

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΠΟΛΥΤΕΧΝΙΚΗ ΣΧΟΛΗ

ΤΜΗΜΑ ΜΗΧΑΝΙΚΩΝ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΚΩΝ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

**«Μελέτη σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν την
αντίσταση των δημόσιων οργανισμών στην ανοικτή κοινή
χρήση κυβερνητικών δεδομένων»**

ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

της

ΚΟΥΦΟΠΟΥΛΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑΣ

Επιβλέπων : Δρ. ΙΩΑΝΝΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΙΔΗΣ

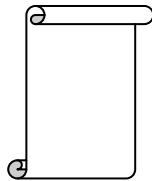
Μέλη εξεταστικής επιτροπής: Δρ. ΕΥΡΙΠΙΔΗΣ ΛΟΥΚΗΣ

Δρ. ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ

Σάμος, Οκτώβριος 2023

Ευχαριστίες

Θα ήθελα να ευχαριστήσω τον καθηγητή μου, κο Χάρη Αλεξόπουλο, για την σταθερή και ουσιαστική καθοδήγησή του στην συγγραφή της διπλωματικής μου, την οικογένειά μου και τους Παπαδάκηδες, μικρούς και μεγάλους...

© 2023

της

Κουφοπούλου Δήμητρας

Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ

Περιεχόμενα

Κεφάλαιο 1ο - ΕΙΣΑΓΩΓΗ	6
Κεφάλαιο 2ο - ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ	8
2.1 ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ	8
2.1.1 Η έννοια και η σημασία της Ανοικτής Διακυβέρνησης	8
2.1.2 Το εθνικό πλαίσιο Ανοικτής Διακυβέρνησης	10
2.2 – ΑΝΟΙΚΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ	12
2.2.1 Τα Ανοικτά Δεδομένα	12
2.2.2 - Τα οφέλη και οι προβληματισμοί από τα Ανοικτά Δεδομένα	16
2.2.3- Η θεωρία της αντίστασης στην καινοτομία	19
2.2.4 - Τα εμπόδια στη χρήση των Ανοικτών Δεδομένων	21
Κεφάλαιο 3 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	25
3.1 Πρωτόκολλο έρευνας	25
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4- ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ	30
4.1 Συνέντευξη Νο 1	30
4.2 Συνέντευξη Νο 2	34
4.1.3 Συνέντευξη Νο 3	38
4.1.4 Συνέντευξη Νο 4	42
4.1.5 Συνέντευξη Νο 5	46
Κεφάλαιο 5 – ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΣΥΖΗΤΗΣΗ	50
5.1 Κατηγορίες εμποδίων που επηρεάζουν περισσότερο	50
5.2 Λόγοι διαμοιρασμού και μη διαμοιρασμού	51
5.3 Μορφότυποι δημοσίευσης	52
5.3 Γενικότερα συμπεράσματα	53
5.4 Σύγκριση αποτελεσμάτων σε εσχέση με τα αποτελέσματα του Open Data Maturity Report	53
Κεφάλαιο 6 - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ	55
6.1 Ομοιότητες οργανισμών αναφορικά με τα εμπόδια	55
6.2 Διαφοροποιήσεις μεταξύ οργανισμών	55
6.3 Συμπεράσματα	57
6.4 Προτάσεις	60
Κεφάλαιο 7- Αναφορές	63
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ	66

Περίληψη

«Ανοιχτά δεδομένα για την προώθηση της λογοδοσίας και την καταπολέμηση της διαφθοράς» Ιούλιος 2023, **«Δημιουργία έξυπνων πόλεων με ανοιχτά δεδομένα»** Αύγουστος 2023, **«Πώς μπορούν τα ανοιχτά δεδομένα να βελτιώσουν την ποιότητα του αέρα»** Ιούλιος 2023, **«Πώς μπορούν να χρησιμοποιηθούν τα ανοιχτά δεδομένα λυμάτων για την βελτίωση της δημόσιας υγείας»** Ιούλιος 2023, **«Προώθηση μίας δικαιότερης εκπαίδευσης με ανοιχτά δεδομένα»** Ιούλιος 2023, **«Πώς οι οπτικοποιήσεις ανοιχτών δεδομένων μπορούν να μας συνδέσουν με την ιστορία μας»** Απρίλιος 2023¹.

Λίγοι μόνο από τους πολυάριθμους τίτλους άρθρων που έχουν γραφτεί τους τελευταίους μήνες, από ερευνητές του Οργανισμού Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛ/ΛΑΚ), για τις δυνατότητες των ανοιχτών δεδομένων όπως προκύπτουν από την ορθή χρήση και επαναχρησιμοποίησή τους.

Υπάρχει η γενική παραδοχή ότι η χρήση και η ανταλλαγή δεδομένων μπορεί να δημιουργήσει κοινωνική και οικονομική αξία για τα άτομα, τους οργανισμούς και την ευρύτερη κοινωνία, επιτρέποντας νέες καινοτομίες, προάγοντας την διαφάνεια και τη δημόσια συμμετοχή και καθοδηγώντας την χάραξη δημόσιας πολιτικής². Ωστόσο, πολλές κυβερνητικές υπηρεσίες είναι απρόθυμες να μοιραστούν ανοιχτά τα δεδομένα τους με το κοινό. Ενώ η αντίσταση των δημόσιων οργανισμών να διαμοιραστούν ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα (ΑΚΔ) έχει διερευνηθεί σε προηγούμενες έρευνες, υπάρχει ανεπάρκεια ερευνών που εφαρμόζουν θεωρητικά μοντέλα για τη μελέτη της μη διάθεσης δεδομένων (Nikiforova & Zuiderwijk, 2022).

Στην παρούσα εργασία, υιοθετώντας το θεωρητικό μοντέλο που αναπτύχθηκε πρόσφατα από τις Nikiforova & Zuiderwijk το 2022, θα προσδιορίσουμε εμπειρικά τους παράγοντες πρόβλεψης που επηρεάζουν την αντίσταση των ελληνικών δημόσιων οργανισμών να μοιράζονται ανοιχτά τα κυβερνητικά δεδομένα. Το συγκεκριμένο μοντέλο ενσωματώνει την θεωρία της αντίστασης στην καινοτομία (IRT) προσαρμοσμένο στα ΑΚΔ. Εφαρμόζοντας το μοντέλο σε πέντε διαφορετικούς κυβερνητικούς οργανισμούς, με την μορφή διερευνητικών συνεντεύξεων, θα εξετάσουμε τόσο τους λειτουργικούς όσο και τους ψυχολογικούς παράγοντες που επηρεάζουν τα στελέχη που είναι αρμόδια για την κοινοποίηση των δεδομένων που παράγει ή/και διαχειρίζεται ο Οργανισμός τους, ώστε να συμβάλλουμε στην καταγραφή των δυσκολιών από την οπτική γωνία του παρόχου δεδομένων (Nikiforova & Zuiderwijk, 2022). Θα εξάγουμε συμπεράσματα συγκεντρωτικά για τα εμπόδια που συναντούν πριν και κατά την διαδικασία κοινοποίησης και μια ποσοτική απεικόνιση σε σχέση με το ποιο από τα εμπόδια θεωρείται πιο σημαντικό σε όλους τους τομείς και ποια θα χαρακτηρίζαμε τομεακά.

Θα αποπειραθούμε να απαντήσουμε στα ερωτήματα: Υπάρχουν μεμονωμένες παράμετροι σε κάθε οργανισμό που επηρεάζουν την ανταπόκρισή του προς την κατεύθυνση των ανοιχτών δεδομένων; Αμφισβητείται από τον δημόσιο τομέα, η προσδοκία αξίας και τα

¹ <http://ellak.gr>

² <https://www.theodi.org>

οφέλη από την ανοιχτή κοινοποίηση της πληροφορίας; Είναι *απρόθυμοι* οι ελληνικοί δημόσιοι φορείς να κοινοποιήσουν τα δεδομένα τους ή απλώς δεν υπάρχουν οι προϋποθέσεις για να υλοποιηθεί η βούληση για ανοιχτότητα;

Τα ευρήματα της συγκεκριμένης μελέτης, σε συνδυασμό με τα ευρήματα και από άλλες χώρες, θα συμβάλλουν στην βελτίωση και επικύρωση του μοντέλου στην ποσοτική καταγραφή των παραγόντων πρόβλεψης. Ιδανικά, αναμένεται να ενισχύσουν την περαιτέρω επιστημονική έρευνα για τα μέτρα αντιμετώπισης των εμποδίων, ώστε να βοηθήσουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής στον σχεδιασμό της κατάλληλης στρατηγικής στην εφαρμογή συστημάτων ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων (policy making, policy modeling).

Κεφάλαιο 1ο - ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Σε αρκετές χρονικές περιόδους ιδιαίτερα σημαντικές, οι τεχνολογικές επαναστάσεις σημάδεψαν την ανθρωπότητα και ταυτόχρονα επηρέασαν την ευρύτερη λειτουργία των κρατών, τον τρόπο διακυβέρνησης αλλά και την ίδια την οικονομία τους. Στις αρχές του 21^{ου} αιώνα οι διάφορες κυβερνήσεις σε διεθνές επίπεδο κατανόησαν τη σημασία του διαδικτύου και τον ρόλο του στη διευκόλυνση της προσπάθειας του κράτους να ικανοποιήσει τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (Matasick et al, 2020). Παράλληλα, η αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών σε συνδυασμό με τη ραγδαία επέκταση του διαδικτύου σε όλο και περισσότερες χώρες και τη διεύρυνση των χρηστών του διαδικτύου στον διεθνή χώρο, αποτελούν βασικούς παράγοντες δημιουργίας μίας εκσυγχρονισμένης πολιτικής και οικονομικής οργάνωσης των κρατών. Πέρα όμως από τον οικονομικό τομέα, οι εκσυγχρονισμένες αυτές τεχνολογίες ασκούν σημαντική επιρροή στον τρόπο διακυβέρνησης τους και κατά κύριο λόγο στον τρόπο επικοινωνίας ανάμεσα στην κυβέρνηση, τις επιχειρήσεις και τους πολίτες (Millard, 2017).

Κατά συνέπεια, η ανάπτυξη της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, η οποία αποτελεί ένα νέο μοντέλο δημόσιας διοίκησης, είναι εμφανής, εστιάζοντας στη βελτίωση της παροχής των δημόσιων υπηρεσιών, στην ενίσχυση των δημοκρατικών διαδικασιών και στην υποστήριξη των διαφόρων δημόσιων πολιτικών, που ασκούνται από τον δημόσιο τομέα προς όφελος των πολιτών. Με τον ίδιο τρόπο κινείται και η Ανοικτή Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση, η οποία ασκεί θετική επιρροή στη λειτουργία της διοίκησης και στις αναπτυσσόμενες σχέσεις της με την οικονομία και τους πολίτες. Αξίζει να σημειωθεί ότι τα δεδομένα, τα οποία συγκεντρώνονται από τη Δημόσια Διοίκηση δεν είναι πάντοτε προσβάσιμα με εύκολο τρόπο, ενώ συχνά δεν επιτρέπεται εξαιτίας της ποιότητας τους η αποτελεσματική χρήση τους. Για τον λόγο αυτό θεωρείται αναγκαία η αλλαγή της συγκεκριμένης κατάστασης μέσω της υιοθέτησης από τους κυβερνητικούς φορείς μίας αναπτυξιακής εθνικής στρατηγικής για τα δεδομένα, η οποία θα συνάδει με την Ευρωπαϊκή Στρατηγική για τα δεδομένα (Deloitte, 2012).

Στο πλαίσιο αυτό ιδιαίτερη αναφορά γίνεται στα ανοικτά δεδομένα, τα οποία μπορούν να χρησιμοποιηθούν με ελεύθερο τρόπο, να επαναχρησιμοποιηθούν και να αναδιανεμηθούν από κάθε ενδιαφερόμενο, έχοντας ως μόνο περιορισμό την απαίτηση της αναφοράς προέλευσης και στη συνέχεια την απαίτηση της παρόμοιας διανομής. Σημαντική θεωρείται η δυνατότητά τους να είναι τεχνικά ανοικτά, ώστε να είναι εφικτή η αναζήτηση και η προσπελασιμότητα τους, από τη στιγμή που οι μηχανές μπορούν, όχι μόνο να τα διαβάσουν, αλλά και να τα συνδυάσουν με άλλα δεδομένα (Lathrop & Ruma, 2010).

Πρέπει να επισημανθεί ότι στα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα συμπεριλαμβάνεται η έκθεση κυβερνητικών δεδομένων στο κοινό, με βασικό κριτήριο τις αξίες της ακεραιότητας, της ειλικρίνειας, της λογοδοσίας και της σαφήνειας. Τα τελευταία χρόνια ολοένα και περισσότερο κράτη στον διεθνή χώρο εστιάζουν το ενδιαφέρον τους στα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα, κυρίως, εξαιτίας της αξίας και των πλεονεκτημάτων τους (Matasick et al, 2020). Πρόκειται ουσιαστικά για τα μη εμπιστευτικά κυβερνητικά δεδομένα, τα οποία επιλέγονται να δημοσιευτούν σε μία διαδικτυακή πλατφόρμα σε μηχανικά αναγνώσιμη

μορφή για το κοινό, με στόχο τη χρήση, την επαναχρησιμοποίηση και ταυτόχρονα τη διάδοσή τους χωρίς οποιαδήποτε νομική δέσμευση ή χωρίς περιορισμούς. Όπως επισημαίνουν αρκετοί σύγχρονοι μελετητές, η παροχή πρόσβασης στο κοινό σε μη εμπιστευτικά κυβερνητικά δεδομένα αποτελεί μία από τις πιο σημαντικές πρωτοβουλίες, οι οποίες υιοθετούνται τα τελευταία χρόνια από πολλές κυβερνήσεις για την υιοθέτηση πρακτικών κυβερνητικής διαφάνειας (Kitchin, 2014).

Τα Ανοικτά Κυβερνητικά Δεδομένα αποτελούν κατά συνέπεια μια θεμελιώδη πηγή για καινοτομία με βασικό κριτήριο τη βιωσιμότητα και την καινοτομία σύμφωνα με τα δεδομένα που συλλέγονται από πολίτες, επιχειρήσεις και άλλους φορείς. Ωστόσο, πολλές κυβερνητικές υπηρεσίες εκφράζουν την απροθυμία τους να μοιραστούν ανοικτά τα δεδομένα τους με το κοινό (Nikiforova & Zuiderwijk, 2022).

Ενώ η αντίσταση των δημόσιων οργανισμών να μοιραστούν ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα έχει διερευνηθεί σε προηγούμενες έρευνες, όμως το ενδιαφέρον των περισσότερων ερευνών εστιάζεται στην επαναχρησιμοποίηση των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων από επιχειρήσεις και πολίτες (Nikiforova & Zuiderwijk, 2022).

Για τον λόγο αυτό θεωρούνται ανεπαρκείς οι έρευνες που εφαρμόζουν θεωρητικά μοντέλα για τη μελέτη της παροχής ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων, και πιο συγκεκριμένα, της αντίστασης των δημόσιων οργανισμών να διαθέσουν δημόσια κυβερνητικά δεδομένα. Κατά συνέπεια οι περισσότερες σύγχρονες μελέτες, που αφορούν στην υιοθέτηση των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων αναφέρονται στον προσδιορισμό των διαφόρων αιτιολογικών παραγόντων της υιοθέτησής τους. Αυτό έχει ως αποτέλεσμα οι μελέτες σχετικά με τους υποκείμενους παράγοντες που επηρεάζουν τα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα μετά τη φάση της υιοθέτησης να είναι ελάχιστες (Nikiforova & Zuiderwijk, 2022).

Με βάση αυτά τα ζητήματα, η παρούσα μελέτη θέτει ως στόχο της τη διερεύνηση όλων εκείνων των παραγόντων, που επηρεάζουν την αντίσταση των δημόσιων οργανισμών στην Ελλάδα προς την ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων. Σε πρακτικό επίπεδο, εφαρμόζοντας το θεωρητικό μοντέλο που αναπτύχθηκε από τις Nikiforova και Zuiderwijk, οργανώνουμε μία έρευνα πεδίου (survey) σε μορφή συνέντευξης, με τα στελέχη των Δημόσιων Οργανισμών που είναι αρμόδια και εμπλέκονται στην διαδικασία δημοσίευσης των δεδομένων, ώστε να συμβάλλουμε στην καταγραφή των δυσκολιών από την οπτική γωνία του παρόχου δεδομένων και στην αντιμετώπισή τους. Τα ευρήματα της συγκεκριμένης μελέτης αναμένεται να βοηθήσουν τους υπεύθυνους χάραξης πολιτικής στον σχεδιασμό της κατάλληλης στρατηγικής στην εφαρμογή των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων. Η προσπάθεια αυτή θεωρείται ιδιαίτερα σημαντική, καθώς μπορεί να διασφαλίσει ότι οι συγκεκριμένες πρωτοβουλίες θα ενσωματωθούν στην κατεύθυνση παροχής υπηρεσιών του ελληνικού δημόσιου τομέα, αποτελώντας μία από τις ψηφιακές κυβερνητικές υπηρεσίες που παρέχονται στους πολίτες.

Η παρούσα εργασία διαρθρώνεται σε έξι ενότητες. Στη δεύτερη ενότητα παρατίθεται το θεωρητικό υπόβαθρο των ανοικτών δεδομένων, στην τρίτη, περιγράφεται η μεθοδολογία της έρευνας. Στην τέταρτη ενότητα, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα από τις συνεντεύξεις και στην επόμενη πέμπτη ενότητα, γίνεται η συζήτησή τους. Τέλος, στην έκτη ενότητα, συνοψίζονται τα συμπεράσματα, οι προτάσεις και οι προοπτικές προς μελέτη.

Κεφάλαιο 2ο - ΘΕΩΡΗΤΙΚΟ ΥΠΟΒΑΘΡΟ

2.1 ΑΝΟΙΚΤΗ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗ

2.1.1 Η έννοια και η σημασία της Ανοικτής Διακυβέρνησης

Η έννοια της ανοικτής διακυβέρνησης έχει εισαχθεί, αντίθετα με την κλειστή διακυβέρνηση η οποία δίνει έμφαση στη μυστικότητα για κρατικούς λόγους, ως ένα κυβερνητικό δόγμα, μέσω του οποίου υποστηρίζεται ότι οι πολίτες έχουν το δικαίωμα πρόσβασης στις διαδικασίες αλλά και τα έγγραφα της κυβέρνησης, προκειμένου να είναι εφικτή η αποτελεσματική δημόσια εποπτεία. Μπορεί ο συγκεκριμένος όρος να έχει αναβιώσει σχετικά πρόσφατα, όμως η ιστορία του θεωρείται ότι είναι μακρά, καθώς υπάρχουν εδώ και πολύ καιρό οι διαδικασίες για την προώθηση των βασικών αρχών της συμμετοχής, της ακεραιότητας, της λογοδοσίας και της διαφάνειας (Kitchin, 2014).

Η ανοικτή διακυβέρνηση αφορά ουσιαστικά μία σημαντική έννοια για τη διακυβέρνηση. Η μεγάλη δυναμική της άρχισε ουσιαστικά να εμφανίζεται μετά τις παρατηρήσεις του προέδρου των ΗΠΑ Μπαράκ Ομπάμα τον Σεπτέμβριο του 2011 κατά τη διάρκεια της Γενικής Συνέλευσης των Ηνωμένων Εθνών. Σύμφωνα με τις αντιλήψεις του, το πιο ισχυρό θεμέλιο για την ανθρώπινη κοινωνία θεωρούνται οι ανοικτές κυβερνήσεις, οι ανοικτές κοινωνίες και οι ανοικτές οικονομίες. Για τον λόγο αυτό επισημάνθηκε ότι σημαντική θεωρείται η λήψη συγκεκριμένων δεσμεύσεων για την καταπολέμηση της διαφθοράς, την προώθηση της διαφάνειας και παράλληλα την αξιοποίηση των θεμελίων της ελευθερίας στα διάφορα κράτη, ενώ έμφαση δίνεται στην ικανότητα να ικανοποιηθούν τα πιο σημαντικά ιδανικά (Matasick et al, 2020).

Σε γενικές γραμμές η ανοικτή διακυβέρνηση ορίζεται ως εκείνη η κυβέρνηση, η οποία είναι αποδοτική και αποτελεσματική στην εκτέλεση των διαφόρων καθηκόντων της, ενώ ταυτόχρονα το έργο της θεωρείται υπόλογο και διαφανές και το ενδιαφέρον εστιάζεται στην πρόσβαση στις υπηρεσίες της. Είναι επίσης, μια κυβέρνηση που στις ανάγκες των πολιτών της, εκτιμά τη συμμετοχή σε συνδυασμό με την εμπειρία και τη γνώση των πολιτών στη λήψη αποφάσεων και βασίζεται στις σύγχρονες και αναδυόμενες τεχνολογίες για τη βελτίωση της διακυβέρνησής της. Η βελτίωση της συμμετοχής, της διαφάνειας και της λογοδοσίας αποτελούν τους πιο σημαντικούς στόχους της ανοικτής διακυβέρνησης, ανεξάρτητα από τον ορισμό της. Σύμφωνα με τον ΟΟΣΑ η ανοικτή διακυβέρνηση ορίζεται ως μία κουλτούρα διακυβέρνησης, προωθώντας τις αρχές της διαφάνειας, της ακεραιότητας, της λογοδοσίας και της συμμετοχής των ενδιαφερομένων μερών, δίνοντας έμφαση στην ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς και στην υποστήριξη της δημοκρατίας (Lee & Kwak, 2011).

Παρόλα αυτά, δεν υπάρχει ένας ενιαίος και επίσης καθολικά αποδεκτός ορισμός της ανοικτής διακυβέρνησης. Τις πιο πολλές φορές στην προσπάθεια οριοθέτησης αυτής της έννοιας λαμβάνονται υπ' όψιν οι διαφορετικές πολιτισμικές, ιστορικές και νομικές παράμετροι των κρατών σε διεθνές επίπεδο. Σε όλους όμως τους ορισμούς συμπεριλαμβάνονται οι ίδιες σημαντικές έννοιες της συμμετοχής, της λογοδοσίας και της διαφάνειας (Kitchin, 2014).

Επιπλέον υποστηρίζεται ότι στον ευρωπαϊκό χώρο δεν έχει υιοθετηθεί ένας επίσημος ορισμός της ανοικτής διακυβέρνησης. Όμως στο όραμα της Ε.Ε για τις δημόσιες υπηρεσίες συμπεριλαμβάνονται οι τρεις παρακάτω παράμετροι (Williamson & Eisen, 2016):

- **ανοικτά περιουσιακά στοιχεία** : πρόκειται για κυβερνητικά δεδομένα, πλαίσια, προδιαγραφές και λογισμικό που διακρίνονται για τον ανοικτό τους χαρακτήρα, προκειμένου οι άνθρωποι να έχουν ελεύθερη πρόσβαση, να τα χρησιμοποιούν και παράλληλα να τροποποιούν και να προχωρούν στην αναδιανομή του περιεχομένου τους με ή χωρίς περιορισμένους περιορισμούς
- **ανοικτές υπηρεσίες** : αναφέρονται σε διάφορες ψηφιακές δημόσιες υπηρεσίες με εμφανή τη δυνατότητα της επαναχρησιμοποίησης τους από τρίτους ή από άλλες δημόσιες διοικήσεις, προκειμένου να παρέχονται υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας
- **ανοικτή συμμετοχή** : αναφέρεται στη δυνατότητα να ανοιχθούν οι διαδικασίες χάραξης της δημόσιας πολιτικής σε ολόκληρο το κοινωνικό σύνολο με ανατροφοδότηση.

Με τον τρόπο αυτό υποστηρίζεται ότι η ΕΕ προχώρησε στην οικοδόμηση της ανοικτής διακυβέρνησης ως προς τις παρόμοιες έννοιες της διαφάνειας, της συμμετοχής και της συνεργασίας. Σύμφωνα με τη Σύσταση του ΟΟΣΑ η ανοικτή διακυβέρνηση αναφέρεται σε ένα ολοκληρωμένο σύνολο κριτηρίων, με στόχο να διευκολυνθούν τα κράτη που συμμετέχουν στο πρόγραμμα να σχεδιάσουν και να επιτύχουν την υλοποίηση διαφόρων αποτελεσματικών προγραμμάτων ανοικτής διακυβέρνησης. Επιπρόσθετα, ο ΟΟΣΑ έχει εστιάσει το ενδιαφέρον του για την ανοικτή διακυβέρνηση στην ανάπτυξη μίας θεωρίας αλλαγής, δίνοντας έμφαση στις τέσσερις αρχές της ανοικτής διακυβέρνησης. Για τον λόγο αυτό σημαντικοί θεωρούνται οι βασικοί παράγοντες πολιτικής, με πιο σημαντικούς τη δημόσια επικοινωνία και την καινοτομία, την ψηφιακή διακυβέρνηση/ΤΠΕ και τη διαχείριση της αλλαγής και οδηγώντας με τον τρόπο αυτό στα εξής (Magalhaes & Roseira, 2020):

- κράτος δικαίου
- εμπιστοσύνη στην κυβέρνηση
- ανάπτυξη χωρίς αποκλεισμούς,
- ποιότητα των δημόσιων υπηρεσιών

Όμως, για να δημιουργηθούν οι βασικές αρχές των πολιτικών Ανοικτής Διακυβέρνησης βασικός παράγοντας θεωρείται η αναβάθμιση της διακυβέρνησης με στόχο τις περισσότερες φορές το όφελος κάθε πολίτη. Με τον τρόπο αυτό δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να ασκούν την κατάλληλη εποπτεία προς το κράτος και να προχωρούν στη λήψη αναβαθμισμένων υπηρεσιών, καθώς είναι σαφής ο συσχετισμός των πολιτικών ανοικτότητας σε πολλούς τομείς, με πιο σημαντικούς τους τομείς της εκπαίδευσης, της δικαιοσύνης και της διοικητικής λειτουργίας. Επισημαίνεται παράλληλα ότι για την πραγματική βελτίωση τους το ενδιαφέρον πρέπει να εστιαστεί στην ενίσχυση της

πληροφόρησης τους μέσω των διαφόρων θεσμικών διαδικασιών διαλόγου και δημοσιότητας (Millard, 2017).

Τα τελευταία χρόνια αναπτύσσεται και η **Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση**, η οποία μπορεί να θεωρηθεί ισχυρός παράγοντας για την ανοικτή διακυβέρνηση, όταν υποστηρίζει τις ίδιες αρχές. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να συσχετισθεί κατά κύριο λόγο με τη χρήση σύγχρονων τεχνολογιών ΤΠΕ από την κυβέρνηση και τις τοπικές αρχές με απώτερο στόχο την ενίσχυση της δυνατότητας παροχής καλύτερων δημόσιων υπηρεσιών στους πολίτες (Magalhaes & Roseira, 2020).

Παρόλα αυτά, είναι σαφές, η διαφορά ανάμεσα στη λειτουργία της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης και της ανοικτής διακυβέρνησης, καθώς η τελευταία αποτελεί ένα από τα πιο σημαντικά θέματα διακυβέρνησης. Στην πραγματικότητα, οι νέες τεχνολογίες ΤΠΕ μπορούν να διευκολύνουν την ανοικτή διακυβέρνηση και να δώσουν τη δυνατότητα για καινοτόμες προσεγγίσεις, παρόλο που υποστηρίζεται ότι η ανοικτή διακυβέρνηση μπορεί να εφαρμοστεί ακόμη και με χαμηλή διείσδυση στους συγκεκριμένους τομείς των τεχνολογιών. Επισημαίνεται επίσης, ότι η ηλεκτρονική διακυβέρνηση δεν οδηγεί σε όλες τις περιπτώσεις σε διαφάνεια και κατά συνέπεια στην ανοικτή διακυβέρνηση συμπεριλαμβάνεται τις περισσότερες φορές η χρήση των ΤΠΕ από τις κυβερνήσεις, χωρίς όμως να μπορεί να περιοριστεί σε αυτήν. (Williamson & Eisen, 2016).

2.1.2 Το εθνικό πλαίσιο Ανοικτής Διακυβέρνησης

Η πρωτοβουλία για την Ανοικτή Διακυβέρνηση, όπως ήδη επισημάνθηκε μπορεί να θεωρηθεί μία παγκόσμια εθελοντική πρωτοβουλία, στην οποία σημαντική θεωρείται η συμμετοχή διαφόρων ενδιαφερομένων φορέων, επιδιώκοντας τη διασφάλιση διαφόρων δεσμεύσεων από τις διεθνείς και ευρωπαϊκές Κυβερνήσεις έναντι των πολιτών. Κατά συνέπεια θέτουν ως στόχο τη διακυβέρνηση μέσω της αξιοποίησης των νέων τεχνολογιών, την καταπολέμηση της διαφθοράς, την ενδυνάμωση του ρόλου των πολιτών και τη προώθηση σε αρκετές περιπτώσεις της διαφάνειας (Dong et al, 2020).

Ειδικότερα στη χώρα μας τα τελευταία χρόνια έχει αναπτυχθεί ένα θεσμικό πλαίσιο, μέσω του οποίου διευκολύνεται ο σχεδιασμός δράσεων της Ανοικτής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ασκώντας θετική επιρροή στη λειτουργία της διοίκησης και στις αναπτυσσόμενες σχέσεις της με την οικονομία και τους πολίτες. Οι συγκεκριμένοι νόμοι, στους οποίους βασίζεται αυτό το θεσμικό πλαίσιο είναι οι εξής (Μάγγος, 2017):

- Ν.3861/2010 : δίνει έμφαση στην προσπάθεια της ενίσχυσης της διαφάνειας, αναρτώντας υποχρεωτικά νόμους και πράξεις των αυτοδιοικητικών, διοικητικών και κυβερνητικών οργάνων στον χώρο του διαδικτύου
- Ν.3882/2010 : ο συγκεκριμένος Νόμος αναφέρεται στην εθνική υποδομή των διαφόρων γεωχωρικών πληροφοριών και ουσιαστικά εναρμονίζεται με την Οδηγία 2007/2/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.
- Ν.4013/2011 : αναφέρεται στη σύσταση ενιαίας Ανεξάρτητης Αρχής Δημοσίων Συμβάσεων και παράλληλα στη σύσταση Κεντρικού Ηλεκτρονικού Μητρώου Δημοσίων Συμβάσεων

- Ν.3966/2011 : αφορά το αποθετήριο των διαφόρων μελετών του δημοσίου τομέα.
- Ν.3979/2011 : ο νόμος αυτός δίνει έμφαση στην ηλεκτρονική διακυβέρνηση, δημιουργώντας ένα ευρύτατο πλαίσιο παροχής των διαφόρων ηλεκτρονικών υπηρεσιών με συναλλασσόμενους τις περισσότερες φορές τις επιχειρήσεις, τους πολίτες και το κράτος
- Ν.4048/2012 : το ενδιαφέρον εστιάζεται στην αναβάθμιση της ρυθμιστικής διακυβέρνησης, δίνοντας έμφαση στη θεσμοθέτηση σε αρχικό επίπεδο της ηλεκτρονικής δημόσιας διαβούλευσης, αξιοποιώντας το open.gov.gr για τα διάφορα νομοσχέδια
- Ν.4305/2014 : αναφέρεται στην ανοικτή διάθεση και συνέχεια στην περαιτέρω χρήση και αξιοποίηση δεδομένων, πληροφοριών και εγγράφων του δημόσιου τομέα εισάγοντας με τον τρόπο αυτό την αρχή του εξ ορισμού ανοικτού χαρακτήρα των δεδομένων.

2.2 – ΑΝΟΙΚΤΑ ΔΕΔΟΜΕΝΑ

2.2.1 Τα Ανοικτά Δεδομένα

Ανοικτά είναι εκείνα τα δεδομένα που μπορούν να χρησιμοποιηθούν σε ελεύθερο χρόνο και παράλληλα να επαναχρησιμοποιηθούν και να αναδιανεμηθούν από οποιονδήποτε, αρκεί όμως να γίνεται αναφορά στους δημιουργούς και να είναι εφικτή η διάθεσή τους υπό τους ίδιους όρους. Σε γενικές γραμμές ο όρος ανοικτά δεδομένα χρησιμοποιείται για την αναφορά σε δεδομένα ή ακόμη και σε σύνολα δεδομένων, τα οποία αναφέρονται στο συλλογικό γίνεσθαι. Για τα δεδομένα παρουσιάζεται μία συνεπής και συνειδητή πολιτική, με βάση την οποία επιτρέπεται αρχικά η ελεύθερη διάθεσή τους και στη συνέχεια η επαναχρησιμοποίησή τους. Ο συγκεκριμένος ορισμός δεν μπορεί να θεωρηθεί καθολικός και πλήρης, επειδή οι έννοιες ανοικτά και δημόσια εμφανίζουν σημαντική διαφοροποίηση με βάση το γενικότερο πλαίσιο περιγραφής αλλά παράλληλα και με βάση το νομικό σύστημα, στο πλαίσιο του οποίου μελετώνται (Παπαδόπουλος, 2017).

Ως πιο σημαντικά χαρακτηριστικά τους είναι τα εξής (Matasick et al, 2020):

- **Διαθεσιμότητα και Προσβασιμότητα** : με βάση τη συγκεκριμένη αρχή τα δεδομένα είναι απαραίτητο να έχουν λογικό κόστος παραγωγής, να είναι αυτούσια και ταυτόχρονα να είναι διαθέσιμα και κατά κύριο λόγο να είναι διαθέσιμα, προκειμένου να μπορούν να ληφθούν από το διαδίκτυο. Επίσης σαφής είναι η ανάγκη να είναι διαθέσιμα και πιο συγκεκριμένα, να μπορούν να διατίθενται σε κάποια μορφή, η οποία είναι αναγνώσιμη σε πρακτικό επίπεδο
- **Επαναχρησιμοποίηση και Αναδιανομή**: Τα δεδομένα αυτά είναι απαραίτητο να μπορούν να είναι διαθέσιμα υπό όρους που διευκολύνουν την επαναχρησιμοποίηση και στη συνέχεια την αναδιανομή τους, δίνοντας έμφαση και στην ανάμειξη με κάποια άλλα σύνολα δεδομένων.
- **Καθολική Συμμετοχή**: Όλοι οι άνθρωποι είναι απαραίτητο να μπορούν να χρησιμοποιήσουν και στη συνέχεια να προχωρήσουν στην επαναχρησιμοποίηση και στην αναδιανομή των δεδομένων. Όπως επισημαίνεται, δεν είναι απαραίτητο να υπόκεινται σε διακρίσεις σύμφωνα με τον οποιοδήποτε τομέα δραστηριότητας ή σύμφωνα με τις ομάδες και τα πρόσωπα

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στην **αρχή της διαλειτουργικότητας**, μέσω της οποίας δηλώνεται η δυνατότητα διαφορετικών συστημάτων να μπορούν να λειτουργούν ταυτόχρονα. Κατά συνέπεια γίνεται αναφορά στη δυνατότητα διαλειτουργίας ή παράλληλα ανάμειξης διαφορετικών συνόλων δεδομένων που προέρχονται είτε από το δημόσιο, είτε από τον ιδιωτικό τομέα.

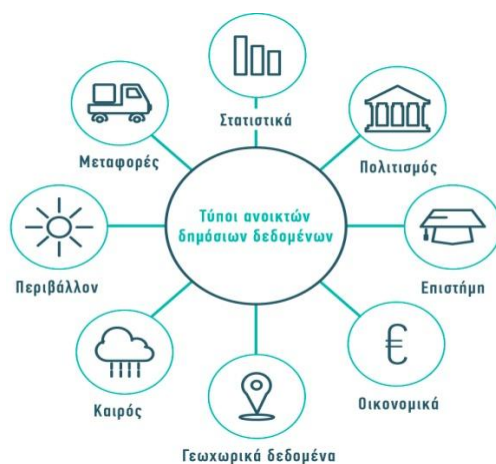
Ταυτόχρονα υποστηρίζεται ότι, η δυνατότητα να διαμοιραστούν και να συνδεθούν οι διάφορες παράμετροι έχει βασικό ρόλο στη δημιουργία πιο πολύπλοκων αλλά και μεγαλύτερων συστημάτων (Lathrop & Ruma, 2010). Ιδιαίτερα σημαντικός όμως μπορεί να θεωρηθεί και ο χαρακτήρας της κοινής ωφελείας, ο οποίος εντοπίζεται σε διάφορα δεδομένα και βασίζεται στη δυνατότητα ανάμειξης ενός τμήματος ανοικτού υλικού με κάποιο άλλο ανοικτό υλικό. Αυτή η διαλειτουργικότητα αποτελεί βασικό παράγοντα για την πραγματοποίηση των πιο σημαντικών πλεονεκτημάτων του ανοικτού τους χαρακτήρα, δίνοντας έμφαση στην εμπλουτισμένη δυνατότητα συνδυασμού διαφόρων δεδομένων,

ιδανικά μεγάλων συνόλων (big-linked data) για την ανάπτυξη περισσότερων υπηρεσιών και προϊόντων (Parks, 1957).

Τα ανοικτά δεδομένα αναφέρονται στη δημοσίευση των διαφόρων δεδομένων σε ανοικτούς και επαναχρησιμοποιήσιμους μορφότευπους χωρίς την ύπαρξη περιορισμών ή κάποιας χρηματικής επιβάρυνσης για τη χρήση τους από το κοινωνικό σύνολο. Τα δεδομένα αυτά μπορεί να απορρέουν από διάφορες επιστημονικές έρευνες, καθώς επίσης από τον δημόσιο τομέα αλλά και άλλους τομείς..

Τα **Δημόσια δεδομένα** αναφέρονται σε πληροφορίες και δεδομένα, που μπορούν να συσχετισθούν με τη δημόσια σφαίρα, πέρα από το αν η παραγωγή τους γίνεται από ιδιωτικούς ή δημόσιους φορείς. Τα δημόσια δεδομένα χρησιμοποιούνται κατά συνέπεια με τη διασταλτική έννοια του συγκεκριμένου όρου, συμπεριλαμβάνοντας δεδομένα, τα οποία:

- παράγονται από τον ιδιωτικό τομέα αλλά γενικότερα αναφέρονται στο κοινωνικό σύνολο
- έχουν παραχθεί με την αξιοποίηση δημόσιων πόρων
- βρίσκονται στην κατοχή ενός οργανισμού, που δραστηριοποιείται στον ευρύτερο ή στενό δημόσιο τομέα (Παπαδόπουλος, 2017).

Πηγή: opengov.minedu.gov.gr/ανοιχτά-δεδομένα

Όμως, τις πιο πολλές φορές το ενδιαφέρον εστιάζεται στα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα, με βάση τα οποία το ενδιαφέρον εστιάζεται στη μετατροπή της κυβέρνησης σε μια διαφανή διοίκηση και ταυτόχρονα στην ενδυνάμωση της συμμετοχής αλλά και της εμπλοκής των πολιτών

Τα **Ανοικτά Κυβερνητικά Δεδομένα** είναι μια φιλοσοφία - και όλο και περισσότερο ένα σύνολο πολιτικών - που προάγει τη διαφάνεια, τη λογοδοσία και τη δημιουργία αξίας καθιστώντας τα κυβερνητικά δεδομένα διαθέσιμα σε όλους (OECD)³.

Υποστηρίζεται ότι η εννοιολόγηση των Ανοικτών Κυβερνητικών Δεδομένων απορρέει ουσιαστικά από την έννοια των Ανοικτών Δεδομένων. Με τον όρο κυβερνητικά δεδομένα

³ <https://www.oecd.org/gov/open-government>

«εννοούμε το υποσύνολο των δημόσιων δεδομένων και πληροφοριών που παράγονται ή συλλέγονται από την κυβέρνηση ή κυβερνητικά ελεγχόμενους οργανισμούς» (Παπαδόπουλος, 2017).

Το οικοσύστημα των ανοιχτών δεδομένων (Παπαδοπουλος, 2017):

Σε γενικές γραμμές θεωρείται ότι τα δεδομένα, τα οποία συγκεντρώνονται από τη Δημόσια Διοίκηση δεν είναι πάντοτε εύκολα προσβάσιμα και σε πολλές περιπτώσεις, η ποιότητά τους δεν διευκολύνει την αποτελεσματική τους χρήση. Ταυτόχρονα επισημαίνονται τα πλεονεκτήματα των δεδομένων του Δημόσιου Τομέα από την ανοικτή διάθεση της πληροφορίας, σε συνδυασμό με την επαναχρησιμοποίηση και την αξιοποίηση τους στον μέγιστο βαθμό, η οποία μπορεί να συμβάλει εποικοδομητικά στην ενίσχυση της συμμετοχικής διακυβέρνησης. Παράλληλα, μπορεί να συμβάλει στην ενίσχυση της διαφάνειας και του δημόσιου ελέγχου, στην προώθηση της επιχειρηματικότητας, διασφαλίζοντας ότι οι επιχειρήσεις μπορούν να διαθέτουν την απαραίτητη πρώτη ύλη για την ανάπτυξη των κατάλληλων υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας (Gao & Janssen, 2022).

Τα ανοιχτά δεδομένα μπορούν ταυτόχρονα να συμβάλουν στην καινοτομία αλλά και στη δημιουργία νέων επιχειρήσεων σύμφωνα με αυτά και επίσης στη βελτίωση των δημόσιων υπηρεσιών. Όμως η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο μπορεί να δημιουργηθεί η αξία από τα ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα παραμένει σε μεγάλο βαθμό άγνωστη, ενώ περισσότερο άγνωστος θεωρείται ο τρόπος, με τον οποίο μπορεί να διασφαλιστεί η δημιουργία της δημόσιας αξίας. Η δημιουργία αξίας από τα ανοιχτά δεδομένα αναφέρεται ουσιαστικά σε μία σύνθετη διαδικασία που δημιουργείται σε ποικίλους φορείς, στους οποίους ο καθένας εμπλεκόμενος μπορεί να αναπτύξει διαφορετικές δυνατότητες και ρόλους, με αποτέλεσμα το ενδιαφέρον να εστιάζεται στη μοντελοποίηση των αλληλεπιδράσεων μεταξύ αυτών των διαφορετικών στοιχείων (Gao & Janssen, 2022).

Για πολλούς μελετητές ως στρατηγικοί στόχοι της αξιοποίησης των δεδομένων μπορούν να θεωρηθούν οι εξής (Toots et al, 2017) :

- δυνατότητα διακυβέρνησης των δεδομένων
- δυνατότητα αξιοποίησης των δεδομένων, με βάση τη στατιστική επεξεργασία και παράλληλα τη συνδυαστική επεξεργασία αλλά και τις εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης και του big data analytics

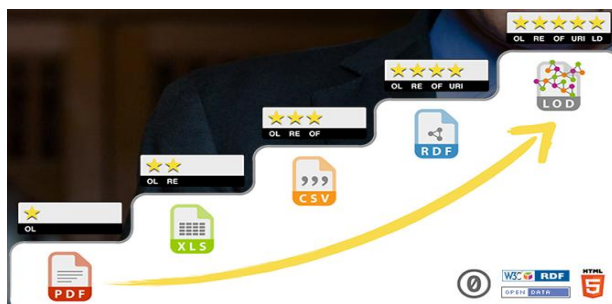
- ασφάλεια σε συνδυασμό με την προστασία των διαφόρων προσωπικών δεδομένων με βάση το GDPR και παράλληλα τις ισχύουσες διατάξεις.

Όλοι αυτοί οι στόχοι μπορούν να ικανοποιηθούν από τη στρατηγική δεδομένων, η οποία θα δώσει έμφαση στους παρακάτω πέντε σημαντικούς άξονες ενός Μοντέλου Διακυβέρνησης των Δεδομένων (Παπαδόπουλος, 2017):

- πρότυπα και ικανότητες
- τεχνολογία
- πολιτική
- νομοθεσία
- διοίκηση

Πρέπει να επισημανθεί ότι ο άξονας δράσεων για τη διοίκηση των δεδομένων αρχικά δίνει έμφαση στη δημιουργία μίας κρίσιμης μάζας και κατόπιν στη διάθεση με μαζικό τρόπο των κυβερνητικών δεδομένων και παράλληλα στη θεματική εμβάθυνση σε διαφόρους κλάδους και στην αξιοποίηση των κάθε είδους ευρωπαϊκών πρωτοβουλιών και έργων. Επίσης επισημαίνεται ότι ως προς την εξασφάλιση του απαιτούμενου νομοθετικού υπόβαθρου, το ενδιαφέρον των διαφόρων νομοθετικών παρεμβάσεων εστιάζεται στη διαδικασία της θεσμοθέτησης των προσδιοριζόμενων Δεδομένων Δημόσιου Σκοπού και ταυτόχρονα στον εκσυγχρονισμό του θεσμικού πλαισίου σύμφωνα με τη σχετική οδηγία. Επίσης σημαντική θεωρείται η ανάπτυξη της εθνικής πολιτικής, παρουσιάζοντας ως άμεση προτεραιότητα τη δημοσίευση και την αξιοποίηση των Δεδομένων Δημόσιου Σκοπού⁴.

Αξίζει παράλληλα να σημειωθεί ότι ως προς την ανάπτυξη απαιτούμενων Προτύπων και Τεχνολογικών Λύσεων, βασικός στόχος θεωρείται η αξιοποίηση των διαφόρων ευρωπαϊκών και διεθνών προτύπων για τα δεδομένα σε συνδυασμό με τον προσδιορισμό αυστηρών κανόνων, προκειμένου να συγκεντρωθούν και να γίνει η απαιτούμενη διαχείριση των δεδομένων από όλους τους φορείς του Δημόσιου Τομέα. Επιπλέον σημαντική θεωρείται η εξασφάλιση τεχνικής αλλά και σημασιολογική διαλειτουργικότητας συστημάτων του Δημοσίου, ανταλλάσσοντας δεδομένα⁴.

Πηγή: <http://5stardata.info/en>: Το σχέδιο ανάπτυξης 5 αστέρων (Tim Berners-Lee).

★ make your stuff available on the Web (whatever format) under an open license ★★ make it available as structured data (e.g., Excel instead of image scan of a table) ★★★ make it available in a non-proprietary open format (e.g., CSV as well as of Excel) ★★★★ use URIs to denote things, so that people can point at your stuff ★★★★★ link your data to other data to provide context

⁴ <http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=2137>

Όμως, ενδιαφέρον παρουσιάζει και η υλοποίηση εφαρμογής συνδυασμού, αλλά ταυτόχρονα και σύγκρισης και οπτικοποίησης των διαφόρων δεδομένων, με αποτέλεσμα να γίνονται πιο εύχρηστα. Ως προς την ανάπτυξη των κατάλληλων ικανοτήτων στο πεδίο των ψηφιακών δεδομένων, στον σχεδιασμό συμπεριλαμβάνονται η υλοποίηση των διαφόρων δράσεων και διάδοσης των ανοιχτών δεδομένων σε εθνικό επίπεδο αλλά επίσης και η ένταξη των ποικίλων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, προκειμένου να αναπτυχθούν οι κατάλληλες ικανότητες στα δεδομένα σε όλες τις εκπαιδευτικές βαθμίδες⁵.

2.2.2 - Τα οφέλη και οι προβληματισμοί από τα Ανοικτά Δεδομένα

Οι δημόσιες υπηρεσίες αποτελούν τους πιο μεγάλους δημιουργούς και συλλέκτες δεδομένων σε πολλούς διαφορετικούς τομείς, με πιο σημαντικούς τους τομείς της οικονομίας, της υγειονομικής περίθαλψης και της κυκλοφορίας. Επίσης εμφανής είναι για πολλούς η πιθανότητα να προκύψει τεράστια αξία από τα συγκεκριμένα δεδομένα, αξιοποιώντας τα δεδομένα των διαφόρων τεχνικών εξόρυξης και παράλληλα ανάλυσης δεδομένων (Bonina, 2013). Ενδεικτικά επισημαίνεται ότι κατά τη διάρκεια της πανδημίας COVID-19, οι κυβερνήσεις πολλών κρατών προχώρησαν στη δημοσίευση του αριθμού των θανάτων και των θετικών κρουσμάτων καθημερινά, προχωρώντας σε διαρκή αναπροσαρμογή των πολιτικών καραντίνας σύμφωνα με τα ανοικτά δεδομένα, με αποτέλεσμα να δημιουργούνται με τον τρόπο αυτό δημόσιες αξίες, με πιο σημαντικές τη βελτίωση της κυβερνητικής διαφάνειας και τη δημόσια αξία της δημόσιας εμπιστοσύνης. Παράλληλα υποστηρίζεται ότι όχι μόνο οι φορείς δημόσιας υγείας αλλά και οι επιστήμονες μπορούν να συμβάλουν στις δράσεις κατά της πανδημίας, αναλύοντας αυτά τα ανοικτά δεδομένα. Ορισμένοι από αυτούς προχώρησαν στη διεξαγωγή έρευνας σχετικά με την εξάπλωση του ιού, παρέχοντας τις απαιτούμενες πληροφορίες για την τρέχουσα και τη μελλοντική κατάσταση στους πολίτες (Aarikka-Stenroos & Ritala, 2017).

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει στα άλλα είδη αξίας, τα οποία αναμένονται από τα ανοικτά δεδομένα, συμπεριλαμβανομένης της καινοτομίας και της δημιουργίας νέων επιχειρήσεων σύμφωνα με αυτά καθώς επίσης και της βελτίωσης των δημόσιων υπηρεσιών.

Όμως η κατανόηση του τρόπου με τον οποίο η αξία μπορεί να δημιουργηθεί από τα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα εξακολουθεί να παραμένει άγνωστη και κατά κύριο λόγο δεν έχει ακόμη διευκρινιστεί το πώς μπορεί να δημιουργηθεί η δημόσια αξία. Πέρα από αυτά επισημαίνεται ότι η δημιουργία αξίας από τα ανοικτά δεδομένα αποτελεί καθαρά μία σύνθετη διαδικασία που δημιουργείται σε συνασπισμούς φορέων στους οποίους ο εμπλεκόμενος εμφανίζει διαφορετικές δυνατότητες και ρόλους (Davies, 2010). Παρόλα αυτά, υπάρχουν πολλά ζητήματα τόσο για την εκτίμηση αυτής της δυνητικής αξίας όσο και για τον σχεδιασμό μηχανισμών και κινήτρων για την απελευθέρωση της πληροφορίας. Κατά πόσο, η δυνητική αξία των δεδομένων που κατέχει ένας οργανισμός, μπορεί να μετρηθεί και να ποσοτικοποιηθούν τα οφέλη; Το Ινστιτούτο Ανοιχτών Δεδομένων προτείνει την ανάλυση του κόστους, των ιδιωτικών οφελών και των δημόσιων αξιών. Αν και η πρόταση αξίας είναι η επίτευξη δημόσιας αξίας, ο πληροφοριοδότης πρέπει επίσης να

⁵ <http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=2137>

αποκομίσει ιδιωτικά οφέλη, τα οποία μπορεί να είναι μη χρηματικά, όπως η δημοτικότητα και η φήμη⁶. Μια μελέτη της Ευρωπαϊκής Πύλης Δεδομένων κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ο καθορισμός της αξίας συγκεκριμένων συνόλων δεδομένων είναι πολύ περίπλοκος και ότι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι από το πλήρες εύρος του αντίκτυπου -άρα και οι επαναχρησιμοποιητές του δημόσιου τομέα- θα πρέπει να εμπλακούν για την επίτευξη ουσιαστικών και εφικτών αποτελεσμάτων στον καθορισμό της.

Στο πλαίσιο αυτό το επιχειρηματικό μοντέλο αποτελεί ένα σημαντικό εργαλείο για την αποσαφήνιση των συστατικών στοιχείων του οικοσυστήματος δημιουργίας αξίας για την κατανόηση του τρόπου, με τον οποίο οι διάφοροι οργανισμοί προχωρούν στη δημιουργία, στην παράδοση και στη σύλληψη αξίας. Όλες οι επιχειρήσεις με ρητό ή σιωπηρό τρόπο διαθέτουν ένα επιχειρηματικό μοντέλο. Για πολλούς ερευνητές θεωρείται σημαντική η σκιαγράφηση αυτών των επιχειρηματικών μοντέλων και των συστατικών τους, ενώ για την ανάλυση της δημιουργίας αξίας από τις επιχειρήσεις ο καμβάς επιχειρηματικών μοντέλων θεωρείται η πιο δημοφιλής μέθοδος καθώς μπορεί εύκολα να κατανοηθεί και σε αυτόν συμπεριλαμβάνονται οι σχέσεις τους και τα κύρια συστατικά στοιχεία τους (Buteau et al, 2018).

Όμως παρόλο που τα επιχειρηματικά μοντέλα μπορούν να χρησιμοποιηθούν για τη συζήτηση των θεμάτων των πληροφορικών συστημάτων στους δημόσιους τομείς, σημαντική θεωρείται ακόμη η εμφάνιση της διαφοράς στη λογική της δημιουργίας αξίας μεταξύ των επιχειρήσεων και της κυβέρνησης ανάμεσα στην κυβέρνηση και στις επιχειρήσεις (Dawes et al, 2016).

Σε γενικές γραμμές θεωρείται ότι η κυβέρνηση μπορεί να παρέχει πηγές δεδομένων, αν και σε κάποιες περιπτώσεις οι διαμεσολαβητές πληροφοριών διαδραματίζουν καθοριστικό ρόλο με την ενσωμάτωση και την επεξεργασία των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων από διαφορετικές πηγές. Οι διαμεσολαβητές πληροφοριών μπορούν να θεωρηθούν ουσιαστικά μια γέφυρα που συνδέει την κυβέρνηση και τους χρήστες των δεδομένων. Στο πλαίσιο αυτό ο καμβάς των ανοικτών δεδομένων αντλεί την ανάγκη ανάλυσης των δραστηριοτήτων και των απαιτούμενων πόρων. Οι κύριες δραστηριότητες επικεντρώνονται στην επεξεργασία των διαφόρων δεδομένων, συμπεριλαμβανομένης της συλλογής, του συνδυασμού, καθώς επίσης και της επεξεργασίας δεδομένων, απαιτώντας τους κατάλληλους πόρους αλλά και την κατάλληλη τεχνολογική υποστήριξη (Janssen et al, 2012). Με βάση αυτά τα στοιχεία πρέπει να κατανοηθεί ότι ο καμβάς των ανοικτών δεδομένων συνιστά με τον τρόπο αυτό την ανάλυση του κόστους, των ιδιωτικών οφελών και των δημόσιων αξιών.

Γενικά, τα ανοικτά δεδομένα παρέχουν αρκετά σημαντικά οφέλη για τους οργανισμούς – παρόχους των δεδομένων αλλά και για όλους όσους μπορούν να αξιοποιήσουν αυτά τα δεδομένα, ενώ η αναζήτηση των πληροφοριών γίνεται πιο γρήγορη και πιο αποτελεσματική για όλους τους ενδιαφερομένους. Ταυτόχρονα σημαντική θεωρείται η διευκόλυνση του πειραματισμού και της επιστημονικής έρευνας, μέσω της προαγωγής της ανάπτυξης καινοτόμων προϊόντων και ιδεών (Johnson & Greene, 2017).

⁶ <https://www.theodi.org/article/defining-responsible-data-stewardship>

Με τον τρόπο αυτό η καινοτομία διευκολύνει την προσπάθεια να δημιουργηθούν νέες επιχειρήσεις και νέες θέσεις εργασίας, να δημιουργηθούν οι προϋποθέσεις για να ενισχυθεί ο ανταγωνισμός, να διευκολυνθεί η προσφορά αναβαθμισμένων προϊόντων στο κοινό. Επιπλέον, από τις ίδιες τις κυβερνήσεις, δεδομένα που προέρχονται από τους δημόσιους οργανισμούς και τον ιδιωτικό τομέα, μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την δοκιμή ιδεών και προσομοιώσεων πριν την υλοποίησή τους (experimental governance και simulation) για την αποφυγή λαθών, επιδιώκοντας το βέλτιστο αποτέλεσμα, με σημαντικά μειωμένες δαπάνες.

Πέρα από αυτά, το άνοιγμα των κυβερνητικών δεδομένων καθιστά τις εξωστρεφείς λειτουργίες του κράτους πιο αποδοτικές, ενώ ταυτόχρονα δίνεται η δυνατότητα στους πολίτες να ελέγχουν τις δημόσιες υπηρεσίες, συμβάλλοντας με τον τρόπο αυτό στην πιο ενεργό συμμετοχή τους στο δημόσιο βίο (Bonina, 2013). Η κοινοποίηση των δεδομένων καθιστά εφικτή την λειτουργία αυτού που αποκαλούμε συνεργατική δημοκρατία, η οποία εστιάζει στον συλλογικό τρόπο λήψης αποφάσεων και επίλυσης προβλημάτων. Χρησιμοποιώντας μεθόδους όπως ενδεικτικά το crowdsourcing, το e-petition, είναι δυνατόν να υπάρξει πιο κατανομημένος τρόπος ανάθεσης καθηκόντων και λήψης αποφάσεων από κοινωνικές ομάδες που πλέον μπορούν να γνωρίζουν τα κοινωνικά ζητήματα που τους αφορούν (Παπαδόπουλους, 2017).

Συμπερασματικά, από την οπτική του παρόχου και του χρήστη, σημαντική θεωρείται η δυνατότητα μείωσης του κόστους από την πιο αποδοτική λειτουργία των υπηρεσιών του δημοσίου. Επιπλέον, οι ερευνητές δίνουν έμφαση στον σχεδιασμό και την ανάπτυξη διαφόρων υπηρεσιών προστιθέμενης αξίας, αλλά και στη δυνατότητά τους να εμφανίσουν μεγάλη εμπορική και κοινωνική αξία, οδηγώντας παράλληλα σε μία πιο συμμετοχική και διαφανή δημοκρατία, ενισχύοντας την αποτελεσματική εποπτεία. Η προστιθέμενη αυτή αξία πολλαπλασιάζεται από την δυνατότητα συγχώνευσης δεδομένων μεταξύ δημοσίων και ιδιωτικών για τη δημιουργία νέων συνδυασμένων δεδομένων (linked data). Τέλος, τα ανοικτά δεδομένα μπορούν να συμβάλουν στην ανάπτυξη των οικονομιών, στη μεταμόρφωση των κοινωνιών και στην προστασία του πολιτισμού και του περιβάλλοντος, αναδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό τον σημαντικό ρόλο στη σύγχρονη ψηφιοποιημένη εποχή. (Janssen et al, 2012).

Ωστόσο, δεν θα μπορούσαμε να μην αναφερθούμε και στους μύθους που επικρατούν γύρω από τα ανοικτά δεδομένα, οι οποίοι δημιουργούν υπερβολικές προσδοκίες για τα οφέλη τους, υποδαυλίζοντας έτσι το ιδανικό των ανοιχτών δεδομένων. Οι **πέντε μύθοι** είναι ότι:

- θα δημιουργήσουν άμεσα και αυτόματα οφέλη,
- η απεριόριστη αποδέσμευση οποιουδήποτε είδους δεδομένων αποτελεί καλή πρακτική,
- τα ανοικτά δεδομένα είναι μια απλή δημοσίευση δεδομένων χωρίς πρόσθετες δραστηριότητες, όπως η χρήση μεταδεδομένων,
- κάθε ενδιαφερόμενος/ οντότητα μπορεί να κάνει άμεση χρήση των ανοικτών δεδομένων,
- Τα ανοικτά δεδομένα θα οδηγήσουν σε ανοικτή, διαφανή διακυβέρνηση (Janssen et al, 2012).

Στις παραπάνω προσδοκίες/εντυπώσεις θα μπορούσαμε να προσθέσουμε:

- το κόστος και τα οφέλη από την ανοιχτή κοινοποίηση είναι όμοια για τους δημόσιους οργανισμούς,
- τα προσδοκώμενα οφέλη για τους εμπλεκόμενους υπαλλήλους, σε προσωπικό επίπεδο και όχι μόνο σε συλλογικό (π.χ. εξοικονόμηση χρόνου εργασίας, φήμη, επαγγελματική εξέλιξη), καθώς η διαδικασία κοινοποίησης ανήκει στα εκτελεστικά καθήκοντα των υπαλλήλων στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, όπως επιβεβαιώνεται από τις συνεντεύξεις με τους δημόσιους φορείς.

Αυτοί οι μύθοι αγνοούν την ετερογενή φύση των ανοιχτών δεδομένων ακόμα κι αν προέρχονται από τον ίδιο οργανισμό, την ετερογενή φύση των δημόσιων οργανισμών, ότι τα οφέλη απολαμβάνονται, τις περισσότερες φορές, μακροπρόθεσμα, ότι χρειάζονται σημαντικοί μετασχηματισμοί του δημοσίου τομέα ώστε να καταστούν τα δεδομένα πολύτιμα για μία δημοκρατική διακυβέρνηση (Janssen et al, 2012). Ο γραμματισμός του ανθρώπινου δυναμικού στα ανοιχτά δεδομένα και η απόκτηση τεχνογνωσίας, και από την πλευρά των παρόχων αλλά και των χρηστών, είναι απαραίτητα για να επιτευχθεί ο μέγιστος αντίκτυπος από τα ανοιχτά δεδομένα.

2.2.3- Η θεωρία της αντίστασης στην καινοτομία

Η αντίσταση στην αλλαγή ορίστηκε από τους Zaltman & Wallendorf (1979) ως εκείνη η συμπεριφορά, η οποία ικανοποιεί τη διατήρηση της υφιστάμενης κατάστασης απέναντι σε κάθε μορφή πίεσης για την αλλαγή του κοινωνικού γίνεσθαι.

Επίσης υποστηρίζεται ότι μπορεί να συσχετισθεί με τον βαθμό στον οποίο οι άνθρωποι νιώθουν ότι απειλούνται εξαιτίας της εμφάνισης αλλαγών στην τυπική διαδικασία, προκειμένου να πραγματοποιηθεί κάτι. Η συγκεκριμένη θεωρία αρχικά προτάθηκε από τον Ram (1987) και δύο χρόνια αργότερα τροποποιήθηκε ως μία ειδική παράμετρος της αντίστασης στη συμπεριφορά στο πλαίσιο της κοινωνικής ψυχολογίας της επιστήμης. Με βάση αυτά τα στοιχεία υποστηρίχθηκε ότι η αντίσταση αποτελεί μία φυσιολογική αντίδραση του καταναλωτικού κοινού, όταν αυτό καλείται να έρθει αντιμέτωπο με την καινοτομία. Ειδικότερα θεωρείται ότι οι καταναλωτές τις περισσότερες φορές βιώνουν αντίσταση στις αλλαγές που επιβάλλονται από την καινοτομία στο βαθμό που μπορεί να υποφέρουν από τις κάθε είδους αλλαγές που επηρεάζουν την τυπική διαδικασία της απόκτησης πληροφοριών, αλλά παράλληλα και της αγοράς, της χρήσης ή της διάθεσης των νέων προϊόντων.

Σε γενικές γραμμές η αντίσταση στην καινοτομία εξαρτάται από τρία σύνολα παραγόντων που οδηγούν τις πιο πολλές φορές στην υιοθέτηση, την απόρριψη ή την τροποποίηση της καινοτομίας, εάν αυτή μπορεί να παρουσιαστεί τροποποιήσιμη στις κάθε είδους αλλαγές. Πιο συγκεκριμένα οι παράγοντες αυτοί είναι οι εξής (Molesworth & Jukka-Petteri Suortti, 2003) :

- **τα χαρακτηριστικά των καταναλωτών**, τα οποία αναφέρονται σε δημογραφικές και ψυχολογικές μεταβλητές

- **η αντιλαμβανόμενη αντίσταση στην καινοτομία**, η οποία μπορεί να παρουσιάζεται ανεξάρτητα από τους καταναλωτές ή να εξαρτάται από αυτούς
- **ο μηχανισμός διάδοσης**, που διακρίνεται στον τύπο αλλά και στα χαρακτηριστικά, τα οποία περιγράφονται από τα γνωρίσματα της πληροφοριακότητας, της ομοιότητας πηγής, της αξιοπιστίας και της σαφήνειας.

Σε γενικές γραμμές υποστηρίζεται ο σημαντικός ρόλος της ανθρώπινης προσωπικότητας στην αντίδραση απέναντι σε κάθε διαδικασία αλλαγής. Σε αρκετές περιπτώσεις οι εργαζόμενοι αναπτύσσουν μία αντίσταση και δεν προχωρούν στην υιοθέτηση των αλλαγών στους οργανισμούς τους, επειδή θεωρούν ότι οι συγκεκριμένες αλλαγές θα τους επηρεάσουν. Κάποιοι άλλοι όμως θεωρούν ότι αυτή η μορφή αντίδρασης αποτελεί προϊόν του μοντέλου διοίκησης των διαφόρων δημοσίων οργανισμών αλλά και της γραφειοκρατίας (Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022).

Σύμφωνα με τους Robbins & Judge (2009) επισημαίνεται ότι η αντίσταση στην αλλαγή δεν μπορεί να θεωρηθεί προνόμιο μόνο των εργαζομένων αλλά πολλές φορές και των ίδιων των οργανισμών, καθώς κάθε οργανισμός επιθυμεί την επικράτηση της σταθερότητας και της ηρεμίας στο εργασιακό του περιβάλλον. Επίσης υποστηρίζουν ότι η αντίσταση μπορεί να θεωρηθεί θετική κατά κάποιο τρόπο, καθώς παρέχει την ευκαιρία για την ανάπτυξη υγιών αντιπαραθέσεων για την ανάγκη προώθησης της αλλαγής, που μπορούν να οδηγήσουν συχνή και στη λήψη βελτιωμένων αποφάσεων. Όμως θεωρείται ότι σε γενικότερο πλαίσιο η αντίσταση στην αλλαγή μπορεί να περιορίσει την ικανότητα προσαρμοστικότητας των οργανισμών, εμποδίζοντας την πρόοδό τους. Γενικά, υποστηρίζεται ότι οι επιβαλλόμενες αλλαγές με ιεραρχικό τρόπο από πάνω προς τα κάτω, τις περισσότερες φορές επιφέρουν πιο μεγάλη αντίσταση και για τον λόγο αυτό η προσέγγιση τους είναι αναγκαίο να γίνεται με διαφορετικό τρόπο (Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022).

Στη συνέχεια, παρουσιάζονται τα λειτουργικά και ψυχολογικά εμπόδια, που οδηγούν στην ανάπτυξη της αντίστασης απέναντι στην καινοτομία (Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022):

Λειτουργικά εμπόδια

- ο βαθμός στον οποίο μια καινοτομία γίνεται αντιληπτή ότι απαιτεί αλλαγές στις συνήθειες του καταναλωτικού κοινού
- Ο βαθμός στον οποίο γίνεται αντιληπτός ο λόγος αξίας προς τιμή μιας καινοτομίας σε σχέση με άλλα υποκατάστατα προϊόντα
- Ο βαθμός αβεβαιότητας όσον αφορά τις οικονομικές, λειτουργικές και κοινωνικές επιπτώσεις της χρήσης μιας καινοτομίας.

Ψυχολογικά εμπόδια

- Ο βαθμός στον οποίο μια καινοτομία αναγκάζει τον καταναλωτή να αποδεχθεί τις διάφορες πολιτισμικές αλλαγές
- Ο βαθμός στον οποίο μια καινοτομία θεωρείται ότι παρουσιάζει μία δυσμενή εικόνα.

2.2.4 - Τα εμπόδια στη χρήση των Ανοικτών Δεδομένων

Τα Ανοικτά Κυβερνητικά Δεδομένα αποτελούν μία σημαντική πηγή για την καινοτομία με κριτήριο τη βιωσιμότητα αλλά επίσης και τα δεδομένα από πολίτες, επιχειρήσεις και ταυτόχρονα από άλλους φορείς. Παρόλα αυτά θεωρείται ότι οι κυβερνητικές υπηρεσίες εκφράζουν έντονο δισταγμό, για να μοιραστούν τα δεδομένα ανοιχτά με το κοινό τους. Παρόλο που η αντίσταση των δημόσιων οργανισμών στην ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων έχει προκαλέσει έντονο επιστημονικό ενδιαφέρον, όμως οι πιο πολλοί μελετητές δίνουν έμφαση στην τρόπο επαναχρησιμοποίησης των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων από πολίτες και επιχειρήσεις. Όμως θεωρούνται ανεπαρκείς οι έρευνες εκείνες, οι οποίες που εφαρμόζουν θεωρητικά μοντέλα για τη μελέτη της παροχής ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων και πιο συγκεκριμένα την τάση αντίστασης των δημόσιων οργανισμών στη δημόσια διάθεση κυβερνητικών δεδομένων. Σε γενικές γραμμές όμως επισημαίνεται ότι η Θεωρία Αντίστασης στην Καινοτομία (IRT), η οποία αξιολογεί τους λειτουργικούς αλλά και ψυχολογικούς παράγοντες, μπορεί να χρησιμοποιηθεί για τη μελέτη των εμποδίων των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων, όταν αυτά θεωρούνται ως πηγή καινοτομίας (Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022)).

Πρέπει να επισημανθεί ότι, τα πιο πολλά εμπόδια σε αρκετές περιπτώσεις προκαλούνται από τις σημαντικές αλλαγές που αντιμετωπίζουν οι καταναλωτές κατά την υιοθέτηση μίας καινοτομίας. Όμως τα διάφορα εμπόδια απορρέουν εξαιτίας των παραδόσεων και των κανόνων των καταναλωτών αλλά επίσης και της εικόνας του αντιλαμβανόμενου προϊόντος εξαιτίας της σύγκρουσης με τις προηγούμενες αντιλήψεις του καταναλωτικού κοινού. Με βάση τον ιδιαίτερο χαρακτήρα των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων υποτίθεται ότι οι τελικοί χρήστες αλλά επίσης και οι εκδότες των δεδομένων μπορούν να θεωρηθούν σε κάποιο βαθμό πελάτες (White, 2000, παρατίθεται από Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022).

Ενδεικτική θεωρείται όμως η μελέτη των Nikiforova & Zuiderwijk (2022), στο πλαίσιο της οποίας το ενδιαφέρον εστιάστηκε στην ανάπτυξη ενός προσαρμοσμένου στα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα, μοντέλου της θεωρίας αντίστασης στην καινοτομία για τον εμπειρικό προσδιορισμό των προβλεπτικών παραγόντων που επηρεάζουν την αντίσταση των δημόσιων οργανισμών στην ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων. Με βάση τη βιβλιογραφική ανασκόπηση που αφορά τόσο στην έρευνα της συγκεκριμένης θεωρίας όσο και στα εμπόδια που σχετίζονται με την κοινή χρήση των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων από τις δημόσιες υπηρεσίες, αναπτύχθηκε μία αρχική έκδοση του μοντέλου. Σύμφωνα με τη βιβλιογραφία που αφορά τη θεωρία της αντίστασης στην καινοτομία, το αναπτυσσόμενο εννοιολογικό μοντέλο αποτελείται από πέντε κύριες δομές και πιο συγκεκριμένα από τα εξής εμπόδια (Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022).:

- εμπόδια χρήσης
- εμπόδια αξίας
- εμπόδια κινδύνου
- εμπόδια παράδοσης
- εμπόδια εικόνας.

Με βάση αυτά τα εμπόδια, έγινε ο ορισμός πέντε υποθέσεων για τη μελέτη της αντίστασης των δημόσιων αρχών στην ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων. Για

κάθε μία από τις αυτές τις δομές, προωθήθηκε ο ορισμός ενός καταλόγου αντικειμένων μέτρησης ειδικά στο πλαίσιο των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων. Η συγκεκριμένη μελέτη διακρίνεται για τον εννοιολογικό της χαρακτήρα και δεν προωθήθηκε η επικύρωση του μοντέλου που δημιουργήθηκε και για τον λόγο αυτό θεωρείται απαραίτητη η βελτίωση του μοντέλου με τον σχεδιασμό και την υλοποίηση διερευνητικών συνεντεύξεων σε κράτη με διαφορετικά επίπεδα ωριμότητας των πρωτοβουλιών των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων. Αξίζει να σημειωθεί ότι με βάση το συγκεκριμένο μοντέλο καθώς επίσης και την τρέχουσα αύξηση της δημοτικότητας του διαμοιρασμού δεδομένων από τις επιχειρήσεις προς την κυβέρνηση (B2G), είναι σαφής η προσπάθεια της Ευρωπαϊκής Επιτροπής να αναλάβει ρυθμιστική δράση μεταβάλλοντας κατά συνέπεια το ισχύον εθελοντικό μοντέλο σε μια πιο υποχρεωτική ανταλλαγή δεδομένων (Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022).

Για τον λόγο αυτό υποστηρίζεται ότι αυτό το μοντέλο μπορεί να αποτελέσει ένα μοντέλο αναφοράς, προκειμένου να αναλυθούν οι προβλεπτικοί παράγοντες, που ασκούν σημαντική επιρροή στην κοινή χρήση δεδομένων στον συγκεκριμένο υποτομέα.

Ιδιαίτερη αναφορά πρέπει να γίνει και στα οικονομικά εμπόδια, καθώς τα οικονομικά οφέλη για τα ανοικτά δεδομένα είναι σημαντικά. Όπως επισημαίνεται οι επιχειρήσεις μπορούν να μετατρέψουν τα Ανοικτά Δεδομένα σε οικονομική αξία με την ενίσχυση των διαφόρων επιχειρησιακών τους δεδομένων ή ακόμη και με την ανάπτυξη νέων προϊόντων ή υπηρεσιών. Επίσης υποστηρίζεται ότι για τις δημόσιες διοικήσεις τα ανοικτά δεδομένα, μπορούν να συμβάλουν στη σημαντική εξοικονόμηση κόστους, ενώ τα διάφορα επιχειρήματα, τα οποία αφορούν τα οικονομικά ζητήματα που προκύπτουν, εξακολουθούν να εμποδίζουν την εξέλιξη των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων. Αυτά τα οικονομικά εμπόδια μπορούν να θεωρηθούν ότι είναι πιο σαφή από την πλευρά των εκδοτών δεδομένων. (Oreg, 2006, παρατίθεται από Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022).

Για πολλούς θεωρείται απαραίτητη η αναδιοργάνωση του μοντέλου χρηματοδότησης του δημόσιου φορέα. Σε γενικές γραμμές υποστηρίζεται ότι τα οφέλη από τη δωρεάν δημοσίευση ανοικτών δεδομένων δεν μπορούν να τεκμηριωθούν πάντα με σαφή τρόπο, με αποτέλεσμα να θεωρείται δύσκολη η προσπάθεια των διοικήσεων να δικαιολογήσουν την απώλεια εσόδων, ή ακόμη και να κατανοήσουν με τον τρόπο αυτό το όφελος της δημοσίευσης δεδομένων εξ αρχής. Σε αυτές τις περιπτώσεις, οι δημόσιες διοικήσεις δεν εκφράζουν την προθυμία του να ανοίξουν τα δεδομένα τους, αποδεικνύοντας με τον τρόπο αυτό την ύπαρξη σημαντικών εμποδίων για τα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα. Στο πλαίσιο αυτό κρίνεται απαραίτητη η περαιτέρω διερεύνηση αυτού του θέματος, προκειμένου να κατανοηθούν τα εμπόδια, που συναντά η εφαρμογή των ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων (Nikiforova & , Zuiderwijk, 2022).

Θέτοντας το πλαίσιο της έρευνας σε πιο πρακτική και ευρύτερη βάση, θα λέγαμε ότι ένα αντιπροσωπευτικό στοιχείο του ανοιχτού διαμοιρασμού δεδομένων κάθε χώρας, αποτελούν οι εθνικές πύλες για τα ανοικτά δεδομένα, όπου αναρτώνται σύνολα προς διευκόλυνση της πρόσβασης και της επαναχρησιμοποίησή τους από τρίτους. Η ελληνική πραγματικότητα σε αριθμούς φαίνεται στις παρακάτω 2 εικόνες. Η εθνική πύλη φιλοξενεί 10 θεματικές ενότητες με 52 σύνολα δεδομένων και η ευρωπαϊκή διατηρεί 10.719 σύνολα

το 2023 από την Ελλάδα. Διακρίνεται μία θετική τάση, ωστόσο οι συνεντεύξεις με τους εμπλεκόμενους στην διαδικασία κοινοποίησης, αναμένεται να μας διαφωτίσουν περισσότερο.

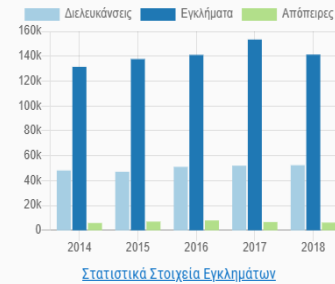
Οικονομία και Εμπόριο

Οικονομία, εμπόριο, βιομηχανία, εισαγωγές, εξαγωγές

Έγκλημα και Δικαιοσύνη

Δικαστήρια, αστυνομία, φυλακές, εγκλήματα, σύνορα και μετανάστευση

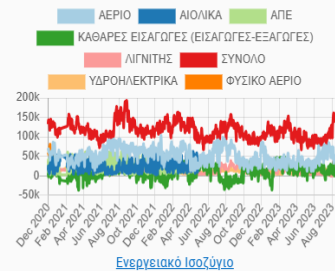
Εκπαίδευση

Μαθητές, φοιτητές, πανεπιστήμια, καθηγητές και βαθμολογίες

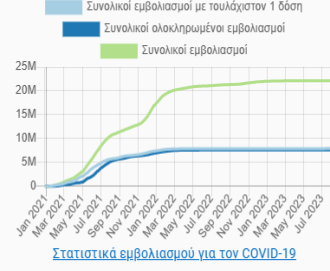
Περιβάλλον

Καιρός, φυσικές καταστροφές, ποιότητα ατμόσφαιρας, γεωργία

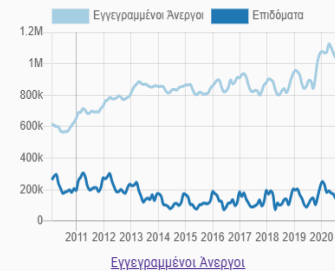
Υγεία

Φάρμακα, νοσοκομεία, τρόφιμα, αλκοόλ

Κοινωνία

Ανεργία, οικονομικά στοιχεία, πληθυσμός, δημογραφικά

Τεχνολογία

Διαδίκτυο, τεχνολογία, ψηφιακή μεταρρύθμιση

Τηλεπικοινωνίες

Δεδομένα τηλεπικοινωνιών, τηλεόρασης και ραδιοφώνου

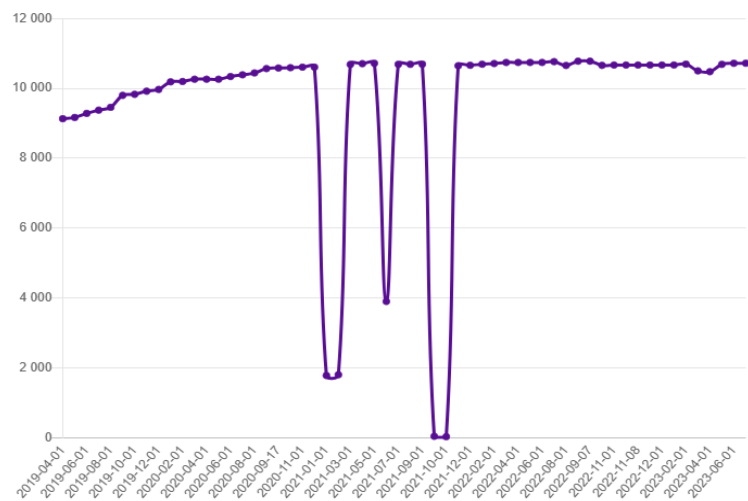

Μετακινήσεις

Αεροδρόμια, δρόμοι, λεωφορεία, πλοία, μετακινήσεις

Πηγή: data.gov.gr: Η εθνική κυβερνητική πύλη και οι κατηγορίες συνόλου ανοιχτών δεδομένων:

Πηγή: data.europa.eu: Η ευρωπαϊκή πύλη και ο αριθμός των συνόλων δεδομένων της Ελλάδας από το 2019 έως 6/2023

Κεφάλαιο 3 – ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

3.1 Πρωτόκολλο έρευνας

Αναπτύχθηκε μία μελέτη σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν την αντίσταση των δημόσιων οργανισμών να μοιράζονται ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα. Η έρευνα προϋπέθετε τη διεξαγωγή πέντε (5) συνεντεύξεων με δημόσιες υπηρεσίες σύμφωνα με το πρωτόκολλο που συντάχθηκε, με βάση το προσαρμοσμένο στην open governmental data (OGD) μοντέλο IRT που αναπτύχθηκε από τις Nikiforova & Zuiderwijk, 2022.

Ποιοι ερωτήθηκαν; Το ενδιαφέρον εστιάστηκε στις δημόσιες υπηρεσίες που αναμένεται να δημοσιεύσουν ή δημοσιεύουν ήδη κυβερνητικά δεδομένα ως ανοιχτά δεδομένα. Κατά κύριο λόγο, σε εκπροσώπους σε εθνικό κυβερνητικό επίπεδο, δηλαδή σε εκείνους που είναι υπεύθυνοι για τη διαδικασία ανοίγματος (όχι για την πολιτική) και για το εκτελεστικό επίπεδο. Το υλικό προέρχεται από 5 Οργανισμούς: την ΔΑΕΜ, την Γ.Δ. Αλιείας, την Τράπεζα της Ελλάδος, την Περιφερειακή Διεύθυνση Αιγαίου και το Γενικό Νοσοκομείο Κυκλάδων. Στόχος ήταν να επιλεγθούν οργανισμοί διαφορετικού μεγέθους σε ανθρώπινο δυναμικό, κεντρικοί και περιφερειακοί, από τον δημόσιο τομέα αλλά και την τοπική αυτοδιοίκηση, ώστε να υπάρξει μία σφαιρική εικόνα του κυβερνητικού έργου και των πιθανών μεταβλητών που ενδεχομένως να προκύψουν.

Χρησιμοποιήθηκε το παρακάτω πρωτόκολλο, το οποίο δεν διαμοιράστηκε με τον ερωτώμενο εκ των προτέρων, ώστε να λάβουμε άμεσες και πιο ειλικρινείς/ αυθόρμητες απαντήσεις, αλλά, φυσικά, δόθηκε μία σύντομη περιγραφή της μελέτης και των στόχων της. Η συνέντευξη καταγράφηκε (αφού ο/η ερωτώμενος/η έδωσε τη συγκατάθεσή του/της ως μέρος της συνέντευξης) και στη συνέχεια απομαγνητοφωνήθηκε.

Παρακάτω παρουσιάζονται οι ερωτήσεις των συνεντεύξεων, δομημένες θεματικά στο προαναφερόμενο εννοιολογικό μοντέλο ως εξής:

- εμπόδια χρήσης
- εμπόδια αξίας
- εμπόδια κινδύνου
- εμπόδια παράδοσης
- εμπόδια εικόνας.

Ο Οργανισμός σας

Ερωτήσεις σχετικά με τον οργανισμό στον οποίο εργάζεστε.

Q1. Σε ποιον κυβερνητικό οργανισμό εργάζεστε; (όνομα, τομέας)
Q2. Ποια είναι τα κύρια καθήκοντα του οργανισμού σας;
Q3. Ποιος είναι ο ρόλος σας σε αυτόν τον οργανισμό;
Q4. Τι είδους δεδομένα συλλέγει ο οργανισμός σας; (δομημένα/αδόμητα, ευαίσθητα/μη ευαίσθητα, θέματα, ιδιοκτησία;)

Ο Οργανισμός σας και τα ανοικτά δεδομένα

Οι κυβερνητικοί οργανισμοί μοιράζονται ολοένα και περισσότερο τα δεδομένα τους στο διαδίκτυο, ώστε οι πολίτες, οι εταιρείες, άλλοι κυβερνητικοί οργανισμοί, οι ερευνητές και άλλοι φορείς να μπορούν να επαναχρησιμοποιούν ελεύθερα τα δεδομένα αυτά. Στις ερωτήσεις που ακολουθούν, αναφερόμαστε σε αυτή τη διαδικασία ως ανοικτή κοινοποίηση ή παροχή κυβερνητικών δεδομένων ή απλώς ως "ανοικτά δεδομένα"..

Q5. Έχει ποτέ ο οργανισμός σας μοιραστεί ανοικτά τα δικά του δεδομένα ή τα δεδομένα που συνέλεξε από άλλες πηγές; ➔ Εάν ναι, συνεχίστε με την ερώτηση 6 ➔ Εάν όχι, συνεχίστε στην ερώτηση 10
Q6. Ποιοι ήταν οι λόγοι που ώθησαν τον οργανισμό σας να μοιραστεί ανοικτά τα δεδομένα του;
Q7. Τι είδους δεδομένα μοιράστηκε ανοικτά ο οργανισμός σας και πόσο συχνά;
Q8. Θα μπορούσατε να εξηγήσετε πώς λειτούργησε η διαδικασία ανοικτής κοινοποίησης δεδομένων και ποιος/ποιοι εντός του οργανισμού σας συμμετείχε ή συμμετείχαν;
Q9. Ποιες προκλήσεις αντιμετώπισε ο οργανισμός σας κατά την ανοικτή ανταλλαγή δεδομένων;
Q10. Ποιοι ήταν οι λόγοι για τους οποίους ο οργανισμός σας δεν μοιράστηκε ανοικτά δεδομένα;

Ερωτήσεις σχετικά με τα εμπόδια

Θα συζητήσουμε τώρα διάφορα είδη εμποδίων για την ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων. Θα αρχίσουμε να συζητάμε τα **εμπόδια χρήσης**. Τα εμπόδια χρήσης σχετίζονται με το βαθμό στον οποίο η δημοσίευση των δεδομένων του οργανισμού σας απαιτεί αλλαγές στις ρουτίνες του οργανισμού σας.

Q11. Υπάρχουν εμπόδια χρήσης που σχετίζονται με τις απαιτούμενες αλλαγές στις ρουτίνες του οργανισμού σας και αποτελούν πρόκληση για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας; (UB)
Q12. Σε ποιο βαθμό οι ακόλουθες καταστάσεις αποτελούν εμπόδιο για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας:
- ακατάλληλο επίπεδο ποιότητας των δεδομένων του οργανισμού σας; (UB1)
- περίπλοκη διαδικασία προετοιμασίας των δεδομένων για κοινή χρήση; (UB2)
- περίπλοκη διαδικασία για να καταστήσετε τα δεδομένα του οργανισμού σας επαναχρησιμοποιήσιμα από άλλους; (UB3)
- μια περίπλοκη διαδικασία για να δημοσιεύσετε τα δεδομένα του οργανισμού σας σε μια πύλη ανοικτών δεδομένων; (UB4)
- μια ασαφής διαδικασία δημοσίευσης των δεδομένων του οργανισμού σας σε μια πύλη ανοικτών δεδομένων (UB5)
- περιορισμένη λειτουργικότητα των πυλών ανοικτών δεδομένων; (UB6)
- καμία δυνατότητα ημιαυτοματοποίησης της διαδικασίας του οργανισμού μου για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του; (UB7)
- η ανάγκη και μια περίπλοκη διαδικασία για τη διατήρηση των δεδομένων μετά τη δημοσίευσή τους (UB8)
Q13. Υπάρχουν άλλα εμπόδια χρήσης που αποτελούν τροχοπέδη για τον οργανισμό σας στην ανοικτή κοινή χρήση των δεδομένων του; (UBn)

Τα **εμπόδια αξίας** για την ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων: Τα εμπόδια αξίας αναφέρονται στο βαθμό στον οποίο γίνεται αντιληπτή μια αναλογία αξίας προς τιμή σε σχέση με άλλα υποκατάστατα προϊόντων (π.χ., κάποιος θεωρεί ότι τα Α.Κ.Δ. δεν παρέχουν πάντα αξία στους χρήστες, τα σύνολα δεδομένων μπορεί να είναι ελλιπή, μπορεί να υπάρχουν ανησυχίες σχετικά με την ποιότητα των ανοικτών δεδομένων, η ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων απαιτεί πόρους, συμπεριλαμβανομένου του χρόνου και του κόστους, είναι αδύνατο να πωληθούν τα δεδομένα όταν είναι ανοικτά διαθέσιμα, οι πάροχοι δεδομένων είναι συνήθως εκείνοι που επενδύουν τη μεγαλύτερη προσπάθεια και χρόνο στη δημοσίευση δεδομένων, ενώ οι επιχειρήσεις και οι πολίτες ως χρήστες δεδομένων επωφελούνται περισσότερο).

Q14. Υπάρχουν αξιακά εμπόδια που σχετίζονται με τις απαιτούμενες αλλαγές στις ρουτίνες του οργανισμού σας και αποτελούν πρόκληση για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας; (VBn)
Q15. Σε ποιο βαθμό οι ακόλουθες καταστάσεις αποτελούν εμπόδιο για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας:
- η πεποίθηση των ανθρώπων του οργανισμού σας ότι η ανοικτή κοινοποίηση κυβερνητικών δεδομένων συχνά δεν είναι πολύτιμη για το κοινό; (VB1)
- η πεποίθηση των ανθρώπων στον οργανισμό σας ότι πολλά σύνολα δεδομένων ανοικτής διακυβέρνησης δεν είναι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση; (VB2)
- την πεποίθηση των ανθρώπων στην οργάνωσή σας ότι πολλά σύνολα δεδομένων ανοικτής διακυβέρνησης πάσχουν από προβλήματα ποιότητας δεδομένων (πληρότητα, ακρίβεια, μοναδικότητα, συνέπεια κ.λπ.); (VB3)
- την πεποίθηση των ανθρώπων στον οργανισμό σας ότι τα δημόσια οφέλη από την ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων είναι συχνά χαμηλότερα από το κόστος (VB4)
- την πεποίθηση των ανθρώπων στον οργανισμό σας ότι τα οφέλη του οργανισμού σας από την ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων είναι συχνά χαμηλότερα από το κόστος (VB5)
- την πεποίθηση των ανθρώπων στον οργανισμό σας ότι η προετοιμασία των δεδομένων είναι πολύ δαπανηρή σε πόρους για τον οργανισμό σας; (VB6)
- την πεποίθηση των ανθρώπων στον οργανισμό σας ότι τα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα δεν παρέχουν καμία αξία στον οργανισμό σας; (VB7)
- την πεποίθηση των ανθρώπων στον οργανισμό σας ότι τα ανοικτά δεδομένα που ο οργανισμός σας μπορεί να μοιραστεί ανοιχτά δεν θα παρέχουν αξία στους χρήστες; (VB8)
- την πεποίθηση των ανθρώπων στον οργανισμό σας ότι ο αριθμός των πόρων που πρέπει να δαπανηθούν για την προετοιμασία, τη δημοσίευση και τη συντήρηση ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων αντισταθμίζει το όφελος που αποκομίζει ο οργανισμός μου από αυτά; (VB9)
Q16. Υπάρχουν άλλα αξιακά εμπόδια που αποτελούν τροχοπέδη για τον οργανισμό σας στην ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του; (VBn)

Τα **εμπόδια κινδύνου** για την ανοικτή ανταλλαγή κυβερνητικών δεδομένων: Τα εμπόδια κινδύνου αναφέρονται στο βαθμό αβεβαιότητας όσον αφορά τις οικονομικές, λειτουργικές και κοινωνικές συνέπειες της χρήσης ενός ΑΚΔ (δημοσίευση) (π.χ. κακή χρήση, λανθασμένα συμπεράσματα, ανησυχίες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, λάθη κατά την προετοιμασία των δεδομένων για δημοσίευση, ποιότητα δεδομένων κ.λπ.)

Q17. Υπάρχουν εμπόδια κινδύνου που σχετίζονται με τις απαιτούμενες αλλαγές στις ρουτίνες του οργανισμού σας και αποτελούν πρόκληση για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας; (RBn)
Q18. Σε ποιο βαθμό οι ακόλουθες καταστάσεις αποτελούν εμπόδιο για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας:
- ο φόβος της κατάχρησης των ανοιχτά διαμοιραζόμενων κυβερνητικών δεδομένων; (RB1)
- ο φόβος της παρερμηνείας των ανοιχτά διαμοιραζόμενων κυβερνητικών δεδομένων; (RB2)
- ο φόβος ότι τα ανοιχτά διαμοιραζόμενα κυβερνητικά δεδομένα δεν θα επαναχρησιμοποιηθούν; (RB3)
- ο φόβος παραβίασης της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων κατά την ανοικτή κοινοποίηση κυβερνητικών δεδομένων; (RB4)
- ο φόβος ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν ως αποτέλεσμα του ανοίγματος των δεδομένων του; (RB5)
- ο φόβος να κάνει λάθη κατά την προετοιμασία των δεδομένων για δημοσίευση; (RB6)
- ο φόβος ότι οι χρήστες θα βρουν υφιστάμενα σφάλματα στα δεδομένα; (RB7)
- ο φόβος ότι η ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του θα μειώσει τα κέρδη του (διαφορετικά ο οργανισμός θα μπορούσε να πουλήσει τα δεδομένα ή να τα χρησιμοποιήσει με άλλο επωφελή τρόπο); (RB8)
- ο φόβος ότι η ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του θα επιτρέψει στους ανταγωνιστές του να επωφεληθούν από τα δεδομένα αυτά; (RB9)
Q19. Υπάρχουν άλλα εμπόδια κινδύνου που αποτελούν τροχοπέδη για τον οργανισμό σας στο να μοιραστεί ανοιχτά τα δεδομένα του; (RBn)

Τα **παραδοσιακά εμπόδια** για την ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων: Τα εμπόδια της παράδοσης αναφέρονται στο βαθμό αβεβαιότητας όσον αφορά τις οικονομικές, λειτουργικές και κοινωνικές συνέπειες της χρήσης ΑΚΔ (δημοσίευση) (π.χ. κακή χρήση, λανθασμένα συμπεράσματα, ανησυχίες για την προστασία της ιδιωτικής ζωής, λάθη κατά την προετοιμασία των δεδομένων για δημοσίευση, ποιότητα των δεδομένων κ.λπ.)

Q20. Υπάρχουν παραδοσιακά εμπόδια που σχετίζονται με τις απαιτούμενες αλλαγές στις ρουτίνες του οργανισμού σας και αποτελούν πρόκληση για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας; (TBn)
Q21. Σε ποιο βαθμό οι ακόλουθες καταστάσεις αποτελούν εμπόδιο για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας:
- ο οργανισμός σας πιστεύει ότι τα αιτήματα Ελευθερίας της Πληροφόρησης είναι επαρκή για να αποκτήσει το κοινό κυβερνητικά δεδομένα; (TB1)
- ο οργανισμός σας είναι απρόθυμος να εφαρμόσει την αλλαγή κουλτούρας που απαιτείται για την ανοικτή κοινοποίηση κυβερνητικών δεδομένων; (TB2)
- οι υπάλληλοι του οργανισμού σας δεν διαθέτουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για την ανοικτή κοινοποίηση κυβερνητικών δεδομένων; (TB3)
- οι εργαζόμενοι στον οργανισμό σας δεν διαθέτουν τις δεξιότητες που απαιτούνται για τη διατήρηση των ανοιχτά κοινόχρηστων κυβερνητικών δεδομένων; (TB4)
- ο οργανισμός σας είναι απρόθυμος να αλλάξει ριζικά τις οργανωτικές διαδικασίες που θα επέτρεπαν την ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων; (TB5)
Q22. Υπάρχουν άλλα παραδοσιακά εμπόδια που αποτελούν τροχοπέδη για τον οργανισμό σας στην ανοικτή κοινή χρήση των δεδομένων του; (TBn)

Τα **εμπόδια της εικόνας** στην ανοικτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων: Τα εμπόδια εικόνας αναφέρονται στο βαθμό στον οποίο μια δημοσίευση ΑΚΔ γίνεται αντιληπτή ως δυσμενής εικόνα (π.χ. η φήμη θα πληγεί λόγω της δημοσίευσης δεδομένων χαμηλής ποιότητας, θα συνδεθεί με λανθασμένα συμπεράσματα που προκύπτουν από την ανάλυση ΑΚΔ κ.λπ.)

Q23. Υπάρχουν εμπόδια στην εικόνα που σχετίζονται με τις απαιτούμενες αλλαγές στις ρουτίνες του οργανισμού σας και αποτελούν πρόκληση για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας; (IBn)
Q24. Σε ποιο βαθμό οι ακόλουθες καταστάσεις αποτελούν εμπόδιο για την ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του οργανισμού σας:
- ο οργανισμός σας έχει αρνητική εικόνα για τα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα. (IB1)
- ο οργανισμός σας πιστεύει ότι τα ανοικτά κυβερνητικά δεδομένα δεν είναι πολύτιμα για τους χρήστες.
- ο οργανισμός σας φοβάται ότι η ανοικτή κοινοποίηση κυβερνητικών δεδομένων θα βλάψει τη φήμη του οργανισμού σας. (IB3)
- ο οργανισμός σας φοβάται ότι η τυχαία δημοσίευση δεδομένων χαμηλής ποιότητας θα βλάψει τη φήμη του οργανισμού σας. (IB4)
Q25. Υπάρχουν άλλα εμπόδια εικόνας που αποτελούν τροχοπέδη για τον οργανισμό σας στην ανοικτή κοινοποίηση των δεδομένων του; (IBn)

Q26. Υπάρχουν άλλα εμπόδια που αποτελούν εμπόδιο για τον οργανισμό σας να μοιραστεί ανοιχτά τα δεδομένα του (που δεν περιορίζονται στις παραπάνω κατηγορίες);

Ερώτηση κλεισίματος	Ναι	όχι
Θα θέλατε να ενημερωθείτε για τα αποτελέσματα της παρούσας μελέτης;	☐	☐

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4- ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

4.1 Συνέντευξη No 1

ΔΑΕΜ Α.Ε.

Ανώνυμη Αναπτυξιακή Εταιρεία Μηχανογράφησης και Επιχειρησιακών Μονάδων ΟΤΑ του Δήμου Αθηναίων.

Η ΔΑΕΜ ΑΕ αποτελεί την παλαιότερη εταιρεία ανάπτυξης πληροφορικών συστημάτων και υποδομών στην Τοπική Αυτοδιοίκηση, καθώς λειτουργεί από το 1983. Προσφέρει ένα ευρύ φάσμα υπηρεσιών, αναλαμβάνοντας και εκτελώντας πολύ-επίπεδα έργα, όπως ολοκληρωμένες λύσεις πληροφορικών και τεχνολογικών συστημάτων σε Δήμους, Φορείς και Οργανισμούς στην Ελλάδα. Μεταξύ άλλων αναλαμβάνει την υλοποίηση έργων Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) τόσο στον ιδιωτικό όσο και στον δημόσιο τομέα, παρέχοντας ψηφιακές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, καθώς επίσης και τη συμμετοχή και διαχείριση ευρωπαϊκών συγχρηματοδοτούμενων προγραμμάτων έρευνας, και την τεχνικό-οικονομική ωρίμανση και διαχείριση έργων ΕΣΠΑ⁷.

Το στέλεχος της ΔΑΕΜ που συνεργαστήκαμε για την παροχή πληροφοριών σχετικά με τους παράγοντες που επηρεάζουν την αντίσταση του Δήμου Αθηναίων να διαμοιραστεί ανοιχτά τα δεδομένα που συλλέγει, είναι Αναλυτής συστημάτων, Σύμβουλος σε Ευρωπαϊκά έργα και σε έργα που αφορούν στις ευφυείς πόλεις.

Η ΔΑΕΜ δεν παράγει και δεν κατέχει δεδομένα. Διαχειρίζεται τα δεδομένα (data management) που παράγονται κατά κύριο λόγο από τον Δήμο Αθηναίων και που αποφασίζει ο ίδιος να κοινοποιήσει ως κύριος πελάτης και μέτοχος. Τα δεδομένα που συλλέγονται αφορούν σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων ενός Δήμου και σχετίζονται με τη ζωή φυσικών και νομικών προσώπων.

Ο δήμος Αθηναίων διαμοιράζεται δεδομένα βάσει νομικού πλαισίου. Τα πεδία των ανοιχτών δεδομένων είναι σαφώς ορισμένο, σε πολλή συγκεκριμένη μηχαναγνώσιμη μορφή και δεν χρήζει ερμηνειών. Εμφανίζει δεδομένα δομημένα και αδόμητα από τις ψηφιακές υπηρεσίες που παρέχει καθώς επίσης και δεδομένα 'υψηλής αξίας' (high value datasets), με ιδιαίτερη σημασία για την κοινωνία και το οικοσύστημα, όπως προσωπικά, οικονομικά, εμπορικά, ιδιοκτησίας, περιβαλλοντικά, χωρικά κ.α. Διατίθενται σε μορφή PDF, CSV και Linked data. Τέτοιου τύπου δεδομένα που συστηματικά παράγονται, συντηρούνται και δημοσιοποιούνται είναι περιορισμένα σε ποσότητα και είναι προσβάσιμα μέσω του διαδικτυακού τόπου του Δήμου Αθηναίων ([AthensDraseis \(cityofathens.gr\)](https://cityofathens.gr)) και της ΕΛΣΤΑΤ.

⁷ <https://www.daem.gr>

Αξίζει να σημειωθεί, ότι τα στατιστικά στοιχεία που δημοσιοποιούνται από την ΕΛΣΤΑΤ, έχουν περάσει μία μορφή επεξεργασίας, η οποία τα καθιστά μη επικαιροποιημένα. Υποστηρίζεται ότι, κάτι τέτοιο βρίσκεται πολύ μακριά από τις ανάγκες της σύγχρονης κοινωνίας για *real time data*.

Σύμφωνα με τον ερωτηθέντα, οι προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν οι υπεύθυνοι λήψης αποφάσεων του Δήμου, είναι η απόκτηση ακαδημαϊκής γνώσης πάνω στα ανοιχτά δεδομένα (*data literacy*) και η κατανόηση της δυνητικής αξίας τους. Αυτοί είναι και οι βασικοί λόγοι μη διαμοιρασμού ενός μεγάλου όγκου δεδομένων που παράγονται, με αποτέλεσμα να μην γίνεται αντιληπτή η συνολική αξία της απελευθέρωσης των δεδομένων, με την σωστή χρήση και όχι την κατάχρηση. Υπάρχει μία γενική δυσκολία γύρω από τα ανοιχτά δεδομένα που επικεντρώνεται συχνά στους περιορισμούς χρήσης και στις Αδειοδοτήσεις κρατώντας έτσι 'κλειδωμένα', δεδομένα που είναι εν γένει, δημόσια αγαθά.

Υπάρχουν **εμπόδια χρήσης** που όμως ασκούν μικρή επιρροή στις ρουτίνες του οργανισμού. Πιο συγκεκριμένα, εμπόδια, όπως η χαμηλή ποιότητα δεδομένων, η περίπλοκη διαδικασία προετοιμασίας ή κοινοποίησης δεδομένων, η περιορισμένη λειτουργικότητα πυλών, δεν είναι υπαρκτά στον συγκεκριμένο υπό μελέτη οργανισμό. Κατ' εξαίρεση, η διαδικασία για επαναχρησιμοποίηση των δεδομένων αποτελεί εμπόδιο σε μικρό βαθμό διότι είναι αναγκαία η συστηματική συντήρησή τους.

Αναφορικά με τα **εμπόδια αξίας**, η μη αντιλαμβανόμενη αξία των ανοιχτών δεδομένων συντηρεί σε μέτριο βαθμό, την πεποίθηση, ότι η ανοιχτή κοινοποίηση δεν είναι πολύτιμη για το κοινό. Επακόλουθα, θεωρείται ότι το δημόσιο όφελος και το ιδιωτικό υποσκελίζονται από το κόστος προετοιμασίας, δημοσίευσης και συντήρησης.

Τα **εμπόδια κινδύνου** για την ανοιχτή ανταλλαγή κυβερνητικών δεδομένων που σχετίζονται με τον βαθμό αβεβαιότητας όσον αφορά στις οικονομικές, λειτουργικές και κοινωνικές συνέπειες της χρήσης των Α.Κ.Δ., εστιάζουν σε μεγάλο βαθμό στον φόβο παραβίασης της νομοθεσίας προστασίας δεδομένων καθώς και στον φόβο ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν με ανεπιθύμητες ευθύνες για τα αρμόδια στελέχη του Δήμου.

Η άρνηση για αλλαγή κουλτούρας και των οργανωτικών διαδικασιών του Οργανισμού, η οποία είναι υπαρκτή σε μεγάλο βαθμό, χαρακτηρίζει τα **παραδοσιακά εμπόδια** και την αβεβαιότητα για τις λειτουργικές συνέπειες της ανοιχτής κοινής χρήσης των δεδομένων του Δήμου. Οι αλλαγές επηρεάζουν τους ανθρώπους και δημιουργούν αντιστάσεις γιατί απαιτείται από εκείνους να εξελιχθούν, δοκιμάζοντας τις γνώσεις τους και την ικανότητά τους να αποδεχτούν κάτι νέο και να προσαρμοστούν σε αυτό.

Εμπόδια εικόνας που σχετίζονται με την φήμη του Δήμου είναι σαφώς υπαρκτά, διότι η κοινοποίηση των δράσεων του, εκθέτουν τυχόν αστοχίες ή λάθη στις προτεραιότητές του (π.χ αποκατάσταση βλαβών σε έργα ύδρευσης).

Γενικότερα εμπόδια που αναφέρθηκαν από τον ερωτηθέντα είναι ότι οι αρμόδιοι αντιλαμβάνονται την διαδικασία της κοινοποίησης των δεδομένων του Δήμου ως μία δευτερεύουσα αρμοδιότητα, πέρα από τα βασικά τους καθήκοντα, που εξαντλείται στην δημοσίευση των απολύτως απαραίτητων στοιχείων. Επίσης, η δυσκολία εγκατάλειψης της

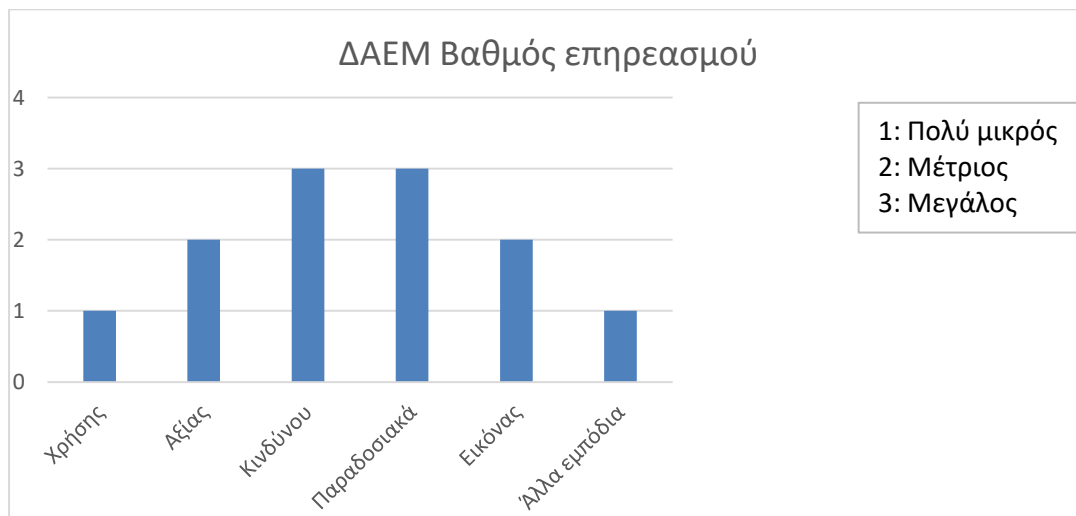
γραφειοκρατίας και η μεταφορά της στον ψηφιακό περιβάλλον με μειωμένες διαδικασίες, που προϋποθέτει την σχετική αναθεώρηση του νομικού πλαισίου και των εσωτερικών κανονισμών του Οργανισμού.

Θεωρώντας την τοπική αυτοδιοίκηση ως διακυβέρνηση α' βαθμού που βρίσκεται πιο κοντά στον πολίτη, προτείνεται το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο για την ανοιχτή διακυβέρνηση, καθώς και οι διαθέσιμες υποδομές, να ενσωματωθούν στις λειτουργικές διαδικασίες του Δήμου και να αναδείξουν την αξία των ανοιχτών δεδομένων προς το κοινό. Η εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα είναι απαραίτητη, για την περαιτέρω κατανόηση του πώς επηρεάζονται βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα τα ιδιωτικά και δημόσια οφέλη, ώστε να μην θεωρείται δευτερεύουσας αξίας. Επίσης, η ύπαρξη διαλειτουργικότητας μεταξύ των φορέων του δημοσίου θα εξασφάλιζε υψηλότερη ποιότητα δεδομένων προς κοινοποίηση. Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε πίνακα και σχηματικά:

ΔΑΕΜ		
ΕΡΩΤΗΣΗ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΣ	ΝΑΙ	Θετική τάση
ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ	Η υποχρέωση βάσει του Ν.4305/14	Προσέγγιση βάσει προσφοράς
ΜΟΡΦΟΤΥΠΟΙ	Pdf, CSV, Linked Data	Κλίμακα αστέρων:1,3,5
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	- Οι γνώσεις του Διοικητικού συμβουλίου σχετικά με τα ανοιχτά δεδομένα - Η ένταξη στην κουλτούρα της ανοιχτής κοινοποίησης. - Η αντίσταση στην καινοτομία που θα επιφέρει αλλαγές που απαιτούν προσπάθεια	
ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ	- Ο αναλφαβητισμός για τα ανοιχτά δεδομένα, - δεν γίνεται αντιληπτή η αξία τους, - ο φόβος αύξησης των εργασιακών υποχρεώσεων, - ο φόβος για κατάχρησή τους	
ΕΜΠΟΔΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΑΛΛΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	Γενικά δεν υπάρχουν εμπόδια χρήσης, το διαδικαστικό κομμάτι της δημοσίευσης δεδομένων είναι συγκεκριμένο και εκτελείται από την ΔΑΕΜ. Η δυσκολία να μεταφερθούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες στον ψηφιακό κόσμο και η μη αναθώρηση του εσωτερικών διαδικασιών του Δήμου	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΟΣ 1
ΕΜΠΟΔΙΑ ΑΞΙΑΣ	- Έλλειψη γνώσεων για τα ανοιχτά δεδομένα, - Η τοπική αυτοδιοίκηση επιδιώκοντας χαμηλό προϋπολογισμό υποβαθμίζει την αξία και το όφελος από τα ανοιχτά δεδομένα - Όχι πολύτιμη η ανοιχτή κοινοποίηση για το κοινό	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΕΤΡΙΟΣ 2
ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	- φόβος παραβίασης νομοθεσίας προστασίας δεδομένων - φόβος ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν - φόβος κατάχρησης των διαμοιραζόμενων δεδομένων και παρερμηνείας τους	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΕΓΑΛΟΣ 3
ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ	- η έλλειψη εκπαίδευσης πάνω στην αξία των Α.Δ - η αντίσταση στην αλλαγή, άρνηση αλλαγής κουλτούρας - χρονοφόρες διαδικασίες για να αλλάξει το νομικό καθεστώς που θα μειώσει την γραφειοκρατία - απαιτεί προσπάθεια από όλα τα επίπεδα διοίκησης - Τα ανοιχτά δεδομένα θεωρούνται δευτερεύουσας σημασίας	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΕΓΑΛΟΣ 3

ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ	• Η ανοιχτότητα θα εκθέσει τυχόν αστοχίες/ελλείψεις στις δράσεις του Δήμου. • Υπάρχουν εμπόδια εικόνας που σχετίζονται με την υποχρέωση για συνεχή επικαιροποίηση των δεδομένων ώστε να μην ζημιωθεί η φήμη του Δήμου • Δεν υπάρχει αρνητική εικόνα για τα ΑΚΔ, αλλά άγνοια για τις δυνατότητές τους	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΕΤΡΙΟΣ 2
ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	Η νοοτροπία ότι η ανοιχτή δημοσίευση δεδομένων δεν περιλαμβάνεται στα βασικά καθήκοντα των υπαλλήλων και του Δήμου, προσθέντοντάς τους εργασιακό φόρτο	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΙΚΡΟΣ 1
ΠΡΟΤΑΣΗ	• Το υπάρχον θεσμικό πλαίσιο για την ανοιχτή διακυβέρνηση, καθώς και οι διαθέσιμες υποδομές, να ενσωματωθούν στις λειτουργικές διαδικασίες του Δήμου και να αναδείξουν την αξία των ανοιχτών δεδομένων προς το κοινό. • Η εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα είναι απαραίτητη, για την περαιτέρω κατανόηση του πώς επηρεάζονται βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα τα ιδιωτικά και δημόσια οφέλη, ώστε να μην θεωρείται δευτερεύουσας αξίας. • Η ύπαρξη διαleit/κότητας μεταξύ των φορέων του δημοσίου θα εξασφάλιζε υψηλότερη ποιότητα δεδομένων προς κοινοποίηση	

- Για την ΔΑΕΜ, τα εμπόδια με τον μεγαλύτερο βαθμό επηρεασμού είναι τα παραδοσιακά και του κινδύνου και ακολουθούν τα αξίας και εικόνας.

4.2 Συνέντευξη No 2

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ

Γενική Διεύθυνση Αλιείας

Η Γενική Διεύθυνση Αλιείας έχει στρατηγικό σκοπό την ανάδειξη του πρωτογενούς τομέα, μέσα από την ανάπτυξη της συλλεκτικής αλιείας και των υδατοκαλλιεργειών, με στόχους τη βέλτιστη διαχείριση των αλιευτικών πόρων, και την πάταξη της Παράνομης Λαθραίας Άναρχης (ΠΛΑ) Αλιείας. Στο πλαίσιο αυτό, στοχεύει στην εφαρμογή κανόνων διακίνησης και εμπορίας των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιέργειας, στην αύξηση της προστιθέμενης αξίας των προϊόντων του τομέα, στην εφαρμογή του ελέγχου στις αλιευτικές δραστηριότητες και τα προϊόντα του τομέα αλιείας, στην ανάπτυξη συνεργασιών με συναρμόδιες υπηρεσίες και φορείς και τέλος, στην προώθηση θεμάτων στο πλαίσιο της Ε.Ε. και των Διεθνών Οργανισμών⁸.

Το στέλεχος που ερωτήθηκε ανήκει στην Διεύθυνση Ελέγχου Αλιευτικών Δραστηριοτήτων και Προϊόντων, επιφορτισμένο με τα καθήκοντα του Τμήματος συστημάτων καταγραφής και Διαχείρισης δεδομένων. Σημειώνεται ότι η συλλογή, η χρήση και η κοινοποίηση των δεδομένων της Διεύθυνσης, δεν γίνεται από ανεξάρτητο φορέα αλλά εσωτερικά από τον ίδιο τον Οργανισμό, ως συλλέκτης και διαχειριστής.

Τα δεδομένα που διαχειρίζεται είναι κατά λόγο δομημένα και λιγότερο αδόμητα, προερχόμενα από τα εσωτερικά πληροφορικά συστήματα. Τα παραγόμενα δεδομένα δεν χαρακτηρίζονται *ευαίσθητα* αλλά κρατικά, άκρως εμπιστευτικά και αφορούν στην εθνική ασφάλεια. Είναι, επίσης δεδομένα ιδιοκτησίας, αναφερόμενα στις ιδιοκτησίες που κατέχει κάθε οντότητα (αλιείς και επιχειρήσεις υδατοκαλλιέργειας).

Η Γενική Γραμματεία Αλιείας διαμοιράζεται ένα μέρος από τα δεδομένα που παράγει και ο λόγος που το κάνει, είναι η συμμόρφωση με τον Ν. 4305/2014 περί ανοικτής διάθεσης και περαιτέρω χρήσης εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα. Η Γ.Γ. Αλιείας κοινοποιεί δύο (2) σύνολα δεδομένων στην αρχή κάθε έτους: την παραγωγή υδατοκαλλιεργειών σε μορφή Excel και την ετήσια έκθεση του αλιευτικού στόλου, σε μορφή PDF. Η Διοικητική υπηρεσία θέτοντας το θεσμικό πλαίσιο, καλεί όλες τις Διευθύνσεις του υπουργείου Ανάπτυξης σε ετήσια βάση, να καταρτίσουν τον κατάλογο με τα δεδομένα που θα κοινοποιήσουν. Το αρμόδιο τμήμα συλλέγει, κρίνει και αποφασίζει ποια δεδομένα θα απελευθερωθούν προς την Ελληνική Στατιστική Αρχή (ΕΛΣΤΑΤ) και τον ιστότοπο data.gov.gr.

Σύμφωνα με το αρμόδιο στέλεχος χρήσης ανοιχτών δεδομένων της Γ.Δ.Α, η πρόκληση που πρέπει να αντιμετωπιστεί και κατ' επέκταση ο λόγος μη διαμοιρασμού δεδομένων, είναι:

⁸ www.alieia.minagric.gr

«Τι δικαιώματα έχουμε και τί νομιμοποιούμαστε να δημοσιοποιήσουμε;» Ο κίνδυνος παραβίασης απορρήτου καθιστά την διαδικασία πολλή επιλεκτική.

Εμπόδια χρήσης δεν φαίνεται να επηρεάζουν την περιορισμένη αξιοποίηση των πληροφοριών, διότι ο όγκος προέρχεται από μία κοινή βάση δεδομένων που συγκεντρώνονται από τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες του ίδιου του φορέα. Η διαδικασία δημοσίευσης είναι συγκεκριμένη και δεν αποτελεί εμπόδιο.

Η αξία της κοινής χρήσης των κυβερνητικών δεδομένων δεν αμφισβητείται από το Τμήμα καταγραφής και διαχείρισης τους. **Εμπόδια αξίας**, όπως η πεποίθηση ότι τα ανοιχτά δεδομένα δεν έχουν αξία για τον οργανισμό ή το κοινό, το δημόσιο και ιδιωτικό όφελος είναι μικρότερο του κόστους κοινοποίησης, δεν υπάρχουν. Η γενικότερη όμως πεποίθηση του υπουργείου και των Διοικητικών υπηρεσιών του, θα μπορούσε να ήταν πιο θετική, για μία πιο συστηματική και οργανωμένη αντιμετώπιση που προφανώς θα επηρέαζε και την ποσότητα των δεδομένων που θα κοινοποιούνταν.

Ερχόμενοι στα **εμπόδια κινδύνου**, ο φόβος κατάχρησης των διαμοιραζόμενων δεδομένων κ παρερμηνείας τους είναι υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο. Ο φόβος που υπερισχύει είναι εκείνος της παραβίασης της νομοθεσίας προστασίας δεδομένων, ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν και τα οποία έχουν να κάνουν με εθνικά ζητήματα και το εμπορικό απόρρητο, με κίνδυνο να θιγούν τα εθνικά συμφέροντα από ανταγωνιστές. Κατά συνέπεια προκύπτει και ο φόβος για απροσδόκητες και ανεπιθύμητες ευθύνες, ο οποίος αποτελεί και το μεγαλύτερο εμπόδιο για την δημοσίευση κυβερνητικών δεδομένων.

Ο βαθμός επηρεασμού πεποιθήσεων όπως, η έλλειψη δεξιοτήτων υπαλλήλων της Διεύθυνσης και η άρνηση αλλαγής κουλτούρας μέσα στον οργανισμό, ως **παραδοσιακά εμπόδια** στην απελευθέρωση δεδομένων, είναι μηδαμινός.

Εμπόδια εικόνας δεν υπάρχουν, αντιθέτως, η εικόνα του οργανισμού για τα ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα είναι θετική. Υπάρχουν πάντοτε σκέψεις για την ποιότητα των δεδομένων που παρουσιάζονται από το τμήμα διαχείρισης, αλλά εφόσον προέρχονται από 12.000 σκάφη, τα αποτελέσματα είναι ασφαλή και η φήμη του οργανισμού δεν κινδυνεύει.

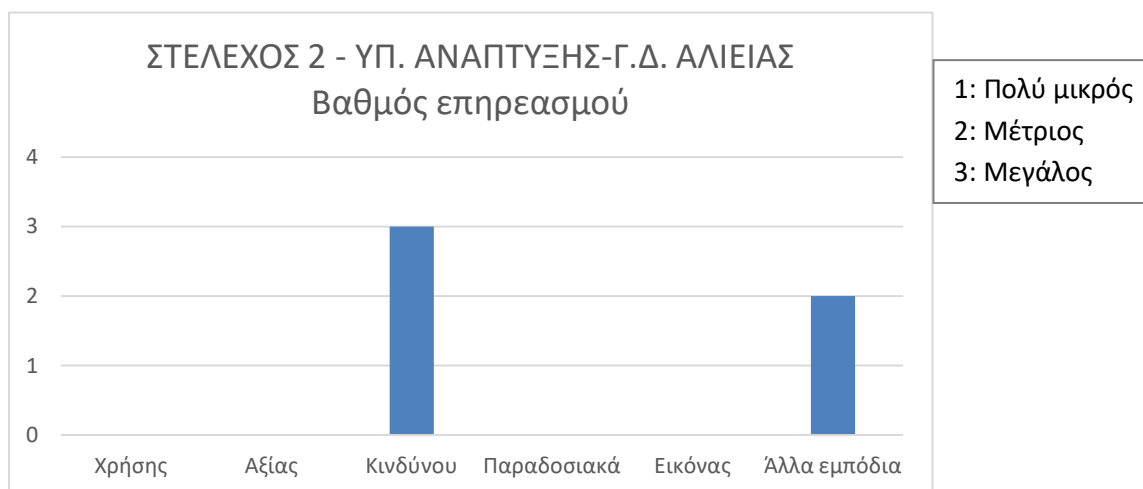
Σαν **γενικότερο εμπόδιο**, το στέλεχος της Γ.Δ.Α αναφέρει τους διαδικαστικούς περιορισμούς που τίθενται με την ΕΛΣΤΑΤ, η οποία πρέπει να νομιμοποιήσει και να πιστοποιήσει τον φορέα για να δώσει δεδομένα μόνο για ελεγκτικό σκοπό.

Αξίζει να σημειωθεί ότι μελλοντικά ανοίγει η δυνατότητα η Γ.Δ.Α μαζί με την Eurostat να οδηγηθούν σε μία κατεύθυνση όπου η πρώτη να μπορεί να διαθέτει τα στατιστικά της στοιχεία, όχι μόνο για ελεγκτικούς αλλά και για ερευνητικούς σκοπούς.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε πίνακα και σχηματικά:

ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΛΙΕΙΑΣ		
ΕΡΩΤΗΣΗ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΣ	ΝΑΙ	Θετική τάση
ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ	Η υποχρέωση βάσει του Ν.4305/14	Προσέγγιση βάσει προσφοράς
ΜΟΡΦΟΤΥΠΟΙ	Pdf, Excel	κλίμακα αστερών: 1,2
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	- Τι νομιμοποιούμαστε να δημοσιοποιήσουμε. - Κατά πόσο το θεσμικό πλαίσιο μας καλύπτει	
ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ ΜΗ	Ο φόβος παραβίασης της νομοθεσίας λόγω του αυστηρού νομικού πλαισίου για τα εθνικά θέματα και το εμπορικό απόρρητο.	
ΕΜΠΟΔΙΑ ΧΡΗΣΗΣ	Δεν υπάρχουν εμπόδια χρήσης. Τα δεδομένα που συλλέγονται προέρχονται από μία κοινή βάση δεδομένων και η διαδικασία κοινοποίησής τους είναι απλή και συγκεκριμένη	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΗΔΑΜΙΝΟΣ 0
ΑΛΛΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	Δεσμευτικό πλαίσιο κοινοποίησης δεδομένων προς την ΕΛΣΤΑΤ. Οι φορείς υποχρεούνται να ακολουθούν τις γενικές και ειδικές οδηγίες που εκδίδονται από την ΕΛΣΤΑΤ, σχετικά με την παροχή δεδομένων για στατιστικούς σκοπούς και την ανάπτυξη, παραγωγή και διάχυση στατιστικών	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΕΤΡΙΟΣ 2
ΕΜΠΟΔΙΑ ΑΞΙΑΣ	Δεν υπάρχουν εμπόδια αξίας. Αναγνωρίζονται τα δημόσια και ιδιωτικά οφέλη των ΑΔ.. Δεν υπάρχει η πεποίθηση περί κόστους	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΗΔΑΜΙΝΟΣ 0
ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	- Ο κίνδυνος παραβίασης του εμπορικού απορρήτου - Ο φόβος παραβίασης της περιοριστικής νομοθεσίας και η ελλιπής θεσμική θωράκιση για την διασφάλιση του περιεχομένου των δεδομένων, κατάλληλων για κοινοποίηση - Ο φόβος κατάχρησης των διαμοιραζόμενων δεδομένων και παρερμηνείας τους - Ο φόβος ότι θα επωφεληθούν ανταγωνιστές, αντίθετοι προς τα εθνικά συμφέροντα	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΕΓΑΛΟΣ 3
ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ	Δεν υπάρχουν εμποδία που να σχετίζονται με την άρνηση αλλαγής κουλτούρας και αλλαγών στις οργανωτικές διαδικασίες. Οι υπεύθυνοι είναι καταρτισμένοι στα ανοιχτά δεδομένα	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΗΔΑΜΙΝΟΣ 0
ΑΛΛΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	Χρονοφόρες διαδικασίες για να μπορέσει η Γ.Δ.Α να παρέχει δεδομένα όχι μόνο για ελεγκτικούς αλλά και για ερευνητικούς σκοπούς	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΕΤΡΙΟΣ 2
ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ	- Η δημοσίευση ΑΚΔ δεν γίνεται αντιληπτή ως δυσμενής εικόνα. Ο οργανισμός προσπαθεί για περισσότερα σύνολα δεδομένων προς κοινοποίηση. - Υπάρχει η σκέψη ότι θα ζημωθεί η φήμη του οργανισμού, σε περίπτωση που υπάρξουν λάθη, αλλά τα αποτελέσματα είναι ασφαλή	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΗΔΑΜΙΝΟΣ 0
ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	Εμπόδιο μπορεί να θεωρηθεί, το πλαίσιο συνεργασίας φορέων του Δημοσίου με την ΕΛΣΤΑΤ η οποία νομιμοποιεί και πιστοποιεί η ίδια τους φορείς για παραγωγή δεδομένων μόνο για στατιστικούς σκοπούς και όχι για ερευνητικούς	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΕΤΡΙΟΣ 2
ΠΡΟΤΑΣΗ	Θετικό βήμα είναι ότι μελλοντικά ανοίγει η δυνατότητα η Γ.Δ.Α μαζί με την Eurostat να οδηγηθούν σε μία κατεύθυνση όπου η πρώτη να μπορεί να διαθέτει τα στατιστικά της στοιχεία, όχι μόνο για ελεγκτικούς αλλά και για ερευνητικούς σκοπούς	

- Για την Γ.Δ. Αλιείας, τα εμπόδια κινδύνου μονοπωλούν στον περιορισμό των συνόλων που διαθέτονται προς κοινοποίηση

4.1.3 Συνέντευξη Νο 3

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ

Περιφερειακή Διεύθυνση Αιγαίου

Η Περιφερειακή Διεύθυνση, ως ενιαία αυτοτελής μονάδα διοίκησης του κράτους, έχει ως κύρια αποστολή την άσκηση εκτελεστικών και εποπτικών αρμοδιοτήτων του κράτους στην περιοχή ευθύνης της, το Αιγαίο. Ειδικότερα, εφαρμόζει δημόσιες πολιτικές σε θέματα, δημόσιας περιουσίας και κοινωφελών περιουσιών, σε θέματα περιβαλλοντικής, χωροταξικής πολιτικής και πολιτικής πολεοδομικών εφαρμογών και ελέγχου ποιότητας υλικών δημοσίων έργων, ενώ παράλληλα είναι αρμόδια προστασίας και διαχείρισης υδάτων, διαχείρισης ορυκτών πόρων και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, σε θέματα αστικής κατάστασης, μετανάστευσης και κοινωνικής ένταξης καθώς και σε θέματα που σχετίζονται με την προστασία και διαχείριση των δασικού πλούτου της Χώρας⁹.

Το στέλεχος του Οργανισμού που ερωτήθηκε, ανήκει στην Διεύθυνση Πληροφορικής με κύριο ρόλο την υποστήριξη των πληροφορικών συστημάτων και υπεύθυνος για την διαδικασία κοινοποίησης ανοιχτών δεδομένων του Οργανισμού, από το 2014. Τα δεδομένα που συλλέγει είναι δομημένα και αδόμητα, ευαίσθητα, μη ευαίσθητα, περιβαλλοντικά, χωροταξικά, ορυκτών πόρων, δασικά, υδάτων, αστικής κατάστασης, μετανάστευσης κ.α.

Ο οργανισμός διαμοιραζόταν τα δεδομένα του και ο λόγος ήταν η υποχρέωση βάσει του ν.4305/14. Οι κατηγορίες των δεδομένων που κοινοποιούσε κάλυπταν σχεδόν όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων του όπως, περιβαλλοντικά, γεωχωρικά, πολιτογράφησης, μετανάστευσης κ.α, σε μηχαναγνώσιμη μορφή (csv, xls, xml, pdf) με συχνότητα ανά 2-3 ημέρες. Σήμερα, η ροή δραστηριότητας πηγαίνει 5 έτη πίσω. Με την πάροδο του χρόνου, ο αντίκτυπος της υποχρέωσης τήρησης του νόμου άρχισε να εξασθενεί μέσα στον Οργανισμό, με συνέπεια, από το 2018 και μετά η Διεύθυνση Αιγαίου να μην δημοσιεύει δεδομένα, με μόνο 1 σύνολο μέσα στο 2021.

Η διαδικασία κοινοποίησης περιλαμβάνει τις Διευθύνσεις με τα επιμέρους τμήματά τους να δημιουργούν, να συλλέγουν και να προετοιμάζουν τα δεδομένα τους για κοινή χρήση και ο υπεύθυνος για τα ανοιχτά δεδομένα να τα αναρτά. Οι προκλήσεις που προέκυψαν κατά την διάρκεια της διαδικασίας ήταν από την αρχή, η ενημέρωση και επεξήγηση της διαδικασίας δημοσίευσης δεδομένων στα ανώτερα στελέχη του Οργανισμού, από εκείνους που είχαν οριστεί ως αρμόδιοι για τα ανοιχτά δεδομένα χωρίς να έχουν εκπαιδευτεί κι οι ίδιοι πάνω σε αυτά. Ταυτόχρονα, η δυσκολία να πειστούν για τα οφέλη και την αξία της ανοιχτής κοινοποίησης για το κοινό και τον οργανισμό, όταν αυτό συνεπάγεται και την αύξηση του όγκου δουλειάς των εμπλεκόμενων, ήταν ακόμα μία πρόκληση.

⁹ <https://www.apdaigaiau.gov.gr>

Οι παραπάνω προκλήσεις δεν αντιμετωπίστηκαν αλλά με την πάροδο του χρόνου παγιώθηκαν και έγιναν οι λόγοι μη διαμοιρασμού δεδομένων. Η έλλειψη ενημέρωσης και εκπαίδευσης του προσωπικού στο σύνολό του, πάνω στα ανοιχτά δεδομένα και τα οφέλη τους, η έλλειψη βούλησης να τα εντάξουν στα εργασιακά καθήκοντα λόγω του φόρτου εργασίας και τέλος, η περιορισμένη ανοιχτή κοινοποίηση στοιχείων από το ίδιο το Υπουργείο, αποτελούν τροχοπέδη για την συντήρηση και ενδυνάμωση των πρωτοβουλιών στην δημοσίευση δεδομένων.

Συζητώντας τα **εμπόδια χρήσης**, αναφέρθηκε πως δεν υπάρχει οργανωμένη και συστηματική προσέγγιση της ανώτερης διοίκησης για ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού πάνω στα ανοιχτά δεδομένα. Το πλαίσιο για το περιεχόμενο των δεδομένων που είναι κατάλληλο προς δημοσίευση δεν είναι σαφώς ορισμένο και η ευθύνη επιλογής ακολουθεί τον εμπλεκόμενο υπάλληλο που αποφασίζει. Η ποιότητα των δεδομένων δεν αποτελεί εμπόδιο, ενώ η διαδικασία προετοιμασίας και επαναχρησιμοποίησης των δεδομένων φαίνεται περίπλοκη και αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό. Το ίδιο συμβαίνει με την έλλειψη δυνατότητας για ημιαυτοματοποιημένες διαδικασίες, η οποία καθιστά την διαδικασία πιο περίπλοκη και συνεπώς χρονοβόρα.

Εμπόδια αξίας είναι υπαρκτά, το θέμα των ανοιχτών δεδομένων δεν έχει αναδειχθεί, μέσω των διαδικασιών του, ως σοβαρό και ωφέλιμο, τόσο για τον Οργανισμό όσο και για το κοινό. Η πεποίθηση ότι η ανοιχτή κοινοποίηση δεν είναι πολύτιμη και η απαίτηση σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους που αντισταθμίζει τα οφέλη, αποτελούν εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό.

Αναφερόμενοι στα **εμπόδια κινδύνου**, οι ελλειπείς γνώσεις πάνω στα ζητήματα των ανοιχτών δεδομένων και της σχετικής νομοθεσίας περί προστασίας προσωπικών δεδομένων αφήνει μικρό περιθώριο προβληματισμού για το ενδεχόμενο παραβίασης της νομοθεσίας. Ο φόβος εύρεσης λαθών κατά την προετοιμασία των δεδομένων προς κοινοποίηση είναι παρόλα αυτά, υπαρκτός σε μεγάλο βαθμό λόγω της έλλειψης εκπαίδευσης των αρμόδιων υπαλλήλων.

Τα **παραδοσιακά εμπόδια** μαζί με τα εμπόδια αξίας αποτελούν το μεγαλύτερο πρόβλημα για την ανοιχτή κοινή χρήση δεδομένων του Οργανισμού. Η αντίσταση στην αλλαγή, η απροθυμία να προστεθούν νέα καθήκοντα στην εργασιακή καθημερινότητα και η εκμάθηση νέων δεξιοτήτων που αυτή συνεπάγεται, αποτρέπουν τις ριζικές αλλαγές στις οργανωτικές διαδικασίες που θα επέτρεπαν την ανοιχτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων.

Αναφορικά με τα **εμπόδια εικόνας**, η δημοσίευση ΑΚΔ δεν εκλαμβάνεται ούτε θετικά ούτε αρνητικά. Ο φορέας δεν έχει ξεκάθαρη άποψη λόγω έλλειψης γνώσεων για τα ανοιχτά δεδομένα, αλλά στην πραγματικότητα, η ανοιχτή κοινοποίηση είναι μία διαδικασία που κάποια στελέχη προτιμούν να αποφεύγουν λόγω του ότι δεν την γνωρίζουν και ενδεχομένως να εκθέσουν την φήμη του Οργανισμού.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε πίνακα και σχηματικά:

ΕΡΩΤΗΣΗ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΣ	ΠΑΛΙΟΤΕΡΑ ΝΑΙ - ΤΩΡΑ ΟΧΙ	Αρνητική τάση
ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ	Η υποχρέωση βάσει του Ν.4305/14. Με την πάροδο του χρόνου, ο αντίκτυπος της υποχρέωσης τήρησης του νόμου άρχισε να εξασθενεί μέσα στον Οργανισμό	Προσέγγιση βάσει προσφοράς
ΜΟΡΦΟΤΥΠΟΙ	Pdf, Excel, CSV	Κλίμακα αστερών: 1,2,3
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	- Οι γνώσεις της Διοίκησης σχετικά με τα ανοιχτά δεδομένα και την αξία τους - Η ένταξη στην κουλτούρα της ανοιχτής κοινοποίησης. - Η ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού πάνω στα ΑΔ - Ο εργασιακός φόρτος και οι ευθύνες για επιπλέον καθήκοντα	
ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ	- Οι ελλείψεις γνώσεις για τις διαδικασίες και το θεσμικό πλαίσιο - Η έλλειψη εκπαίδευσης του δυναμικού - Η επιπλέον αύξηση των εργασιακών υποχρεώσεων - Η μειωμένη δραστηριότητα κοινοποίησης και από το ίδιο το υπουργείο	
ΕΜΠΟΔΙΑ ΧΡΗΣΗΣ	- Δεν υπάρχει οργανωμένη και συστηματική προσέγγιση της ανώτερης διοίκησης για ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού πάνω στα ανοιχτά δεδομένα. - Δεν έχει οριστεί το πλαίσιο για το περιεχόμενο των δεδομένων που είναι κατάλληλο προς δημοσίευση - Οι διαδικασίες είναι περίπλοκες, ασαφείς και απαιτούν χρόνο	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΕΤΡΙΟΣ 2
ΕΜΠΟΔΙΑ ΑΞΙΑΣ	- Υπάρχουν αξιακά εμπόδια. Δεν έχει αναδειχθεί διαδικαστικά το θέμα των Α.Κ. ως σοβαρό και ωφέλιμο. Δεν γίνεται αντιληπτή η χρησιμότητα και η σοβαρότητα τους - Ο οργανισμός δεν αφιερώνει οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, το όφελος είναι μικρότερο από το κόστος	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΕΓΑΛΟΣ 3
ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	- Δεν επηρεάζουν τέτοιου είδους εμπόδια, η διαδικασία έχει σταματήσει στο αρχικό στάδιο - έλλειψη βασικών γνώσεων όπως το GDPR - ο φόβος έρευνας λαθών λόγω έλλειψης κατάρτισης είναι υπαρκτός	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΙΚΡΟΣ 1
ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ	- Η αντίσταση στην αλλαγή, άρνηση αλλαγής κουλτούρας - Η δυσκολία στην προσθήκη νέων καθηκόντων στην εργασιακή καθημερινότητα και - Η ανάγκη απόκτησης νέων δεξιοτήτων που αυτή συνδέγεται - Τα ανοιχτά δεδομένα θεωρούνται δευτερεύουσας σημασίας	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΕΓΑΛΟΣ 3
ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ	- Η δημοσίευση ΑΚΔ δεν εκλαμβάνεται ούτε θετικά ούτε αρνητικά. Ο φορέας δεν έχει ξεκάθαρη άποψη λόγω έλλειψης γνώσεων για το θέμα - Η ανοιχτή κοινοποίηση είναι μία διαδικασία που κάποια στελέχη προτιμούν να αποφεύγουν επειδή δεν την γνωρίζουν και απαιτεί χρόνο	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΙΚΡΟΣ 1
ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	Καμία προσθήκη	
ΠΡΟΤΑΣΗ	- Η εκπαίδευση σε όλα τα επίπεδα είναι απαραίτητη - Καθολική και υποχρεωτική εφαρμογή του νόμου για τα ανοιχτά δεδομένα	

- Τα εμπόδια αξίας και τα παραδοσιακά επηρεάζουν σε μεγάλο βαθμό τις πρακτικές της Π.Δ. Αιγαίου και ακολουθούν τα εμπόδια χρήσης

4.1.4 Συνέντευξη Νο 4

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ & ΒΟΥΛΗ των ΕΛΛΗΝΩΝ

Τράπεζα της Ελλάδος

Η Τράπεζα της Ελλάδος (ΤτΕ) είναι η κεντρική τράπεζα της χώρας. Αποτελεί ανεξάρτητη αρχή που ασκεί δημόσιο λειτούργημα: μεριμνά για τη σταθερότητα των τιμών, δηλαδή για τον έλεγχο του πληθωρισμού και τη σταθερότητα καθώς και την εύρυθμη λειτουργία του χρηματοπιστωτικού συστήματος (τραπεζών, ασφαλιστικών εταιριών κ.ά.). Παραμένοντας θεσμικά και λειτουργικά ανεξάρτητη, υπόκειται στο δημοκρατικό έλεγχο της Βουλής. Η Τράπεζα της Ελλάδος αποτελεί αναπόσπαστο μέλος του Ευρωσυστήματος και συμμετέχει με τις υπόλοιπες εθνικές κεντρικές τράπεζες της Ευρωζώνης και την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα, στη χάραξη της ενιαίας νομισματικής πολιτικής επί του κοινού νομίσματος¹⁰.

Το στέλεχος που ερωτήθηκε ανήκει στην Διεύθυνση Οργάνωσης. Η Διεύθυνση Οργάνωσης είναι αρμόδια, μεταξύ άλλων, για τον συντονισμό των ενεργειών του επιχειρησιακού σχεδιασμού της Τράπεζας, τη σύνδεσή του με τους στρατηγικούς στόχους, την παρακολούθηση και επικαιροποίηση του θεσμικού πλαισίου (πολιτικές, κανονισμοί και διαδικασίες), την επιχειρησιακή ανάλυση για νέα συστήματα, τη βελτιστοποίηση των επιχειρησιακών διεργασιών καθώς και την υποβολή προτάσεων ψηφιακής καινοτομίας για την εσωτερική οργάνωση και λειτουργία της Τράπεζας και την προτεραιοποίηση υλοποίησης των σχετικών έργων σε συνεργασία με τις αρμόδιες Διευθύνσεις της Τράπεζας¹⁰.

Η ΤτΕ συλλέγει συγκεντρωτικά, στατιστικά δεδομένα αποκλειστικά, οικονομικού χαρακτήρα. Η πρωτοβουλία των ανοιχτών δεδομένων τέθηκε σε εφαρμογή το 2018, μέσω της πύλης open data, διαθέτοντας δεδομένα που παρήγαγε ο ίδιος ο Οργανισμός. Ο λόγος που ώθησε στην ενέργεια αυτή ήταν το μεγάλο ενδιαφέρον και η ζήτηση από την ερευνητική κοινότητα και τους συνεργαζόμενους φορείς της τράπεζας ώστε να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της με τρόπο που να μπορούν να τα αξιοποιήσουν, δηλαδή μηχαναγνώσιμο. Αξίζει να σημειωθεί ότι η ΤτΕ δημοσίευε ήδη στοιχεία μέσω του Ευρωσυστήματος και της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας, στο κεντρικό portal της Ευρωπαϊκής Ένωσης ενσωματώνοντας σε αυτά τις Ευρωπαϊκές Οδηγίες και τον ν.4305/2014. Σήμερα, η ΤτΕ διαθέτει ανοιχτά 52 σύνολα δεδομένων διαφόρων κατηγοριών, ενδεικτικά αναφέρονται τα σύνολα: Νομισματική οικονομία, Αγορά ακινήτων, Ισοζύγιο πληρωμών και εξωτερικό χρέος, Τραπεζική δραστηριότητα κ.α. που σχετίζονται με την οικονομία της χώρας. Η συχνότητα διάθεσης του συνόλου δεδομένων είναι ημερήσια, μηνιαία, τριμηνιαία, εξαμηνιαία και ετήσια, με χρονοσειρά από το 2009 έως το 2023.

¹⁰ <https://www.bankofgreece.gr>

Η διαδικασία της κοινοποίησης ξεκινάει από την βούληση της Διοίκησης να εντάξει την ανοιχτή κοινή χρήση κυβερνητικών δεδομένων και τον συνεχή εμπλουτισμό τους, στους στρατηγικούς στόχους της Τράπεζας. Αφού λάβει τις τεχνικές προδιαγραφές που συστήνει ο Οργανισμός Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ), ως συνεργαζόμενος φορέας, η Διεύθυνση Οργάνωσης της Τράπεζας συντονίζει και ελέγχει τις επιχειρησιακές διαδικασίες που πρέπει να ακολουθήσουν οι επιμέρους διευθύνσεις για την συλλογή και ανάρτηση των δεδομένων τους. Τέλος, η Διεύθυνση Στατιστικής είναι η καθ' ύλην αρμόδια για τον έλεγχο του περιεχομένου των στοιχείων προς κοινοποίηση και την διασφάλιση της ποιότητά τους.

Κατά την διαδικασία κοινοποίησης δεν υπήρχαν ουσιαστικές προκλήσεις. Περισσότερο η πρόκληση εστιάζεται, σε μικρό ωστόσο βαθμό, στο να εντάξουν στην εργασιακή ρουτίνα του κάθε υπαλλήλου, την ανάρτηση των ανοιχτών δεδομένων. Αυτή η πρόκληση σχετίζεται με τον φόρτο εργασίας των εμπλεκόμενων υπαλλήλων και αποτελεί τον λόγο μη διαμοιρασμού συνόλων δεδομένων που θα μπορούσαν ενδεχομένως να γίνουν ανοιχτά. Επίσης, κάποιες τεχνικές δυσκολίες, όπως η σύνδεση των εσωτερικών συστημάτων και η χρήση διεπαφής με την ανοιχτή πύλη δεδομένων, δυσχεραίνει το έργο της δημοσίευσης.

Πιο συγκεκριμένα, **εμπόδια χρήσης** που σχετίζονται με αλλαγές στις ρουτίνες του οργανισμού, είναι η ένταξη της διαδικασίας κοινοποίησης δεδομένων ανάμεσα στα καθήκοντα των υπαλλήλων και η εξοικονόμηση χρόνου για την προετοιμασία των δεδομένων. Πέρα από αυτό, η διαδικασία χαρακτηρίζεται απλή, σαφής και συγκεκριμένη, ωστόσο με περιθώρια βελτίωσης ώστε να γίνεται πλήρως αυτοματοποιημένα η δημοσίευση στην ανοιχτή κυβερνητική πύλη και να αποφεύγεται ο φόρτος εργασίας.

Εμπόδια που σχετίζονται με την αντιλαμβανόμενη **αξία** των ανοιχτών δεδομένων, δεν υπάρχουν. Η Διοίκηση του οργανισμού αναγνωρίζει τα δημόσια και ιδιωτικά οφέλη και τα οποία αντισταθμίζουν τον αριθμό των πόρων που πρέπει να δαπανηθούν για την προετοιμασία, τη δημοσίευση και τη συντήρηση ανοικτών κυβερνητικών δεδομένων.

Εμπόδια κινδύνου δεν υπάρχουν. Η συλλογή, επεξεργασία και δημοσίευση των ανοικτών δεδομένων της Τράπεζας πραγματοποιείται βάσει διεθνών προτύπων για ανοικτά δεδομένα. Το νομικό πλαίσιο έχει τεθεί από το 2018, έτος λειτουργίας της ανοιχτής πύλης, το οποίο τηρείται και διασφαλίζει τις ενέργειες δημοσίευσης. Ο φόβος παραβίασης της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων δεν αποτελεί εμπόδιο καθώς τα στατιστικά στοιχεία είναι ανώνυμα και συγκεντρωτικά.

Παραδοσιακά εμπόδια δεν απασχολούν τον οργανισμό. Οι εμπλεκόμενοι στην κοινοποίηση είναι εξειδικευμένοι και η εκπαίδευση τους είναι αντίστοιχη με τις προκλήσεις που παρουσιάζονται. Εάν χρειαστεί αλλαγή στις οργανωτικές διαδικασίες προκειμένου να επιτευχθούν οι στρατηγικοί στόχοι, όπως ο συνεχής εμπλουτισμός των δεδομένων, η Τράπεζα είναι πρόθυμη να τις αλλάξει.

Επακόλουθα, η **εικόνα** της δημοσίευσης κυβερνητικών δεδομένων δεν γίνεται αντιληπτή ως δυσμενής για τον Οργανισμό και δεν αποτελεί **εμπόδιο**. Αντιθέτως, η πεποίθηση είναι θετική και ενισχύει την φήμη του οργανισμού.

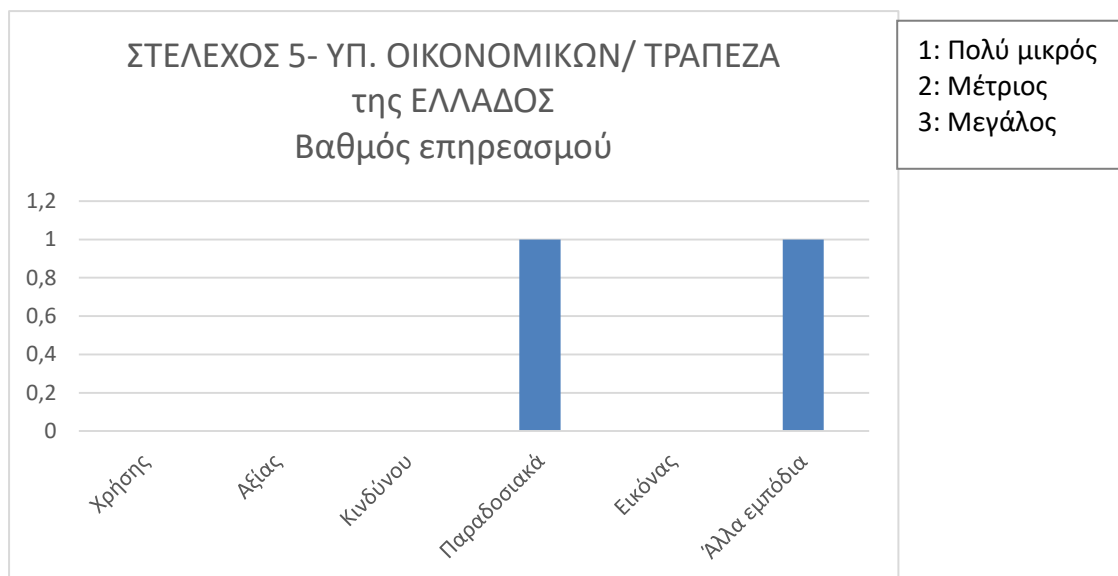
Προτείνεται ως περαιτέρω βελτίωση, η σύνδεση των εσωτερικών συστημάτων με API ώστε τα στοιχεία τους να αναρτώνται απευθείας στην ανοιχτή πύλη. Η εταιρική κουλτούρα για τα ανοιχτά δεδομένα είναι θετική, παρόλα αυτά, μπορούν ακόμα να γίνουν βήματα για να προσαρμοστεί πλήρως στο εγχείρημα της ανοιχτότητας. Σημαντικό ρόλο σε αυτό παίζει η εκπαίδευση και η ανάδειξη των ανοιχτών δεδομένων στην πράξη, όπως εφαρμογές που κάνουν χρήση των ανοικτών δεδομένων της τράπεζας προς το δημόσιο όφελος (π.χ. το Datathon 2023).

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε πίνακα και σχηματικά:

ΤΡΑΠΕΖΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ		
ΕΡΩΤΗΣΗ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΣ	ΝΑΙ	Θετική τάση
ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ	Εσωτερική πρωτοβουλία που προέκυψε από την ζήτηση της ερευνητικής κοινότητας και των συνεργαζόμενων φορέων για ανοιχτά χρηματοοικονομικά δεδομένα	Προσέγγιση βάσει ζήτησης
ΜΟΡΦΟΤΥΠΟΙ	Pdf, Excel	Κλίμακα αστερών: 1,2
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	Σε πολύ μικρό βαθμό οι τεχνικές δυσκολίες. Η εταιρική κουλτούρα για τα ανοιχτά δεδομένα αν και είναι θετική, χρειάζεται ακόμα να γίνουν βήματα.	
ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ	Μικρές τεχνικές δυσκολίες και ο φόρτος εργασίας	
ΕΜΠΟΔΙΑ ΧΡΗΣΗΣ ΑΛΛΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	- Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη, σαφής και απλή. Δεν υπάρχουν διαδικαστικά προβλήματα - Ο μηχανισμός του open data που δεν μπορεί να συνδεθεί απευθείας με τα εσωτερικά συστήματα της Τράπεζας ώστε η διαδικασία κοινοποίησης να γίνει πλήρως αυτοματοποιημένη	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΗΔΑΜΙΝΟΣ 0 ΒΑΘΜΟΣ ΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΙΚΡΟΣ 1
ΕΜΠΟΔΙΑ ΑΞΙΑΣ	- Η Διοίκηση έχει αναγνωρίσει από νωρίς την αξία των ανοιχτών δεδομένων και τα οφέλη για τον πάροχο και τους χρήστες. - Η διαδικασία έχει κόστος αλλά τα οφέλη το αντισταθμίζουν	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΗΔΑΜΙΝΟΣ 0
ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	- Δεν υπάρχουν εμπόδια κινδύνου. Το νομικό πλαίσιο έχει τεθεί από το 2018, έτος λειτουργίας του open data, το οποίο τηρείται και διασφαλίζει τις ενέργειες δημοσίευσης - Τα σύνολα δεδομένων που κοινοποιούνται είναι ανώνυμα και συγκεντρωτικά	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΗΔΑΜΙΝΟΣ 0
ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ	- Δεν υπάρχουν εμπόδια, όπως η έλλειψη δεξιοτήτων των εργαζομένων. Οι εμπλεκόμενοι στην κοινοποίηση είναι εξειδικευμένοι και η εκπαίδευση συνεχής - Εάν χρειαστούν αλλαγές στις οργανωτικές διαδικασίες, η ΤτΕ είναι πρόθυμη να τις αλλάξει, ώστε να επιτευχθούν οι στρατηγικοί της στόχοι. - Οι όποιες αρχικές αντιστάσεις στις αλλαγές, αντιμετωπίζονται	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΟΣ 1
ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ	- Η εικόνα για τα ΑΚΔ είναι θετική - Έχει αποδειχθεί στην πράξη ότι τα δεδομένα της Τράπεζας είναι πολύτιμα για τους χρήστες - Δεν γίνεται τυχαία δημοσίευση και η ποιότητα ελέγχεται, οπότε ενισχύεται η φήμη του οργανισμού	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΗΔΑΜΙΝΟΣ 0
ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	Η μη πλήρως αυτοματοποιημένες διαδικασίες δημοσίευσης	
ΠΡΟΤΑΣΗ	Η σύνδεση των εσωτερικών συστημάτων με API ώστε τα στοιχεία της ΤτΕ να αναρτώνται απευθείας στην ανοιχτή πύλη, για αποφυγή φόρτου εργασίας των χρηστών	

	• Η εταιρική κουλτούρα για τα ανοιχτά δεδομένα είναι θετική, παρόλα αυτά, μπορούν ακόμα να γίνουν βήματα για να προσαρμοστεί πλήρως στο εγχείρημα της ανοιχτότητας.	
--	---	--

- Για την ΤτΕ δεν υπάρχουν ουσιαστικά εμπόδια, παρά μόνο, με πολύ μικρό βαθμό επηρεασμού, τα παραδοσιακά και γενικότερα τεχνικά εμπόδια.

4.1.5 Συνέντευξη Νο 5

2^η Υ.ΠΕ ΠΕΙΡΑΙΩΣ & ΑΙΓΑΙΟΥ-

Γενικό Νοσοκομείο Κυκλάδων

Το Γενικό Νοσοκομείο Κυκλάδων είναι Νομικό Πρόσωπο Δημοσίου Δικαίου, αποκεντρωμένη Μονάδα Υγείας της 2^{ης} Υγειονομικής Περιφέρειας Πειραιώς και Αιγαίου, υπαγόμενο κεντρικά στην εποπτεία του Υπουργείου Υγείας. Βασική του λειτουργία, η παροχή υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας Υγείας στους πολίτες.

Το στέλεχος που συμμετείχε στην έρευνα ανήκει στην Διοικητική Υπηρεσία, η οποία είναι υπεύθυνη για την ομαλή λειτουργία του Νοσοκομείου, σε Διοικητικό επίπεδο, την ομαλή διανοσοκομειακή συνεργασία και συντονισμό με τους ανώτερου και κατωτέρου βαθμού Φορείς Υγείας. Η Διοικητική Υπηρεσία αποτελεί Διεύθυνση που διαρθρώνεται σε τμήματα και αυτοτελή Γραφεία, ανάμεσά τους, το Τεχνικό Τμήμα το οποίο καλύπτει τις ανάγκες συντήρησης των υποδομών του Νοσοκομείου και των πληροφορικών του συστημάτων.

Ο οργανισμός συλλέγει ευαίσθητα ιατρικά δεδομένα. Επίσης συγκεντρωτικά στοιχεία που αφορούν στις δραστηριότητες του νοσοκομείου. Το Γ.Ν. δεν διαμοιράζεται τα δεδομένα ανοιχτά. Αναρτά περιοδικά σε εσωτερική πλατφόρμα του υπουργείου στατιστικά στοιχεία που αφορούν οικονομικά, προμήθειες, αριθμό νοσηλείων, είδος περιστατικών κ.α. Τα στοιχεία αυτά συμπεριλαμβάνονται στα συγκεντρωτικά στατιστικά που αναρτώνται από το Υπουργείο Υγείας για την περιφέρεια Αιγαίου (μορφότυπος xls, Pdf). Μελλοντικά συζητείται το ενδεχόμενο απευθείας ανάρτησης των δεδομένων του στην εθνική πύλη.

Σύμφωνα με τον ερωτώμενο, οι λόγοι μη διαμοιρασμού εντοπίζονται στο ότι δεν υπάρχει ακόμα η σχετική εντολή από το οικείο Υπουργείο ή την Διοίκηση του νοσοκομείου για δημοσίευση δεδομένων. Η νομοθεσία για τα ιατρικά δεδομένα είναι αυστηρή και δευτερευόντως, δεν υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό για την υλοποίηση της διαδικασίας κοινοποίησης ούτε οι οικονομικοί πόροι, ενώ παράλληλα ο φόρτος εργασίας είναι μεγάλος.

Λογικό επακόλουθο, τα **εμπόδια χρήσης** να είναι υπαρκτά, αφού η πρακτική των ανοιχτών δεδομένων δεν έχει ενταχθεί στην εργασιακή ρουτίνα των υπαλλήλων του οργανισμού. Η ποιότητα των δεδομένων χρειάζεται επεξεργασία, παρ'όλα αυτά δεν αποτελεί το βασικό εμπόδιο για την εκκίνηση της διαδικασίας. Η διαδικασία φαίνεται περίπλοκη σε όλα τα στάδια, τόσο στην προετοιμασία όσο και στην δημοσίευση και την συντήρηση των δεδομένων, εφόσον δεν εξασκείται και δεν υπάρχει η σχετική εκπαίδευση του προσωπικού. Ο βαθμός επηρεασμού είναι όμως μικρός.

Όσον αφορά στα **εμπόδια αξίας**, τα δεδομένα που παρέχει ο Οργανισμός εσωτερικά στην ανώτερη διοίκηση, έχουν αξία για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την προβολή του έργου του νοσοκομείου. Η γνώση για τα γενικότερα οφέλη των ανοιχτών δεδομένων είναι ανεπαρκής και αποτελεί εμπόδιο σε μικρό βαθμό. Αναφορικά με το κόστος κοινοποίησης και υποστήριξης της διαδικασίας, υπάρχει η πεποίθηση ότι αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό διότι απαιτεί οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, τη στιγμή που οι πόροι είναι περιορισμένοι. Η πεποίθηση ότι τα δεδομένα δεν έχουν αξία για τους χρήστες δεν υπάρχει.

Το νοσοκομείο δεν διαμοιράζεται τα δεδομένα του ανοιχτά, οπότε δεν έχει πλήρη επίγνωση των πιθανών κινδύνων αλλά και της νομοθεσίας που τα διέπει. Παρόλα αυτά η φύση των δεδομένων που διαθέτει, το καθιστά πολύ επιφυλακτικό αποφεύγοντας την κοινοποίηση. Τα **εμπόδια κινδύνου** εστιάζονται σε μεγάλο βαθμό στον φόβο παραβίασης της νομοθεσίας προσωπικών δεδομένων και ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν.

Η δημοσίευση δεδομένων δεν αποτελεί πρακτική για τον Οργανισμό, εξαιτίας του ότι είναι χρονοφόρο και υπάρχουν άλλες προτεραιότητες, παρόλα αυτά φαίνεται να υπάρχει πρόθεση να αλλάξει αυτό. Έτσι, προς το παρόν, στα **παραδοσιακά εμπόδια**, η άρνηση αλλαγής κουλτούρας είναι υπαρκτή σε μεγάλο βαθμό, καθώς και η άρνηση αλλαγής των οργανωτικών διαδικασιών του οργανισμού. Ο ερωτώμενος διατύπωσε την άποψη ότι τα ανοιχτά δεδομένα θεωρούνται δευτερεύουσας σημασίας σε σχέση με τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει καθημερινά ένα νοσοκομείο σε μία νησιωτική περιοχή.

Δεν υπάρχει αρνητική εικόνα για τα ανοιχτά δεδομένα, αλλά άγνοια για τις δυνατότητές τους. Έτσι, δεν υπάρχουν **εμπόδια εικόνας** που να επηρεάζουν τις διαδικασίες του νοσοκομείου στα ανοιχτά δεδομένα, ωστόσο η πεποίθηση ότι η ανοιχτή κοινοποίηση θα βλάψει την φήμη του οργανισμού, αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό. Λάθη στην δημοσίευση θα εκθέσουν την εικόνα του νοσοκομείου και των εμπλεκόμενων υπαλλήλων.

Η γενικότερη παρατήρηση του ερωτώμενου, είναι η υποστελέχωση των νοσοκομείων γενικότερα, η οποία δεν επιτρέπει την πολυτέλεια για ενασχόληση πέραν από τις βασικές του λειτουργίες.

Παρακάτω παρουσιάζονται τα αποτελέσματα σε πίνακα και σχηματικά:

ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΚΥΚΛΑΔΩΝ		
ΕΡΩΤΗΣΗ	ΑΠΑΝΤΗΣΗ	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ
ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΣ	ΟΧΙ Αναρτώνται περιοδικά, σε εσωτερική πλατφόρμα του υπουργείου, στατιστικά στοιχεία που αφορούν σε οικονομικά, προμήθειες, αριθμό νοσηλείων, είδος περιστατικών κ.α. Τα στοιχεία αυτά συμπεριλαμβάνονται στα συγκεντρωτικά στατιστικά που αναρτώνται από το Υπουργείο Υγείας για την περιφέρεια Αιγαίου (μορφότυπος xls, Pdf)	Αρνητική τάση, αναμένεται θετική
ΛΟΓΟΙ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ		
ΜΟΡΦΟΤΥΠΟΣ		
ΠΡΟΚΛΗΣΕΙΣ	Η υιοθέτηση μιας καινοτομίας, ο φόρτος εργασίας, οι τεχνικές δυσκολίες, η εκπαίδευση, η τήρηση της	

	νομοθεσίας, η υποστήριξη από την ανώτερη διοίκηση	
ΛΟΓΟΙ ΜΗ ΔΙΑΜΟΙΡΑΣΜΟΥ	• Δεν υπάρχει ακόμα η σχετική εντολή από το οικείο Υπουργείο ή την Διοίκηση του νοσοκομείου για δημοσίευση δεδομένων. • Η αυστηρή νομοθεσία για τα ιατρικά δεδομένα. • Δευτερευόντως, δεν υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό ούτε υποδομές • Μεγάλος φόρτος εργασίας	
ΕΜΠΟΔΙΑ ΧΡΗΣΗΣ	• Η πρακτική των ανοιχτών δεδομένων δεν έχει ενταχθεί στην εργασιακή ρουτίνα του υπαλλήλου, οπότε τα εμπόδια χρήσης είναι υπαρκτά • Η διαδικασία φαίνεται περίπλοκη γιατί δεν εξασκείται. Θα αποτελούσε εμπόδιο στο αρχικό στάδιο εφαρμογής της, εάν δεν υπήρχε προηγούμενη εκπαίδευση του προσωπικό • Η διαδικασία δεν έχει οριστεί • Η ποιότητα των δεδομένων χρειάζεται επεξεργασία	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΕΓΑΛΟΣ 3
ΕΜΠΟΔΙΑ ΑΞΙΑΣ	• Θεωρητικά η αξία των ΑΚΔ δεν αμφισβητείται • Δεν υπάρχει όμως επαρκής γνώση για την αξία των δεδομένων • Η διαδικασία κοινοποίησης είναι δαπανηρή σε οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους, οι οποίοι είναι περιορισμένοι και τα οφέλη χαμηλότερα • Τα δεδομένα που παρέχει ο Οργανισμός εσωτερικά στην ανώτερη διοίκηση, έχουν αξία για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την προβολή του έργου του νοσοκομείου.	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ ΜΕΤΡΙΟΣ 2
ΕΜΠΟΔΙΑ ΚΙΝΔΥΝΟΥ	• Το νοσοκομείο δεν διαμοιράζεται τα δεδομένα του ανοιχτά, οπότε δεν έχει πλήρη επίγνωση των πιθανών κινδύνων. Παρόλα αυτά η φύση των δεδομένων που διαθέτει, το καθιστά πολύ επιφυλακτικό αποφεύγοντας την κοινοποίηση • Οι φόβοι έκθεσης ευαίσθητων δεδομένων και παραβίασης της νομοθεσίας GDPR, σαφώς υπάρχουν • Ο φόβος ότι θα εκτεθούν οι αρμόδιοι σε ανεπιθύμητες ευθύνες.	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ ΜΕΓΑΛΟΣ 3
ΕΜΠΟΔΙΑ ΠΑΡΑΔΟΣΙΑΚΑ	• Η δημοσίευση δεδομένων δεν αποτελεί πρακτική για τον Οργανισμό. Γίνονται συζητήσεις μελλοντικά να ενταχθεί στις πρακτικές του. • Ο οργανισμός δεν είναι απρόθυμος να εφαρμόσει αλλαγές στις οργανωτικές διαδικασίες, εφόσον υπάρξει εντολή από το υπουργείο. Προς το παρόν, αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό διότι είναι χρονοφόρο, απαιτεί εκπαίδευση, οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους • Οι υπάλληλοι δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες δεξιότητες για κοινοποίηση και συντήρηση αλλά δεν επηρεάζει σημαντικά	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΕΓΑΛΟΣ 3
ΕΜΠΟΔΙΑ ΕΙΚΟΝΑΣ	• Δεν υπάρχουν εμπόδια εικόνας που να επηρεάζουν τις διαδικασίες του νοσοκομείου στα ανοιχτά δεδομένα. Η δημοσίευση ΑΚΔ δεν γίνεται αντιληπτή ως δυσμενής. • Υπάρχει ο φόβος ότι θα ζημωθεί η φήμη του οργανισμού και των υπευθύνων, σε περίπτωση που υπάρξουν λάθη	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ: ΜΙΚΡΟΣ 1
ΓΕΝΙΚΟΤΕΡΑ ΕΜΠΟΔΙΑ	• Υποστελέχωση νοσοκομείων • Τα ανοιχτά δεδομένα θεωρούνται δευτερεύουσας σημασίας σε σχέση με τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει καθημερινά ένα νοσοκομείο σε μία νησιωτική περιοχή	ΒΑΘΜΟΣ ΕΠΗΡΕΑΣΜΟΥ : ΜΕΓΑΛΟΣ 3

ΠΡΟΤΑΣΗ	Η στελέχωση των νοσοκομείων και η αποδέσμευση πόρων θα επιτρέψει την πολυτέλεια για ενασχόληση με λειτουργίες πέραν από τις βασικές.	
----------------	--	--

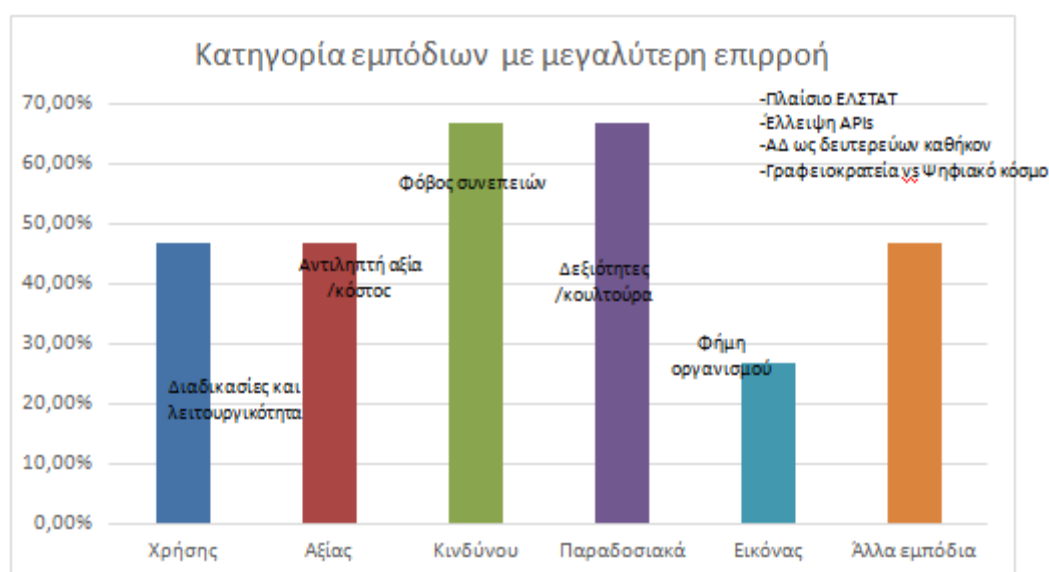
- Για το Γ.Ν. Κυκλάδων, τα περισσότερα εμπόδια είναι υπαρκτά σε μεγάλο βαθμό, αφού δεν κοινοποιεί δεδομένα του.

Κεφάλαιο 5 – ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ & ΣΥΖΗΤΗΣΗ

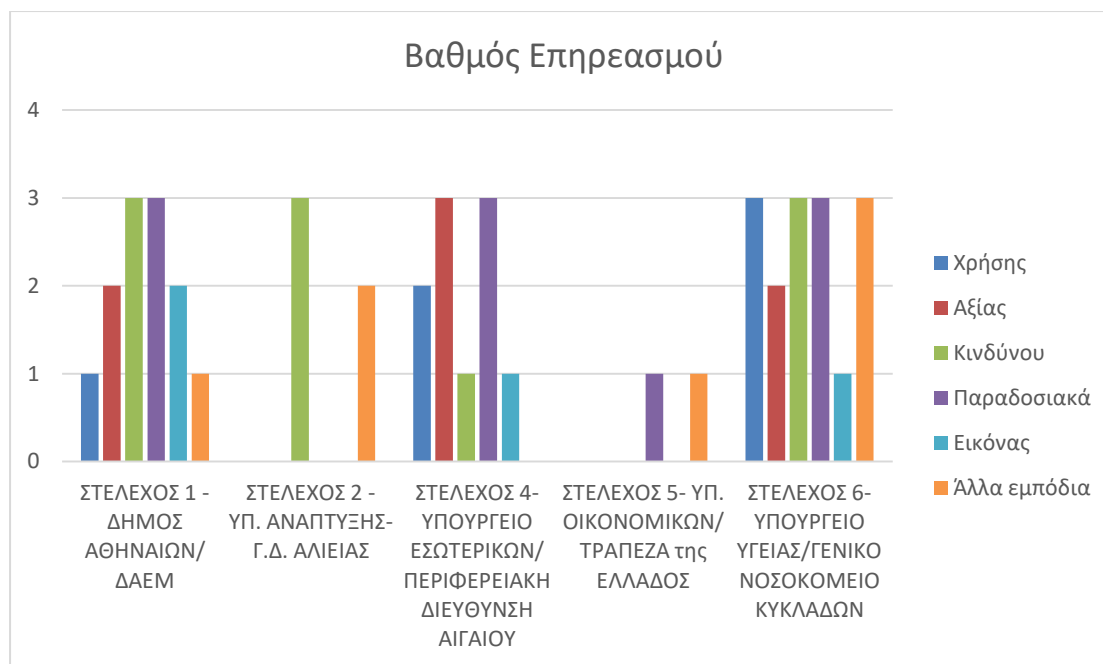
5.1 Κατηγορίες εμποδίων που επηρεάζουν περισσότερο

Οι κατηγορίες εμποδίων που έχουν την μεγαλύτερη επιρροή στις πρακτικές του οργανισμού είναι τα **κινδύνου (65%)**, τα **παραδοσιακά (65%)**, ακολουθούν τα **αξίας (45%)**, τα **εμπόδια χρήσης (45%)** και **άλλα εμπόδια (45%)**. Τα **εικόνας** επηρεάζουν λιγότερο (**25%**). Παρατηρείται ότι, οι διαφορετικές κατηγορίες εμποδίων είναι αλληλένδετες μεταξύ τους. Για παράδειγμα τα παραδοσιακά εμπόδια συνήθως θα συμπαρασύρουν και τα εμπόδια αξίας, με αποτέλεσμα να επιβαρύνεται η συνολική εικόνα του οργανισμού για τα ανοιχτά δεδομένα.

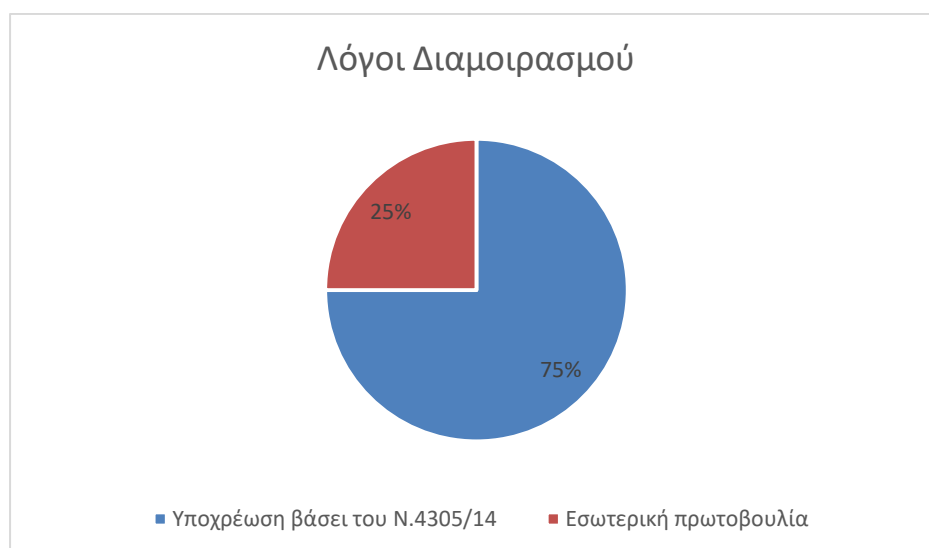
- Υπάρχει γενικότερη δυσκολία στην αλλαγή κουλτούρας μέσα στον οργανισμό
- Ταύτιση στους περισσότερους οργανισμούς στα εμπόδια κινδύνου.
- Υπάρχει σύγκλιση στην άποψη ότι η ανώτερη διοίκηση και οι εμπλεκόμενοι δεν αντιλαμβάνονται την αξία των ανοιχτών δεδομένων επειδή δεν γνωρίζουν σχετικά με οφέλη και τις δυστοότητές τους
- Ιδιαίτερα εμπόδια που αντιμετωπίζουν οι φορείς πέρα των όσων ερωτήθηκαν, έχουν μεγάλο ποσοστό επηρεασμού στην αντιμετώπιση των ΑΔ

Συγκριτικά οι απαντήσεις των 5 ερωτηθέντων για τις αντιστάσεις του οργανισμού τους, εμφανίζονται στο ακόλουθο γράφημα:

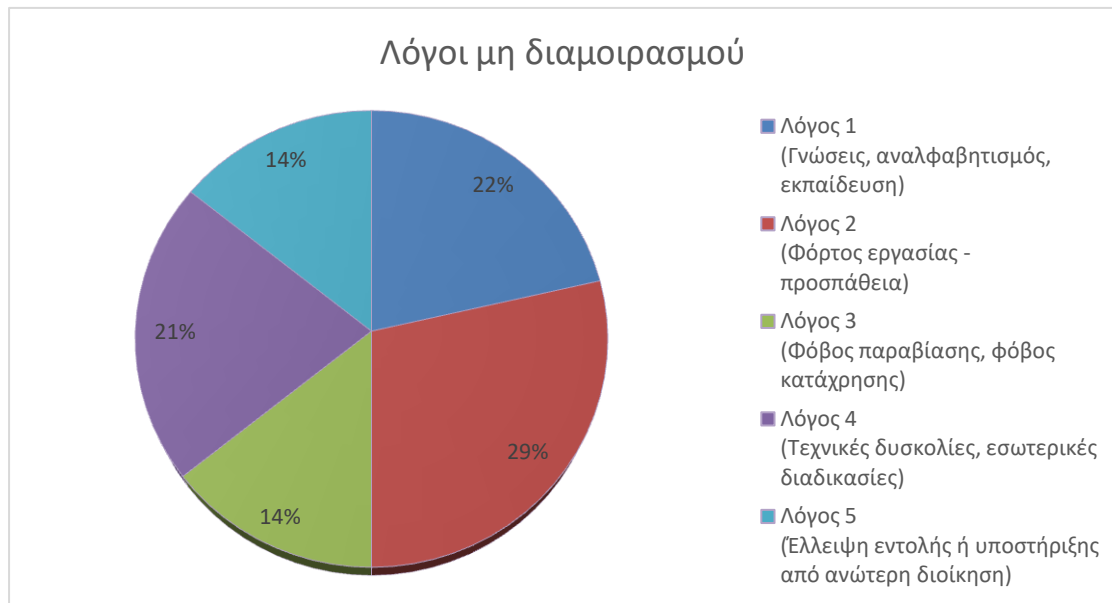

5.2 Λόγοι διαμοιρασμού και μη διαμοιρασμού

Τρεις από τους τέσσερεις (3/4) οργανισμούς που διαμοιράζονται δεδομένα απάντησαν ότι ο λόγος διαμοιρασμού δεδομένων ήταν στο πλαίσιο των πρακτικών που απαιτούνται από τον Νόμο 4305/2014 για την «Ανοικτή πρόσβαση και επαναχρησιμοποίηση εγγράφων, πληροφοριών και δεδομένων του δημόσιου τομέα». Στην ΤτΕ, κίνητρό της αποτέλεσε η ζήτηση για κοινοποίηση των δεδομένων που κατείχε, από τα ερευνητικά κέντρα και τους συνεργαζόμενους φορείς. Σχηματικά, η εικόνα έχει ως εξής:

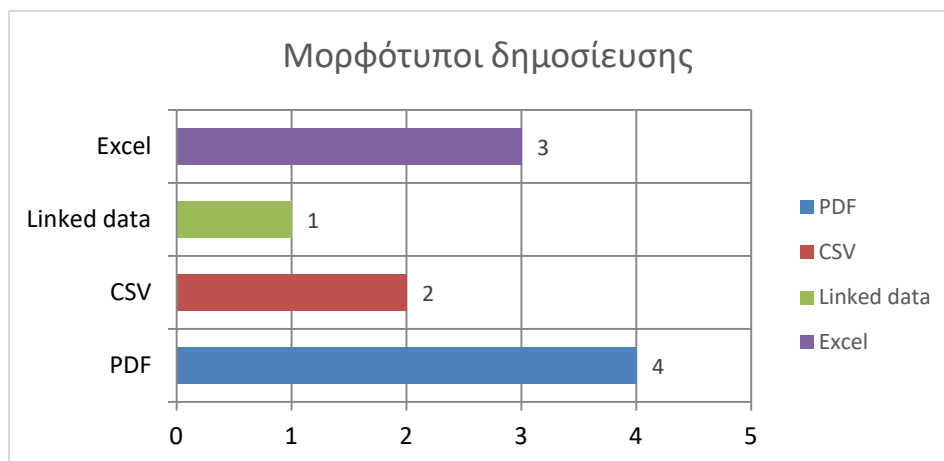

- Συγκεντρωτικά, στην ερώτηση για τους λόγους μη διαμοιρασμού των παραγόμενων δεδομένων, οι ερωτώμενοι ανέφεραν τις εξής 5 φράσεις: έλλειψη γνώσεων και εκπαίδευσης, φόρτος εργασίας, φόβος παραβίασης της νομοθεσίας, τεχνικές και διαδικαστικές δυσκολίες και τέλος, έλλειψη εντολής ή υποστήριξης από την ανώτερη διοίκηση για/στη δημοσίευση δεδομένων. Ο λόγος με την συχνότερη αναφορά ήταν «ο φόρτος εργασίας», επηρεάζοντας τις πρακτικές κάθε οργανισμού, είτε σε μεγάλο είτε σε μικρό βαθμό.

5.3 Μορφότυποι δημοσίευσης

Τα σύνολα δεδομένων που κοινοποιούνται καλύπτουν συγκεντρωτικά τους μορφότυπους 1,2,3,5, σύμφωνα με την κλίμακα ανάπτυξης των 5 αστέρων, με μεγαλύτερη συχνότητα εκείνων των Pdf και xls.

5.3 Γενικότερα συμπεράσματα

- Τα αποτελέσματα από την Τράπεζα της Ελλάδος επιβεβαιώνουν ότι τα χρηματοοικονομικά δεδομένα υπερτερούν ποσοτικά σε κοινοποίηση, σε σχέση με τους υπόλοιπους θεματικούς τομείς όπως αλιεία, υγεία.
- Ορισμένοι εκδότες επιλέγουν να δημοσιεύουν τα σύνολα δεδομένων τους μόνο σε περιφερειακές ή τοπικές πύλες
- Οι προκλήσεις που έχουν να αντιμετωπίσουν οι οργανισμοί κατά την διαδικασία κοινοποίησης, συμπίπτουν με τους λόγους μη διαμοιρασμού των συνόλων τους.

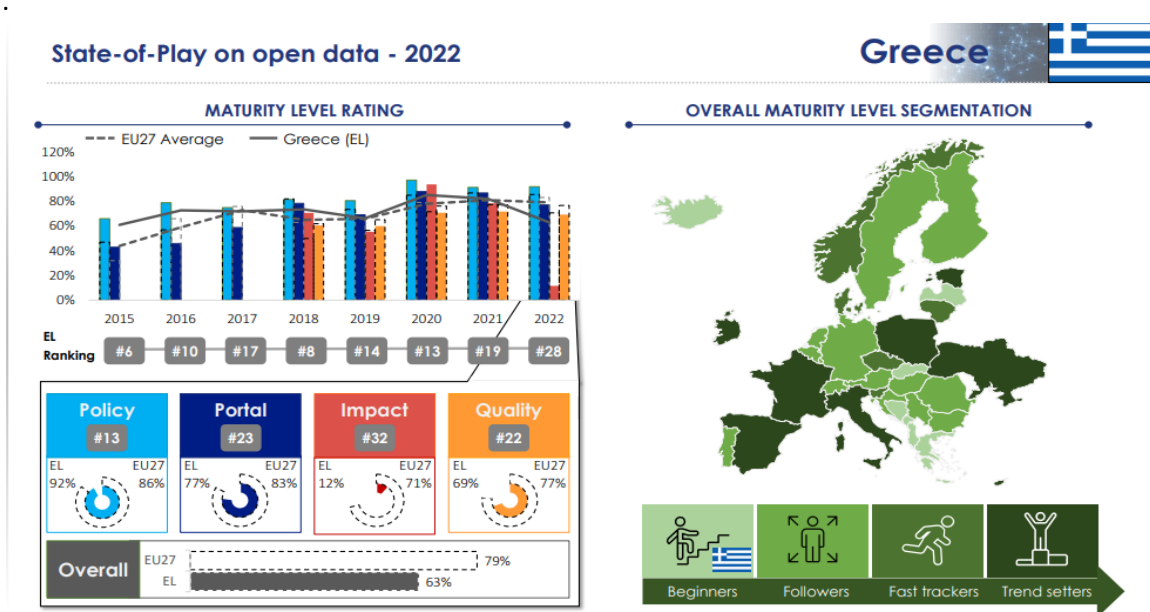
5.4 Σύγκριση αποτελεσμάτων σε σχέση με τα αποτελέσματα του Open Data Maturity Report

Η γενικότερη εικόνα των ελληνικών κυβερνητικών οργανισμών με ανοιχτή κοινή χρήση δεδομένων όπως καταγράφηκε στις συνεντεύξεις, βρίσκεται σε αρχικό στάδιο.

Η εικόνα αυτή φαίνεται να συμφωνεί με τα αποτελέσματα που παρουσιάζει η Ελλάδα στην Ευρώπη, σύμφωνα με την έκθεση αξιολόγησης του επιπέδου ωριμότητας πάνω στα ανοιχτά δεδομένα. Η σύγκριση με τα ευρωπαϊκά στοιχεία είναι ενδιαφέρουσα για τον λόγο ότι η συλλογή δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω της διανομής ερωτηματολογίου στους εθνικούς εκπροσώπους ανοιχτών δεδομένων, για την Ελλάδα, ο ρόλος αυτός ανήκει στο Υπουργείο Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Το **Open Data Maturity Report 2022** λειτουργεί ως σημείο αναφοράς για τη συγκέντρωση πληροφοριών σχετικά με την ανάπτυξη που έχει επιτευχθεί στον τομέα των ανοιχτών δεδομένων στην Ευρώπη. Οι χώρες κατέγραψαν την πρόοδό τους, εντοπίζοντας τους τομείς προς βελτίωση και συμμόρφωση με την ευρωπαϊκή οδηγία. Η μελέτη αξιολογεί το επίπεδο ωριμότητας βάσει τεσσάρων διαστάσεων: πολιτική, πύλη, αντίκτυπος και ποιότητα. Στο πλαίσιο της μελέτης, οι χώρες κατατάσσονται σε τέσσερις διαφορετικές ομάδες, trend-setters (χώρες πρότυπο), fast-trackers (προχωρημένες χώρες), followers (χώρες που υστερούν) και beginners (νέες χώρες), από τον μεγαλύτερο έως τον μικρότερο βαθμό ωριμότητας¹.

Το επίπεδο της γενικής ωριμότητας της Ελλάδας, την κατατάσσει στους αρχάριους, παρόλη την βελτίωση που φαίνεται να επιτυγχάνεται τα τελευταία χρόνια στους επιμέρους τομείς της πολιτικής, της πύλης και της ποιότητας, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα:

Πηγή: data.europa.eu: Το επίπεδο της Ελλάδας βάσει του ODMR 2022

Σύμφωνα με τους εθνικούς εκπροσώπους ανοιχτών δεδομένων, κοινές προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι χώρες της Ευρώπης μπορούν να αναγνωριστούν σε κατηγορίες:

- **Ανθρώπινοι πόροι και δεξιότητες:** Πολλές χώρες τονίζουν την έλλειψη ανθρώπινων πόρων που διατίθενται για τα ανοιχτά δεδομένα και την απουσία επαρκών δεξιοτήτων δεδομένων και γραμματισμού μεταξύ των δημοσίων υπαλλήλων.
- **Διαθεσιμότητα οικονομικών πόρων:** Αυτή η πρόκληση αφορά την εύρεση επαναλαμβανόμενου προϋπολογισμού για συγκεκριμένα σύνολα δεδομένων (π.χ. σύνολα δεδομένων υψηλής ποιότητας), καθώς και τη μη ύπαρξη προγραμματισμένου προϋπολογισμού σε ισχύ
- **Ζητήματα συντονισμού:** Η χώρες της Ε.Ε συχνά αναφέρουν δυσκολίες όσον αφορά στην ομαλή διακυβέρνηση διαχείρισης δεδομένων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.
- **Αλληλεπίδραση με το θέμα των ανοιχτών δεδομένων:** Η παροχή κινήτρων σε διαφορετικούς φορείς να παρέχουν και να χρησιμοποιούν ανοιχτά δεδομένα είναι μια πρόκληση κοινή σε ολόκληρη την ΕΕ.
- **Διάφορες πτυχές της δημοσίευσης ανοιχτών δεδομένων:** Απαιτείται περισσότερη υποστήριξη, από νομική, τεχνική και οικονομική άποψη, όταν πρόκειται για τη δημοσίευση ανοιχτών δεδομένων υψηλής αξίας¹¹.

Οι κύριες ανησυχίες και τα εμπόδια για την δημοσίευση δεδομένων των κυβερνητικών εκπροσώπων, ταυτίζονται με τα εμπόδια που εντοπίστηκαν από τις συνεντεύξεις των υπευθύνων στο εκτελεστικό επίπεδο. Θα μπορούσαμε να τα διαχωρίσουμε σε εκείνα που δημιουργούνται από λειτουργικά και χρηματοδοτικά κωλύματα και σε εκείνα που εξαρτώνται από την βούληση και την κινητοποίηση των προσώπων σε όλα τα επίπεδα διακυβέρνησης.

¹¹ <https://data.europa.eu/en/publications/open-data-maturity>

Κεφάλαιο 6 - ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ & ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Μετά τη θεωρητική προσέγγιση που αναπτύχθηκε σε προηγούμενο κεφάλαιο, καθώς και τον συνδυασμό ποσοτικής και ποιοτικής προσέγγισης που πραγματοποιήθηκε με τις 5 συνεντεύξεις, θα καταλήξουμε σε συγκεντρωτικά συμπεράσματα.

6.1 Ομοιότητες οργανισμών αναφορικά με τα εμπόδια

Αναλύοντας περαιτέρω τα αποτελέσματα των συνεντεύξεων, διαπιστώνουμε κοινά χαρακτηριστικά:

- ❖ Η διάθεση ανοικτών δεδομένων στηρίζεται σε αποφάσεις που λαμβάνουν οι δημόσιοι υπάλληλοι σε διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης, από δήμους έως φορείς της κεντρικής κυβέρνησης οι οποίοι μπορεί να μην γνωρίζουν τα οφέλη και τους κινδύνους των ανοικτών δεδομένων.
- ❖ Υπάρχουν περιορισμοί στην ικανότητα λήψης ορθών αποφάσεων για δημοσίευση δεδομένων και ταυτόχρονα δυσκολία στην αναγνώριση και προσδιορισμό των κατάλληλων συνόλων δεδομένων.
- ❖ Δυσκολία στη σωστή εκτίμηση της αξίας των δεδομένων ή των κινδύνων ιδιωτικότητας. Γενική αποστροφή κινδύνου για το αν πρέπει να ανοιχτούν συγκεκριμένα σύνολα δεδομένων. Φόβος για απροσδόκητες και ανεπιθύμητες ευθύνες
- ❖ Έλλειψη εργαλείων ή αντίστοιχων πόρων για το άνοιγμα των δεδομένων. Η ευρύτερη πολιτική πρακτική για χαμηλό προϋπολογισμό και εξορθολογισμό των δαπανών, αποτρέπει επενδύσεις σε υποδομές και μηχανισμούς συλλογής, επεξεργασίας δεδομένων και ενδεχομένως ανατροφοδότησης από την ανοιχτή κοινοποίηση.
- ❖ Η αντίσταση στην αλλαγή δεν μπορεί να θεωρηθεί προνόμιο μόνο των εργαζομένων αλλά πολλές φορές και των ίδιων των οργανισμών, καθώς κάθε οργανισμός επιθυμεί την επικράτηση της σταθερότητας και της ηρεμίας στο εργασιακό του περιβάλλον, σύμφωνα με θεωρία που αναπτύχθηκε ανωτέρω, στο *Θεωρητικό υπόβαθρο*.
- ❖ Στους περισσότερους φορείς, τα κυβερνητικά δεδομένα δημοσιεύτηκαν σύμφωνα με τις προτεραιότητες και τα συμφέροντα των ίδιων των φορέων και όχι με εκείνα των τελικών χρηστών. Έτσι, ο αντίκτυπος της αξίας των δεδομένων δεν είναι μετρήσιμος και εμφανής στους εκδότες, μετά την δημοσίευση.

6.2 Διαφοροποιήσεις μεταξύ οργανισμών

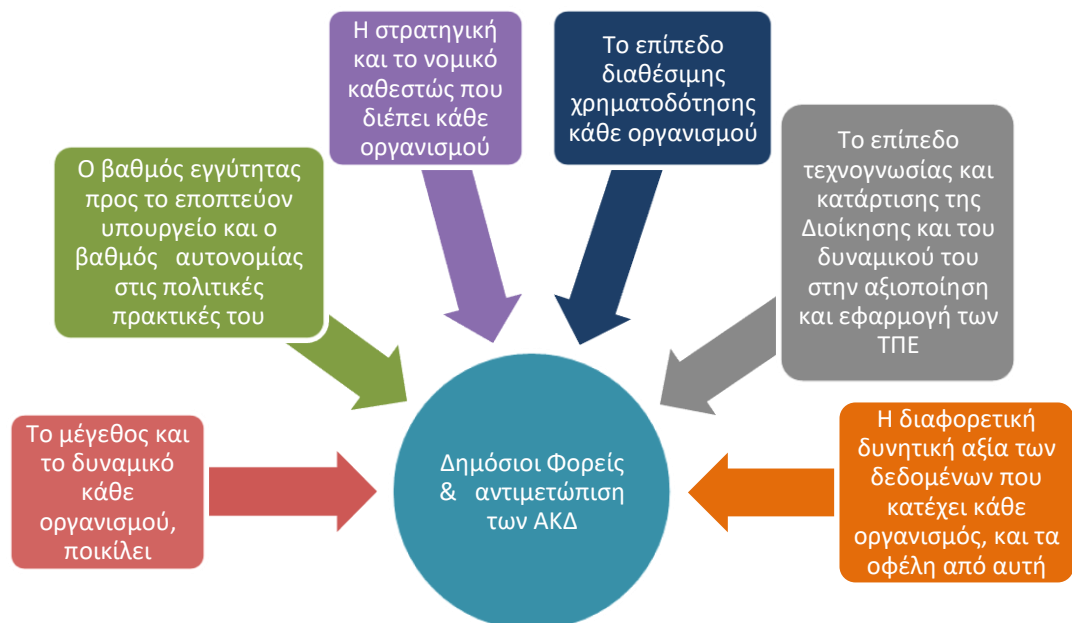
Από τις συνεντεύξεις διαπιστώθηκαν, πέρα από τις ομοιότητες και ανομοιογένεια ανάμεσα στους φορείς:

- Η Τράπεζα της Ελλάδος πρωτοπορεί στην ανοιχτή κοινή χρήση χρηματοοικονομικών δεδομένων.

- η Γενική Διεύθυνση Αλιείας διαθέτει τα δεδομένα αλιείας, συντηρητικά αλλά συστηματικά, με δυνατότητες για μελλοντική περαιτέρω δημοσίευση και αξιοποίηση τους από τους χρήστες
- η Περιφερειακή Διεύθυνση Αιγαίου ξεκίνησε ανοδικά και τα τελευταία χρόνια παρουσιάζει πτωτική τάση
- η ΔΑΕΜ Α.Ε διαμοιράζεται τα δεδομένα του Δήμου, συστηματικά με μορφότυπο 5 αστέρων και με θετική προοπτική, καθώς διαχειρίζεται ένα ευρύ θεματικό φάσμα δεδομένων
- το Γενικό Νοσοκομείο Κυκλάδων δεν κοινοποιεί δεδομένα υγείας στην εθνική πύλη, ενώ υπάρχει μελλοντικά η πρόθεση να εφαρμοστεί

Οι διαφοροποιήσεις που παρατηρούνται ανάμεσα στους οργανισμούς της Δημόσιας Διοίκησης σχετίζονται και με μεμονομένα χαρακτηριστικά κάθε οργανισμού. Οι μεταβλητές που θεωρούμε ότι πρέπει να ληφθούν υπ' όψιν και οι οποίες μπορούν να επηρεάσουν την αντιμετώπιση προς την τεχνολογία των ΑΚΔ είναι :

- το μέγεθος και το δυναμικό κάθε οργανισμού που ποικίλει
- ο βαθμός εγγύτητας προς το εποπτεύον υπουργείο και ο βαθμός αυτονομίας στις πολιτικές πρακτικές του, γενικά
- η στρατηγική και το νομικό καθεστώς που διέπει κάθε οργανισμό,
- το επίπεδο διαθέσιμης χρηματοδότησης κάθε οργανισμού
- το επίπεδο τεχνογνωσίας και κατάρτισης της Διοίκησης και του δυναμικού του στην αξιοποίηση και εφαρμογή των ΤΠΕ καθώς και
- η διαφορετική δυνητική αξία των δεδομένων που κατέχει κάθε οργανισμός και τα οφέλη που πηγάζουν από αυτήν.

Εικόνα : Δυναμικές οργανισμών που επηρεάζουν την στάση απέναντι στα ΑΔ

6.3 Συμπεράσματα

Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να συμβάλει στην ανάδειξη και στον εμπειρικό προσδιορισμό των προβλεπτικών παραγόντων που επηρεάζουν την αντίσταση των δημόσιων οργανισμών στον ανοιχτό διαμοιρασμό κυβερνητικών δεδομένων. Χρησιμοποιήθηκε το θεωρητικό μοντέλο με 5 κατηγορίες εμποδίων, έχοντας ως άξονα την θεωρία της αντίστασης στην καινοτομία. Αποτελεί τελικά καινοτομία; Είναι αντίσταση;

Δεδομένου ότι η Ελλάδα δεν έχει μακρά παράδοση στην εισαγωγή και εκμετάλλευση νέων τεχνολογιών και καινοτομιών, η εφαρμογή της τεχνολογίας των ανοιχτών δεδομένων στο ελληνικό δημόσιο θεωρείται όντως καινοτομία (Alexopoulos, C. et al, 2018). Μία καινοτομία που έχει ξεκινήσει από το 2014, με την ψήφιση του νόμου, αλλά χρειάζεται χρόνο να ωριμάσει στην συνείδηση ενός εσωστρεφούς και γραφειοκρατικού κράτους.

- Από τις συνεντεύξεις που πραγματοποιήθηκαν καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν την αντίσταση των δημόσιων οργανισμών στην ανοιχτή κοινή χρήση δεδομένων είναι οι πεπονηθείσες σχετικά με την αντιληπτή αξία των δεδομένων, τις δεξιότητες και την κουλτούρα του δυναμικού, τους φόβους για ανεπιθύμητες συνέπειες και ειδικότερα εμπόδια που εντοπίζονται από τους ερωτώμενους στον οργανισμό τους. Αναλυτικότερα μπορούμε να ανασχηματίσουμε τα εμπόδια στις παρακάτω κατηγορίες:

Κατηγορία 1: Εμπόδια κόστους

- δημόσιο όφελος χαμηλότερο από το κόστος
- οφέλη οργανισμού χαμηλότερα από το κόστος
- δαπανηρή η διαδικασία προετοιμασίας σε πόρους
- το κόστος προετοιμασίας/δημοσίευσης/συντήρησης είναι υψηλότερο από το όφελος

Κατηγορία 2: Δομικά εμπόδια

- έλλειψη δεξιοτήτων υπαλλήλων οργανισμού
- Υποστελέχωση υπηρεσιών. Τα ανοιχτά δεδομένα θεωρούνται δευτερεύουσας σημασίας σε σχέση με τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει καθημερινά ένας δημόσιος φορέας

Κατηγορία 3: Εμπόδια φόβου και απροθυμίας

- φόβος παραβίασης νομοθεσίας προστασίας δεδομένων
- φόβος ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν
 - Η νοοτροπία ότι η ανοιχτή δημοσίευση δεδομένων δεν περιλαμβάνεται στα βασικά καθήκοντα των υπαλλήλων, προσθέτοντάς τους εργασιακό φόρτο
 - Άρνηση αλλαγής των οργανωτικών διαδικασιών του οργανισμού

Κατηγορία 2: Εμπόδια συνδεσιμότητας-διαλειτουργικότητας

- Το πλαίσιο συνεργασίας φορέων του Δημοσίου με την ΕΛΣΤΑΤ, η οποία νομιμοποιεί και πιστοποιεί η ίδια τους φορείς για παραγωγή δεδομένων μόνο για στατιστικούς σκοπούς και όχι για ερευνητικούς.
- Ο μηχανισμός του open data που δεν μπορεί να συνδεθεί απευθείας με τα εσωτερικά συστήματα των φορέων, ώστε η διαδικασία κοινοποίησης να γίνει πλήρως αυτοματοποιημένη.
- Η δυσκολία να μεταφερθούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες που συνδέονται με το άνοιγμα δεδομένων, στον ψηφιακό κόσμο και η μη αναθεώρηση του εσωτερικών διαδικασιών των φορέων

- Από τις απαντήσεις των ερωτώμενων, φαίνεται ότι τα εμπόδια κατά την υλοποίηση των έργων για ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα έχουν **μία κοινή βάση, τις αρχές και τις λειτουργίες του κράτους**, που διέπουν τις πολιτικές των δημόσιων οργανισμών και επακόλουθα την κουλτούρα των δημοσιοϋπαλληλικών πρακτικών.

Σύμφωνα με ερευνητές άλλων χωρών, οι κυβερνήσεις δεν είναι σε θέση να ακολουθήσουν τις τεχνολογικές αλλαγές με την επιθυμητή ευελιξία, λόγω της υπερβολικής γραφειοκρατίας και των κανονισμών. Αντίθετα, ο ιδιωτικός τομέας ή οι μη κερδοσκοπικοί οργανισμοί καταφέρνουν να είναι πιο ικανοί να παρέχουν πληροφορίες στους πολίτες και να τους δίνουν τη δυνατότητα να χρησιμοποιούν καλύτερα τις διαθέσιμες δημόσιες πληροφορίες (C.S. Albano, N. Reinhard, 2014).

- Η κινητήριος δύναμη του ιδιωτικού τομέα στην ελεύθερη οικονομία, είναι ο ανταγωνισμός και η βιωσιμότητα, που ευνοεί την καινοτομία, κάτι για το οποίο ο δημόσιος τομέας, προς το παρόν, δεν έχει να ανησυχεί σε έντονο βαθμό. Η επιτυχία όμως των πρωτοβουλιών για τα ΑΚΔ απαιτεί εκτεταμένη αλληλεπίδραση μεταξύ των κυβερνήσεων και της κοινωνίας που συνεχώς αλλάζει και εξελίσσεται ψηφιακά.
- Η εργασία των εμπλεκόμενων στο εκτελεστικό κομμάτι, δυσχεραίνεται όταν υπάρχουν μειωμένα μέσα και υποδομές για την εκτέλεση των καθηκόντων τους. Με αυτό τον τρόπο, η έννοια και η αξία των Ανοιχτών Δεδομένων εξασθενεί και μοιάζει με «αντίσταση στην καινοτομία» για λόγους λειτουργικούς και κατ'επέκταση, ψυχολογικούς. Οι φράσεις «φόρτος εργασίας», «έλλειψη προσωπικού», «ύπαρξη μειωμένων πόρων» που χρησιμοποιούνται πολύ συχνά, εκφράζει την αντίσταση, όχι στην εισαγωγή καινοτόμων μεθόδων και τεχνολογιών ή στην έννοια των ανοιχτών δεδομένων, αλλά στην προοπτική της δυσκολίας προσαρμογής που ακολουθεί την καινοτομία αυτή. Αφενός, η δημόσια διοίκηση δεν είναι εξοικειωμένη σε καινοτόμες προσεγγίσεις, αφετέρου, φαινόμενα δυσλειτουργίας δημιουργούν ένα αίσθημα κόπωσης. Αυτό το αίσθημα λειτουργεί σωρευτικά, την στιγμή που υπάρχουν ήδη δυσλειτουργίες με υπάρχοντα καθήκοντα.

Σύμφωνα με τις μεταβλητές που εξετάστηκαν συμπεραίνουμε ότι:

- Οι περιφερειακοί οργανισμοί που βρίσκονται σε μεγαλύτερη απόσταση από την κεντρική διοίκηση, νιώθουν τον αντίκτυπο των πολιτικών-ψηφιακών μεταρρυθμίσεων σε μικρότερο βαθμό, ακόμα και μέσα στον ίδιο οργανισμό. Αυτή η παράμετρος είναι ανάλογη με τη δυναμικότητα ενός οργανισμού σε υποδομές, εργαζομένους αλλά και σε ποσότητα παραγόμενων δεδομένων.

Για παράδειγμα, το Σισμανόγλειο Νοσοκομείο Αθηνών κοινοποιεί σύνολα δεδομένων του στην ευρωπαϊκή πύλη για τα ανοιχτά δεδομένα (data.europa.eu), που σημαίνει ότι διαθέτει τις υποδομές, την τεχνογνωσία, τη βούληση αλλά και την ποσότητα δεδομένων που απαιτείται. Αντίθετα, το περιφεριακό νοσοκομείο Κυκλάδων, με μικρότερο δυναμικό και πολύ μικρότερο όγκο δεδομένων, στερείται τέτοιων υποδομών, ενώ διέπονται από το ίδιο θεσμικό καθεστώς για τα ιατρικά δεδομένα. Συνεπώς, το είδος των δεδομένων που διαχειρίζεται ένας οργανισμός δεν αποτελεί το ουσιαστικό τροχοπέδη στην κοινοποίηση. Αντίθετα, το ύψος της δραστηριότητάς του, ενεργοποιεί τις εξελίξεις.

Κάτι αντίστοιχο φαίνεται να συμβαίνει και στην τοπική αυτοδιοίκηση, όπου οι μεγάλοι δήμοι έχουν καλύτερα αποτελέσματα στην ανοιχτή κοινή χρήση των δεδομένων τους σε σχέση με μικρότερους. Ωστόσο, να επισημάνουμε ότι κάθε δήμος έχει την αυτονομία να καθορίζει τις πρακτικές του και όχι η κεντρική διοίκηση. Εδώ παράλληλα, θα παίξει σημαντικό ρόλο, το επίπεδο ψηφιακών δεδιοτήτων και γενικότερου γραμματισμού για τα ανοιχτά δεδομένα των εμπλεκόμενων στο οργανωτικό και εκτελεστικό κομμάτι.

- Οι επενδύσεις στον ψηφιακό μετασχηματισμό και στην ανοιχτή διακυβέρνηση, δεν είναι καθολικές και οριζόντιες για όλο τον ελληνικό δημόσιο τομέα. Η χρηματοδότηση, η επένδυση σε υποδομές και εξειδίκευση του προσωπικού διαφέρει ανάμεσα στους οργανισμούς αλλά ακόμα και ανάμεσα στις υποδιευθύνσεις του ίδιου οργανισμού. Παρόλο που ένας οργανισμός μπορεί να χρειαστεί να κάνει επενδύσεις, άλλος οργανισμός μπορεί να διαθέτει τους οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους και αυτό αλλάζει ριζικά το αποτέλεσμα, δηλαδή την *προθυμία* της Διοίκησης και των αρμόδιων στελεχών να αξιοποιήσουν τις ΤΠΕ για ανοιχτή διακυβέρνηση.
- Θα επισημάνουμε όμως ότι, όταν η ανώτερη διοίκηση αποφασίζει να ασχοληθεί και να επενδύσει στα ΑΚΔ, έχει πολύ ικανοποιητικά αποτελέσματα και μπορεί να αντιμετωπίσει τα ενδεχόμενα εμπόδια.
- Ωστόσο, το στοίχημα της ανοιχτότητας για διαφάνεια και λογοδοσία δεν είναι εύκολο και για τις ίδιες τις κυβερνήσεις. Όπως φαίνεται και από τις απαντήσεις των ερωτώμενων σχετικά με τα εμπόδια εικόνας, η δημοσίευση των πολιτικών πρακτικών, εκθέτει τις πολιτικές επιλογές των διοικούντων και θέτει σε κίνδυνο την φήμη και την δημοτικότητα τους, αλλά και των υπαλλήλων σε περίπτωση που υπάρξουν πολιτικές αστοχίες.

6.4 Προτάσεις

Μια ποικιλία κυβερνητικών οργανισμών με διαφορετικές στρατηγικές και τεχνικές ικανότητες και οι οποίες τελούν υπό διαφορετικές κοινωνικές, πολιτικές και νομικές συνθήκες ανοίγουν ή προσπαθούν να ανοίξουν ένα ικανοποιητικό αριθμό συνόλων δεδομένων (Alexopoulos, C. et al, 2018).

Εξετάζοντας τον τρόπο με τον οποίο τα εμπόδια μπορούν να αντιμετωπιστούν, καταλήγουμε σε προτάσεις, οι οποίες επιβεβαιώνονται και από την βιβλιογραφία:

- Μία εθνική στρατηγική με ένα ενιαίο πρότυπο διαχείρισης δεδομένων, με κοινή μεθοδολογία και τεχνικές δημοσιοποίησης, από τα στελέχη της δημόσιας διοίκησης, στο πλαίσιο του Εθνικού Σχεδίου δράσης, τονίζοντας την υποχρέωση δέσμευσης σ' αυτές τις πρωτοβουλίες. Παράλληλα πρέπει να υπάρξει και συγχρονισμός στον ψηφιακό μετασχηματισμό των φορέων του δημοσίου, ώστε να επιτευχθεί και η διαλειτουργικότητα των συστημάτων τους, δημιουργώντας big-open-linked data.
- Η ανταλλαγή γνώσεων και εμπειριών μεταξύ των ελληνικών αλλά και ευρωπαϊκών δημόσιων φορέων, ως παρόχων ανοικτών δεδομένων. Ακόμα και η συνεργασία με εξωτερικούς παράγοντες του ακαδημαϊκού χώρου ή των ερευνητικών κέντρων, προσφέρει σημαντική υποστήριξη.
- Η δημιουργία επίσημου, διακριτού ρόλου, υπεύθυνου για τα ανοιχτά δεδομένα θα ξεκαθαρίσει τα καθήκοντα των εργαζομένων και θα τονίσει την σημαντικότητα της ανοιχτής χρήσης.
- Οι κυβερνητικές παρεμβάσεις θα πρέπει να σχεδιαστούν για να δημιουργήσουν τα σωστά κίνητρα στους διοικούμενους, π.χ. επιβράβευση, φήμη και τα κατάλληλα θεσμικά πλαίσια που θα διαχωρίζουν, ποια δεδομένα είναι κατάλληλα για αποδέσμευση και ποια όχι.
- Η παροχή των κατάλληλων μέσων στους διαχειριστές, (π.χ. APIs, συστήματα απεικόνισης), ώστε να μειωθούν οι τεχνικές δυσκολίες στην δημοσίευση, με στόχο την αναβάθμιση όχι μόνο της ποσότητας αλλά και της ποιότητας των δεδομένων και μεταδεδομένων που διατίθενται στο κοινό.
- Η επισκόπηση της χρήσης των δεδομένων που δημοσιεύονται και η ανατροφοδότηση από την αποτελεσματική ή όχι χρήση και επαναχρησιμοποίηση των συνόλων που διατίθενται. Σύμφωνα με την Έκθεση Ωριμότητας που αναφέρθηκε ανωτέρω, η Ελλάδα υστερεί στην διάσταση αντικτύπου. Αξιολογώντας τα οφέλη και το κόστος που δημιουργούνται από τα υπάρχοντα ανοικτά δεδομένα, επιτυγχάνεται η δυνατότητα για επαναπροσδιορισμό πολιτικών και στοχευμένων δημοσιεύσεων για μείωση δαπανών. Επίσης, αποτελεί κίνητρο για τους ίδιους τους εκδότες και διαχειριστές δεδομένων, γνωρίζοντας το αποτέλεσμα των ενεργειών τους, σε τεκμηριωμένες περιπτώσεις επαναχρησιμοποίησης.
- Η προώθηση της δημοσίευσης δεδομένων βάσει της ζήτησης και της υποστήριξης των επαναχρηστών του δημόσιου τομέα. Επιτυχημένο παράδειγμα αυτού του είδους πρακτικών, αποτελεί η Τράπεζα της Ελλάδος, κινούμενη βάσει ζήτησης από εξωγενείς φορείς. Σύμφωνα με μελέτη της Ε.Ε για τα ΑΚΔ, η ευαισθητοποίηση

σχετικά με τη συνάφεια της επαναχρησιμοποίησης δεδομένων στον δημόσιο τομέα και η γνώση των αναγκών αυτών των επαναχρηστών αποτελεί προϋπόθεση για τους παρόχους δεδομένων να αναλάβουν ενεργό ρόλο στη μετάβαση σε μια προσέγγιση με γνώμονα τη ζήτηση για τη δημοσίευση δεδομένων και την υποστήριξη των χρηστών για τη δημιουργία δημόσιας αξίας (Ooijen, C. et.al, 2021). Είναι ένας τρόπος να αντιμετωπιστεί το πρόβλημα των μειωμένων οικονομικών πόρων με τον εξορθολογισμό των δαπανών.

Με αυτόν τον τρόπο, θα διασφαλιστεί ότι η αξία απελευθερώνεται αποτελεσματικά και ότι παράλληλα υποστηρίζεται η πρόσβαση και η αξιοποίηση των δεδομένων από τον χρήστη. Η αξιοποίηση των κυβερνητικών δεδομένων από τον αποδέκτη ουσιαστικά τροφοδοτεί τον κύκλο ζωής των ανοιχτών δεδομένων ώστε να ολοκληρωθεί η όλη διαδικασία επιτυχώς, με την αξιολόγηση και την ανάπτυξη νέων πολιτικών, διαφορετικά θα κριθεί ως άσκοπη και ατελέσφορη. Μιλάμε για την εφαρμογή όλων εκείνων των αρχών που διέπουν την υπόσταση και την έννοια των Ανοιχτών Δεδομένων και τα κίνητρα δημιουργίας τους.

Τέλος, ως επιπλέον πρόταση αντιμετώπισης των εμποδίων που διατυπώθηκαν στις συνεντεύξεις, θα αναφέρουμε ενδεικτικά, δύο δράσεις που διοργανώθηκαν από ερευνητές σχετικά με τα ανοιχτά κυβερνητικά δεδομένα:

Μελέτη περίπτωσης 1: Μία τεχνική- “A Digital Game to learn about open data” EGOV 2021

Η τεχνική της παιχνιδοποίησης εφαρμόστηκε από μία ομάδα ακαδημαϊκών για την χρήση των ανοιχτών δεδομένων από τους δημοσίους υπαλλήλους. Ανέπτυξαν ένα συνεργατικό ψηφιακό σοβαρό παιχνίδι και αξιολόγησαν τις επιπτώσεις του παιχνιδιού στην αντίληψη των συμμετεχόντων για τα ανοιχτά δεδομένα. Μέσω μίας διαδραστικής εφαρμογής, διερεύνησαν κατά πόσο είναι πρόθυμοι να δημοσιοποιήσουν δεδομένα, και κατά πόσο έχουν επίγνωση για τα οφέλη και τους κινδύνους που συνεπάγεται η απόφαση τους αυτή. Μετά το παιχνίδι οι συμμετέχοντες είχαν την τάση να πιστεύουν περισσότερο στην κοινοποίηση ορισμένων δεδομένων του Δημόσιου Τομέα και έμοιαζαν περισσότερο ενήμεροι για τα οφέλη των ανοιχτών δεδομένων. Από την άλλη, δεν επηρέασε την ανησυχία των υπαλλήλων σχετικά με ζητήματα απορρήτου. Ακόμη, μετά το παιχνίδι οι συμμετέχοντες είχαν την τάση να πιστεύουν περισσότερο ότι η κοινοποίηση συγκεκριμένων συνόλων δεδομένων του Δημόσιου Τομέα είναι απειλή, ενώ παράλληλα συνειδητοποίησαν την γενικότερη αξία τους (Di Staso, D. et al, 2021).

Μελέτη περίπτωσης 2: Μία πρωτοβουλία- Bankofgreece Datathon 2023.

Η Τράπεζα της Ελλάδος σε συνεργασία με τον Οργανισμό Ανοιχτών Τεχνολογιών (ΕΕΛΛΑΚ), διοργάνωσε τον 1ο Εθνικό Διαγωνισμό Εφαρμογών Ανοιχτών Δεδομένων Bankofgreece Datathon 2023. Στόχος του διαγωνισμού ήταν η ανάπτυξη πρωτότυπων εφαρμογών που θα κάνουν χρήση των ανοιχτών δεδομένων που παρέχει η Τράπεζα της Ελλάδος σε συνδυασμό με άλλες πηγές και σύνολα δεδομένων, ώστε να δημιουργηθούν καινοτόμες υπηρεσίες προστιθέμενης αξίας προς τους πολίτες (B2C) και τις επιχειρήσεις (B2B). Τέτοιου είδους υπηρεσίες θα προωθήσουν τον ψηφιακό μετασχηματισμό σε σημαντικούς τομείς της οικονομίας και της κοινωνίας. Προτεραιότητα δόθηκε στους τομείς της αγοράς ακινήτων

(real estate), του τουρισμού (tourism) και της τραπεζικής & νομισματικής ανάλυσης (banking and financial analysis) ¹.

Μέσω αυτής της δράσης ενεργοποιήθηκε ένα οικοσύστημα συνεργατικής δημιουργίας από τα πανεπιστήμια, τις επιχειρήσεις, τη δημόσια διοίκηση και την κοινωνία των πολιτών, προωθώντας τη χρήση των ανοικτών δεδομένων και αξιοποιώντας τις πληροφορίες που παρέχει η Τράπεζα της Ελλάδος. Αποτέλεσε έτσι κίνητρο και για τους ίδιους τους εργαζόμενους της Τράπεζας, βλέποντας την αξιοποίηση των δεδομένων στην πράξη, να ενισχύσουν την προσπάθεια για ακόμα περισσότερα ανοιχτά δεδομένα¹².

Εφαρμόζοντας ένα ψηφιακό σοβαρό παιχνίδι και διοργανώνοντας έναν διαγωνισμό πάνω στα ανοιχτά δεδομένα, οι συμμετέχοντες, μέσα σε ένα ασφαλές περιβάλλον, με πρακτικό τρόπο, είχαν την ευκαιρία να πειραματιστούν με νέες ιδέες και πρακτικές, να αξιολογήσουν τα οφέλη και τους κινδύνους από το άνοιγμα δεδομένων, να αποκτήσουν εμπειρία στη λήψη αποφάσεων και εφαρμογή πολιτικών. Αντίστοιχα, η Ευρωπαϊκή Ένωση προτείνει στους beginners: *Διοργανώστε μια σειρά εκδηλώσεων για τα ανοιχτά δεδομένα σε εθνικό επίπεδο και επικεντρωθείτε στη συμμετοχή τόσο των εκδοτών δεδομένων όσο και των επαναχρηστών στη χώρα σας. Δώστε προτεραιότητα στην προώθηση βέλτιστων πρακτικών δημοσίευσης δεδομένων και επαναχρησιμοποίησης περιπτώσεων κατά τη διάρκεια αυτών των εκδηλώσεων*¹³.

Γενικά, ο ρόλος του ανθρώπινου παράγοντα στην υλοποίηση πρακτικών είναι καταλυτικός. Χρειάζεται πρόοδος στον ψηφιακό γραμματισμό, ενίσχυση της κουλτούρας αξιοποίησης των ανοιχτών δεδομένων, εκπαίδευση των διαχειριστών δεδομένων και γνώση του νομικού πλαισίου που θα προστατεύει και θα οριοθετεί τις δημοσιοϋπαλληλικές πρακτικές.

Είναι ένας τρόπος για να γεφυρωθεί το χάσμα ανάμεσα στα υποσχόμενα οφέλη των ανοιχτών δεδομένων και στα ρεαλιστικά εμπόδια που συναντούν οι Οργανισμοί, κατά την επιλογή, την προετοιμασία, την δημοσίευση δεδομένων αλλά και μετά την ολοκλήρωση της διαδικασίας διαμοιρασμού κυβερνητικών δεδομένων.

Εν κατακλείδι, θα δανειστούμε την φράση του Lucas Stiglich, ερευνητή του ODI (Open Data Institute), ότι «τα δεδομένα, ως οικονομικό περιουσιακό στοιχείο ή αγαθό, έχουν ιδιαίτερα χαρακτηριστικά που τα διαφοροποιούν από άλλα αγαθά ή περιουσιακά στοιχεία που συνήθως κατέχουν οι οργανισμοί. Αυτό κάνει και δύσκολη την διαχείρισή τους...»¹⁴, αλλά και ενδιαφέρουσα την έρευνα γύρω από αυτήν την καινοτομία.

¹² <https://bog.datathon.gr>

¹³ <https://data.europa.eu/en/publications/open-data-maturity>

¹⁴ <https://www.theodi.org/project/understanding-the-social-and-economic-value-of-sharing-data>

Κεφάλαιο 7- ΑΝΑΦΟΡΕΣ

Μάγγος, Ν. (2017), *Open Government & Open Data*, Θεσσαλονίκη

Παπαδόπουλος, Θ. (2017). *Ανοικτά Δημόσια Δεδομένα*, Αθήνα, Ε.Σ.Δ.Δ.Α

Aarikka-Stenroos, L. & Ritala. P. (2017). *Network management in the era of ecosystems: Systematic review and management framework. Industr. Market. Manage.* 67 (2017), 23–36

Alexopoulos, C. Loukis, E. Mouzakitīs, S.Petychakis M. & Charalabidis, Y. “Analysing the Characteristics of Open Government Data Sources in Greece.” *Journal of the Knowledge Economy* 9, no. 3 (2018): 721–53. <https://doi.org/10.1007/s13132-015-0298-8>

Carla M. Bonina. 2013. *New business models and the value of open data : Definitions, challenges and opportunities*. In NEMODE–3K Small Grants Call

Buteau, S. Rao, P. Kr Mehta, A. & Kadirvell. V. (2018). *Developing a framework to assess socioeconomic value of open data in India. In Proceedings of the 14th International Symposium on Open Collaboration (OpenSym’18)*. Association for Computing Machinery, Inc, New York, NY, USA, 1–6

C.S. Albano and N. Reinhard (2014). *Open Government Data: Facilitating and Motivating Factors for Coping with Potential Barriers in the Brazilian Context*. Published in International Conference on Electronic Government 2014.

Davies. N. (2010). *Open Data, Democracy and Public Sector Reform: A Look at Open Government Data use from Data. gov. uk*. Retrieved from <http://www.opendataimpacts.net/report/>

Sharon S. Dawes, Lyudmila Vidiasova, and Olga Parkhimovich. 2016. *Planning and designing open government data programs: An ecosystem approach*. *Govern. Inf. Quart.* 33, 1 (2016), 15–27

- Deloitte (2012), *Open data: Driving growth, ingenuity and innovation*, <https://www2.deloitte.com/content/dam/Deloitte/uk/Documents/deloitte-analytics/open-data-driving-growth-ingenuity-and-innovation.pdf>.
- Di Staso, D., Kleiman, F., Cromptvoets, J., Janssen, M. (2021), “A Digital Game to learn about open data” *EGOV 2021: Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση*, σελ. 153–164
- Dong E., Du H., & Gardner L. (2020). An interactive web-based dashboard to track COVID-19 in real time. *The Lancet infectious diseases*. 2020;20(5):533–534
- Gao, Y & Janssen, M. (2022), *The Open Data Canvas—Analyzing Value Creation from Open Data, Digital Government: Research and Practice*, 3 (1), 1 -15
- Janssen, K. (2012), ‘Open Government Data and the Right to Information: Opportunities and Obstacles’, in: CI, *The Journal of Community Informatics*, 8, (2)(2012)
- Janssen, M. Charalabidis, Y. & Zuiderwijk. A. (2012). *Benefits, adoption barriers and myths of open data and open government*. *Inf. Syst. Manage.* 29, 4 (2012), 258–268
- Johnson Peter A. and Greene Sarah (2017). *Who Are Government OpenData Infomediaries? A Preliminary Scan and Classification of Open Data Users and Products*. *URISA Journal* , Vol. 28
- Kitchin, R. (2014), *The Data Revolution. Big Data, Open Data, Data Infrastructures and Their Consequences*, Sage, London.
- Lathrop, D. Ruma, L. (2010), *Open Government: Collaboration, Transparency, and Participation in Practice*, O’Reilly Media Edit
- Lee, G. & Kwak, Y. (2011), *Open government implementation model: A stage model for achieving increased public engagement*, ; Proceedings of the 12th Annual International Digital Government Research Conference: Digital Government Innovation in Challenging Times, June 2011,
- Magalhaes, G & Roseira, K. (2020), *Open government data and the private sector: An empirical view on business models and value creation*, *Government Information Quarterly*, 37 (3)

- Matasick, C., Alfonsi, C. & Bellantoni, A. (2020), *“Governance responses to disinformation : How open government principles can inform policy options”*, *OECD Working Papers on Public Governance*, No. 39, OECD Publishing, Paris
- Millard, J. (2017), *European Strategies for e-Governance to 2020 and Beyond*”, in *Public Administration and Information Technology, Government 3.0 – Next Generation Government Technology Infrastructure and Services*, Springer International Publishing, Cham
- Molesworth, M. & Suortti, J. P. (2002). *Buying cars online: the adoption of the Web for high-involvement, high-cost purchases*. *JConsumBehav*, 2(2), 155–168
- Nikiforova, A & Zuiderwijk, A. (2022). *Barriers to Openly Sharing Government Data: Towards an Open Data-adapted Innovation Resistance Theory*, ICEGOV 2022, October 04–07, 2022, Guimarães, Portugal
- Parks, W. (1957), *“The Open Government Principle: Applying the Right to Know under the Constitution”*, *The George Washington Law Review*, Vol. 26/1, pp. 1-22
- Ram. S. (1987) . *A model of innovation resistance*. ACR North American Advances
- Toots, T., McBride, K. Kalvet, T. & Krimmer. R. (2017) . *Open data as enabler of public service co-creation: Exploring the drivers and barriers*. In 2017 Conference for E-Democracy and Open Government (CeDEM) (pp. 102-112). IEEE
- Williamson, V. & Eisen, N. (2016), *The impact of open government: Assessing the evidence”*, *Working Paper December 2016*, Center of Effective Public Management at Brookings,
- <https://www.theodi.org/project/understanding-the-social-and-economic-value-of-sharing-data>
- <http://www.opengov.gr/digitalandbrief/?p=2137>
- <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/psi-open-data>
- <http://ellak.gr>
- <https://bog.datathon.gr>

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ-ΣΥΓΚΕΝΤΡΩΤΙΚΟΣ ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΩΝ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 1 - ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ/ ΔΑΕΜ
ΕΡΩΤΗΣΗ 1 Κυβερνητικός Οργανισμός	ΔΑΕΜ Α.Ε ΔΗΜΟΥ ΑΘΗΝΑΙΩΝ
ΕΡΩΤΗΣΗ 2 Καθήκοντα	Εταιρεία Μηχανογράφησης και Επιχειρησιακών Μονάδων ΟΤΑ
ΕΡΩΤΗΣΗ 3 Ο ρόλος σας	Ανάπτυξη Π/Σ και υποδομών, σύμβουλος Ευρωπαϊκών έργων
ΕΡΩΤΗΣΗ 4 Είδος παραγόμενων δεδομένων	Δομημένα, αδόμητα, ευαίσθητα, μη ευαίσθητα, καλύπτοντας όλο το κοινωνικό φάσμα σύμφωνα με τις δραστηριότητες ενός Δήμου
ΕΡΩΤΗΣΗ 5 Διαμοιρασμός δεδομένων	Ναι: website, ΕΛΣΤΑΤ
ΕΡΩΤΗΣΗ 6 Λόγοι διαμοιρασμού	Η υποχρέωση βάσει του Ν.4305/14
ΕΡΩΤΗΣΗ 7 Είδος δεδομένων διαμ/σμού	Δεδομένα από τις ψηφιακές υπηρεσίες που παρέχει, οικονομικά, χωρικά, περιβ/κά, έργα υποδομών κ.α σε μηχαναγνώσιμη μορφή (Pdf, CSV, Linked Data)
ΕΡΩΤΗΣΗ 8 Διαδικασία κοινοποίησης	Τα τμήματα του Δήμου παράγουν δεδομένα, η Διοίκηση αποφασίζει τί θα δημοσιοποιηθεί. Η ΔΑΕΜ ως ανεξάρτητος φορέας, αναλαμβάνει το εκτελεστικό επίπεδο
ΕΡΩΤΗΣΗ 9 Προκλήσεις	Οι γνώσεις του Διοικητικού συμβουλίου σχετικά με τα ανοιχτά δεδομένα. Η ένταξη στην κουλτούρα της ανοιχτής κοινοποίησης. Η αντίσταση στην καινοτομία που θα επιφέρει αλλαγές που απαιτούν προσπάθεια
ΕΡΩΤΗΣΗ 10 Λόγοι μη διαμοιρασμού	Ο αναλφαβητισμός για τα ανοιχτά δεδομένα, δεν γίνεται αντιληπτή η αξία τους, ο φόβος αύξησης των εργασιακών υποχρεώσεων, ο φόβος για κατάχρησή τους
ΕΡΩΤΗΣΗ 11 Εμπόδια χρήσης	Δεν υπάρχουν εμπόδια χρήσης, το διαδικαστικό κομμάτι της δημοσίευσης δεδομένων είναι συγκεκριμένο και εκτελείται από την ΔΑΕΜ
ΕΡΩΤΗΣΗ 12 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ χαμηλή ποιότητα δεδομένων	Ποιότητα των δεδομένων υψηλή, δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία προετοιμασίας	Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη και δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία για επαναχρη/ποίηση	Δεν είναι περίπλοκη αλλά τα δεδομένα απαιτούν συστηματική συντήρηση για να

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 1 - ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ/ ΔΑΕΜ
	επαναχρησιμοποιηθούν
▪ περίπλοκη διαδικασία κοιν/σης σε ανοιχτή πύλη	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ ασαφής διαδικασία δημοσίευσης	Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη και δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περιορισμένη λειτουργικότητα πυλών	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ μη δυνατότητα ημιαυτοματοποιημένης διαδικασίας	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία διατήρησης δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο
ΕΡΩΤΗΣΗ 13 Άλλα εμπόδια χρήσης	Η δυσκολία να μεταφερθούν οι γραφειοκρατικές διαδικασίες στον ψηφιακό κόσμο και η μη αναθώρηση του εσωτερικών διαδικασιών του Δήμου
ΕΡΩΤΗΣΗ 14 Εμπόδια αξίας	Έλλειψη γνώσεων για τα ανοιχτά δεδομένα, αντίσταση στην αλλαγή και στην ένταξη των ανοιχτών δεδομένων στην εργασιακή ρουτίνα του Δήμου
ΕΡΩΤΗΣΗ 15 Βαθμός επηρεασμού πεποιθήσεων:	
▪ όχι πολύτιμη η ανοιχτή κοιν/ση για το κοινό	Αποτελεί εμπόδιο σε μικρό βαθμό, λόγω της μη αντιλαμβανόμενης αξίας των δεδομένων
▪ όχι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ προβλήματα ποιότητας δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ δημόσιο όφελος < κόστος	Υπάρχει η πεποίθηση σε μικρό βαθμό λόγω έλλειψης γνώσης για τα ανοιχτά δεδομένα
▪ οφέλη οργανισμού < κόστος	Υπάρχει η πεποίθηση σε μικρό βαθμό. Η αυτοδιοίκηση επιδιώκοντας χαμηλό προϋπολογισμό υποβαθμίζει το όφελος από τα ανοιχτά δεδομένα
▪ δαπανηρή η διαδικασία κοιν/σης σε πόρους	Αποτελεί εμπόδιο σε μικρό βαθμό. Η αυτοδιοίκηση δεν συνειδητοποιεί το όφελος από την ανοιχτή κοινοποίηση και ταυτόχρονα εστιάζει στην ανάγκη για χαμηλό προϋπολογισμό.
▪ καμία αξία τα ανοιχτά δεδομένα για τον οργανισμό	Υπάρχει η πεποίθηση σε μικρό βαθμό λόγω ανεπάρκειας γνώσεων για τα ανοιχτά δεδομένα
▪ καμία αξία των κοινών δεδομένων για χρήστες	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ κόστος προετοιμασίας/δημοσίευσης/συντήρησης > όφελος	Αποτελεί εμπόδιο σε μικρό βαθμό. Η αυτοδιοίκηση δεν συνειδητοποιεί το όφελος από την ανοιχτή κοινοποίηση και ταυτόχρονα επιδιώκει χαμηλό κόστος.
ΕΡΩΤΗΣΗ 16 Άλλα εμπόδια αξίας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 17 Εμπόδια κινδύνου	Έλλειψη γνώσεων και μη εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου με συνέπεια να περιορίζεται η ανοιχτή κοινή χρήση
ΕΡΩΤΗΣΗ 18 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ φόβος κατάχρησης των διαμοιραζόμενων δεδομένων	Είναι υπαρκτός σε μικρό βαθμό λόγω έλλειψης γνώσεων του θεσμικού πλαισίου

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 1 - ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ/ ΔΑΕΜ
▪ φόβος παρερμηνείας τους	Είναι υπαρκτός σε μικρό βαθμό
▪ φόβος ότι δεν θα επαναχρησιμοποιηθούν	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος παραβίασης νομοθεσίας προστασίας δεδομένων	Είναι υπαρκτός σε μεγάλο βαθμό και συνεπэгεται ανεπιθύμητες ευθύνες
▪ φόβος ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν	Είναι υπαρκτός σε μεγάλο βαθμό και συνεπэгεται ανεπιθύμητες ευθύνες
▪ φόβος λάθων κατά την προετοιμασία των δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο, υπάρχει η κατάλληλη γνώση
▪ φόβος εύρεσης σφαλμάτων από τους χρήστες	Υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί ουσιαστικό εμπόδιο
▪ μεγαλύτερο το κέρδος από πώληση ή άλλη χρήση	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος ότι θα επωφεληθούν ανταγωνιστές	Δεν αποτελεί εμπόδιο, δεν υπάρχουν ανταγωνιστές
ΕΡΩΤΗΣΗ 19 Άλλα εμπόδια κινδύνου	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 20 Παραδοσιακά εμπόδια	Η έλλειψη εκπαίδευσης πάνω στην αξία των Α.Δ., η αντίσταση στην αλλαγή, χρονοφóρες διαδικασίες για να αλλάξει το νομικό καθεστώς που θα μειώσει την γραφειοκρατία
ΕΡΩΤΗΣΗ 21 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ αρκούν τα αιτήματα Ελευθερίας της πληροφόρησης	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ άρνηση για αλλαγή κουλτούρας στον οργανισμό	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Τα ανοιχτά δεδομένα θεωρούνται δευτερεύουσας σημασίας
▪ έλλειψη δεξιοτήτων υπαλλήλων οργανισμού	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ έλλειψη δεξιοτήτων στην διατήρηση των ανοιχτών δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ άρνηση αλλαγής των οργανωτικών διαδ/σιών του οργ/σμού	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό διότι είναι χρονοφóρο και απαιτεί προσπάθεια από όλα τα επίπεδα διοίκησης
ΕΡΩΤΗΣΗ 22 Άλλα παραδοσιακά εμπόδια	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 23 Εμπόδια εικόνας	Υπάρχουν εμπόδια εικόνας που σχετίζονται με την υποχρέωση για συνεχή επικαιροποίηση των δεδομένων ώστε να μην ζημιωθεί η φήμη του Δήμου.
ΕΡΩΤΗΣΗ 24 Βαθμός επηρεασμού των παρακάτω πεποιθήσεων	
▪ αρνητική εικόνα του οργανισμού για τα ανοικτά κυβ. δεδομ.	Δεν υπάρχει αρνητική εικόνα αλλά άγνοια για τις δυνατότητές τους
▪ δεν είναι πολύτιμα για τους χρήστες	Δεν υπάρχει αρνητική εικόνα αλλά άγνοια για τις δυνατότητές τους
▪ η ανοιχτή κοιν/ση θα βλάψει τη φήμη του οργανισμού	Αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό. Η ανοιχτότητα θα εκθέσει τυχόν αστοχίες/ελλείψεις στις δράσεις του Δήμου.
▪ η τυχαία δημοσίευση & χαμηλή ποιότητα θα βλάψει τη φήμη	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση, διότι δεν γίνεται τυχαία δημοσίευση και η ποιότητα των δεδομένων είναι υψηλή
ΕΡΩΤΗΣΗ 25 Άλλα εμπόδια εικόνας	Καμία προσθήκη

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 1 - ΔΗΜΟΣ ΑΘΗΝΑΙΩΝ/ ΔΑΕΜ
ΕΡΩΤΗΣΗ 26 Γενικότερα εμπόδια που δεν αναφέρθηκαν	Η νοοτροπία ότι η ανοιχτή δημοσίευση δεδομένων δεν περιλαμβάνεται στα βασικά καθήκοντα των υπαλλήλων και του Δήμου, προσθέντοντάς τους εργασιακό φόρτο

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 2 - ΥΠ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-Γ.Δ. ΑΛΙΕΙΑΣ
ΕΡΩΤΗΣΗ 1 Κυβερνητικός Οργανισμός	Γενική Διεύθυνση Αλιείας
ΕΡΩΤΗΣΗ 2 Καθήκοντα	Ανάπτυξη συλλεκτικής αλιείας και υδατοκαλλιεργειών
ΕΡΩΤΗΣΗ 3 Ο ρόλος σας	Καταγραφή & Διαχείριση δεδομένων
ΕΡΩΤΗΣΗ 4 Είδος παραγόμενων δεδομένων	Δομημένα, αδόμητα, κρατικά-εμπιστευτικά & ιδιοκτησίας
ΕΡΩΤΗΣΗ 5 Διαμοιρασμός δεδομένων	Ναι: ΕΛΣΤΑΤ, data.gov.gr
ΕΡΩΤΗΣΗ 6 Λόγοι διαμοιρασμού	Η υποχρέωση βάσει του Ν.4305/14
ΕΡΩΤΗΣΗ 7 Είδος δεδομένων διαμ/σμού	Συλλέγει δεδομένα από τις ψηφιακές υπηρεσίες που παρέχει, οικονομικά, χωρικά, ιδιοκτησίας και δημοσιοποιεί την Ετήσια έκθεση του αλιευτικού στόλου και την Παραγωγή υδατοκαλλιεργειών, σε μηχαναγνώσιμη μορφή (xls, Pdf)
ΕΡΩΤΗΣΗ 8 Διαδικασία κοινοποίησης	Τα τμήματα της Γ.Δ.Α παράγουν δεδομένα, το Τμήμα διαχ/σης δεδομένων αποφασίζει τί θα δημοσιοποιηθεί και εγκρίνεται από τη Γενική Δ/νση
ΕΡΩΤΗΣΗ 9 Προκλήσεις	Τι νομιμοποιούμαστε να δημοσιοποιήσουμε. Κατά πόσο το θεσμικό πλαίσιο μας καλύπτει
ΕΡΩΤΗΣΗ 10 Λόγοι μη διαμοιρασμού	Ο φόβος παραβίασης της νομοθεσίας λόγω του αυστηρού νομικού πλαισίου για τα εθνικά θέματα και το εμπορικό απόρρητο
ΕΡΩΤΗΣΗ 11 Εμπόδια χρήσης	Δεν αποτελούν εμπόδιο. Τα δεδομένα που συλλέγονται προέρχονται από μία κοινή βάση δεδομένων και η διαδικασία κοινοποίησής τους είναι απλή
ΕΡΩΤΗΣΗ 12 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ χαμηλή ποιότητα δεδομένων	Ποιότητα των δεδομένων υψηλή, δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία προετοιμασίας	Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη και δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία για επαναχρη/ποίηση	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία κοιν/σης σε ανοιχτή πύλη	Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη και δεν αποτελεί εμπόδιο

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 2 - ΥΠ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-Γ.Δ. ΑΛΙΕΙΑΣ
▪ ασαφής διαδικασία δημοσίευσης	Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη και δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περιορισμένη λειτουργικότητα πυλών	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ μη δυνατότητα ημιαυτοματοποιημένης διαδικασίας	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Η διαδικασία είναι ημιαυτοματοποιημένη
▪ περίπλοκη διαδικασία διατήρησης δεδομένων	Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη και δεν αποτελεί εμπόδιο
ΕΡΩΤΗΣΗ 13 Άλλα εμπόδια χρήσης	Δεσμευτικό πλαίσιο κοινοποίησης δεδομένων προς την ΕΛΣΤΑΤ. Οι φορείς υποχρεούνται να ακολουθούν τις γενικές και ειδικές οδηγίες που εκδίδονται από την ΕΛΣΤΑΤ, σχετικά με την παροχή δεδομένων για στατιστικούς σκοπούς και την ανάπτυξη, παραγωγή και διάχυση στατιστικών
ΕΡΩΤΗΣΗ 14 Εμπόδια αξίας	Δεν υπάρχουν εμπόδια αξίας. Η ανώτερη Διοίκηση και το τμήμα διαχείρισης είναι θετικά στην ανοιχτή κοινή χρήση και αναγνωρίζουν την αξία τους.
ΕΡΩΤΗΣΗ 15 Βαθμός επηρεασμού πεποιθήσεων:	
▪ όχι πολύτιμη η ανοιχτή κοιν/ση για το κοινό	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση, Αναγνωρίζεται η αξία της.
▪ όχι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ προβλήματα ποιότητας δεδομένων	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ δημόσιο όφελος < κόστος	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ οφέλη οργανισμού < κόστος	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ δαπανηρή η διαδικασία κοιν/σης σε πόρους	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ καμία αξία τα ανοιχτά δεδομένα για τον οργανισμό	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ καμία αξία των κοινών δεδομένων για χρήστες	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ κόστος προετοιμασίας/δημοσίευσης/συντήρησης > όφελος	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
ΕΡΩΤΗΣΗ 16 Άλλα εμπόδια αξίας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 17 Εμπόδια κινδύνου	Δεσμευτική νομοθεσία για τα ευαίσθητα δεδομένα και κρατικό απόρρητο.
ΕΡΩΤΗΣΗ 18 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ φόβος κατάχρησης των διαμοιραζόμενων δεδομένων	Υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο γιατί η ποσότητα των δεδομένων που κοινοποιούνται είναι μικρή
▪ φόβος παρερμηνείας τους	Υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος ότι δεν θα επαναχρησιμοποιηθούν	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος παραβίασης νομοθεσίας	Είναι υπαρκτός σε μεγάλο βαθμό και

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 2 - ΥΠ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-Γ.Δ. ΑΛΙΕΙΑΣ
προστασίας δεδομένων	συνεπэгεται ανεπιθύμητες ευθύνες
▪ φόβος ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν	Είναι υπαρκτός σε μεγάλο βαθμό και συνεπэгεται ανεπιθύμητες ευθύνες
▪ φόβος λάθων κατά την προετοιμασία των δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο, υπάρχει η κατάλληλη γνώση
▪ φόβος εύρεσης σφαλμάτων από τους χρήστες	Υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί ουσιαστικό εμπόδιο
▪ μεγαλύτερο το κέρδος από πώληση ή άλλη χρήση	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος ότι θα επωφεληθούν ανταγωνιστές	Υπαρκτός ότι θα επωφεληθούν ανταγωνιστές αντίθετοι προς τα εθνικά συμφέροντα
ΕΡΩΤΗΣΗ 19 Άλλα εμπόδια κινδύνου	Ο κίνδυνος παραβίασης εμπορικού απορρήτου, η περιοριστική νομοθεσία και η ελλιπής θεσμική θωράκιση για την διασφάλιση του περιεχομένου των δεδομένων , κατάλληλων προς κοινοποίηση, για την απευλευθέρωση μεγαλύτερου όγκου δεδομένων
ΕΡΩΤΗΣΗ 20 Παραδοσιακά εμπόδια	Δεν υπάρχουν παραδοσιακά εμπόδια
ΕΡΩΤΗΣΗ 21 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ αρκούν τα αιτήματα Ελευθερίας της πληροφόρησης	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ άρνηση για αλλαγή κουλτούρας στον οργανισμό	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ έλλειψη δεξιοτήτων υπαλλήλων οργανισμού	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Οι υπεύθυνοι είναι καταρτισμένοι στα ανοιχτά δεδομένα
▪ έλλειψη δεξιοτήτων στην διατήρηση των ανοιχτών δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Οι υπεύθυνοι είναι καταρτισμένοι στα ανοιχτά δεδομένα
▪ άρνηση αλλαγής των οργανωτικών διαδ/σιών του οργ/σμού	Δεν αποτελεί εμπόδιο
ΕΡΩΤΗΣΗ 22 Άλλα παραδοσιακά εμπόδια	Χρονοφόρες διαδικασίες για να μπορέσει η Γ.Δ.Α να παρέχει δεδομένα όχι μόνο για ελεγκτικούς αλλά και για ερευνητικούς σκοπούς
ΕΡΩΤΗΣΗ 23 Εμπόδια εικόνας	Η δημοσίευση ΑΚΔ δεν γίνεται αντιληπτή ως δυσμενής εικόνα
ΕΡΩΤΗΣΗ 24 Βαθμός επηρεασμού των παρακάτω πεποιθήσεων	
▪ αρνητική εικόνα του οργανισμού για τα ανοικτά κυβ. δεδομ.	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση. Ο οργανισμός προσπαθεί για περισσότερα ΑΚΔ
▪ δεν είναι πολύτιμα για τους χρήστες	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ η ανοιχτή κοιν/ση θα βλάψει τη φήμη του οργανισμού	Υπάρχει αυτή η σκέψη, σε περίπτωση που υπάρξουν λάθη, αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ η τυχαία δημοσίευση & χαμηλή ποιότητα θα βλάψει τη φήμη	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση. Δεν γίνεται τυχαία δημοσίευση και η ποιότητα ελέγχεται

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 2 - ΥΠ. ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ-Γ.Δ. ΑΛΙΕΙΑΣ
ΕΡΩΤΗΣΗ 25 Άλλα εμπόδια εικόνας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 26 Γενικότερα εμπόδια που δεν αναφέρθηκαν	Το πλαίσιο συνεργασίας φορέων του Δημοσίου με την ΕΛΣΤΑΤ η οποία νομιμοποιεί κα πιστοποιεί η ίδια τους φορείς για παραγωγή δεδομένων μόνο για στατιστικούς σκοπούς και όχι για ερευνητικούς.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 4- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ/ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΡΩΤΗΣΗ 1 Κυβερνητικός Οργανισμός	Περιφερειακή Διεύθυνση Υπουργείου Εσωτερικών
ΕΡΩΤΗΣΗ 2 Καθήκοντα	Έλεγχος των Περιφερειών και των Δήμων που ανήκουν στην χωρικής τους αρμοδιότητας
ΕΡΩΤΗΣΗ 3 Ο ρόλος σας	Υποστήριξη πληροφοριακών συστημάτων και υπεύθυνος ανοιχτών δεδομένων
ΕΡΩΤΗΣΗ 4 Είδος παραγόμενων δεδομένων	Δομημένα και αδόμητα, ευαίσθητα, μη ευαίσθητα, περιβαλλοντικά, δασικά, υδάτων, αστικής κατάστασης, μετανάστευσης κ.α
ΕΡΩΤΗΣΗ 5 Διαμοιρασμός δεδομένων	Ναι: data.gov.gr
ΕΡΩΤΗΣΗ 6 Λόγοι διαμοιρασμού	Η υποχρέωση βάσει του Ν.4305/14. Με την πάροδο του χρόνου, ο αντίκτυπος της υποχρέωσης τήρησης του νόμου άρχισε να εξασθενεί μέσα στον Οργανισμό
ΕΡΩΤΗΣΗ 7 Είδος δεδομένων διαμ/σμού	Δεδομένα περιβαλλοντικά, γεωχωρικά, πολιτογράφησης, μετανάστευσης κ.α, σε μηχαναγνώσιμη μορφή (csv, xls, xml. Pdf) με συχνότητα ανά 2-3 ημέρες. Σήμερα, η ροή δραστηριότητας πηγαίνει 5 έτη πίσω. Από το 2018 και μετά η Διευθυνση Αιγαίου δεν δημοσιεύει τα δεδομένα της. Μόνο 1 σύνολο δεδομένων το 2021
ΕΡΩΤΗΣΗ 8 Διαδικασία κοινοποίησης	Οι Διευθύνσεις με τα επιμέρους τμήματά τους δημιουργούν, συλλέγουν, προετοιμάζουν τα δεδομένα τους για κοινή χρήση και ο διορισμένος υπεύθυνος για τα ανοικτά δεδομένα τα αναρτά.

ΕΡΩΤΗΣΗ 9 Προκλήσεις	Η ενημέρωση και η προσπάθεια να πειστούν οι Γενικοί Δ/ντές και οι τμηματάρχες για την χρήση των ανοιχτών δεδομένων, από εκείνους που είχαν οριστεί ως αρμόδιοι για τα ανοιχτά δεδομένα χωρίς να έχουν εκπαιδευτεί κι οι ίδιοι πάνω σε αυτά. Η αύξηση του όγκου εργασίας που συνεπάγεται η ανοιχτή κοινοποίηση
ΕΡΩΤΗΣΗ 10 Λόγοι μη διαμοιρασμού	Η έλλειψη γνώσεων για τα ανοιχτά δεδομένα και τα οφέλη τους, η έλλειψη βούλησης να τα εντάξουν στα εργασιακά καθήκοντα λόγω φόρτου εργασίας, η περιορισμένη κοινοποίηση και από το ίδιο το υπουργείο που δεν αποτελεί παράδειγμα και κίνητρο
ΕΡΩΤΗΣΗ 11 Εμπόδια χρήσης	Δεν υπάρχει οργανωμένη και συστηματική προσέγγιση της ανώτερης διοίκησης για ενημέρωση και εκπαίδευση του προσωπικού πάνω στα ανοιχτά δεδομένα. Δεν έχει οριστεί το πλαίσιο για το περιεχόμενο των δεδομένων που είναι κατάλληλο προς δημοσίευση
ΕΡΩΤΗΣΗ 12 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ χαμηλή ποιότητα δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία προετοιμασίας	Αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό. Είναι περίπλοκη και απαιτεί χρόνο
▪ περίπλοκη διαδικασία για επαναχρη/ποίηση	Αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό. Είναι περίπλοκη και απαιτεί χρόνο
▪ περίπλοκη διαδικασία κοιν/σης σε ανοιχτή πύλη	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ ασαφής διαδικασία δημοσίευσης	Δεν αποτελεί εμπόδιο, Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη
▪ περιορισμένη λειτουργικότητα πυλών	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ μη δυνατότητα ημιαυτοματοποιημένης διαδικασίας	Αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό. Δεν υπάρχει ημιαυτοματοποίηση και καθιστά την διαδικασία πιο περίπλοκη
▪ περίπλοκη διαδικασία διατήρησης δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο
ΕΡΩΤΗΣΗ 13 Άλλα εμπόδια χρήσης	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 14 Εμπόδια αξίας	Υπάρχουν αξιακά εμπόδια. Δεν έχει αναδειχθεί διαδικαστικά το θέμα των ανοιχτών δεδομένων ως σοβαρό και ωφέλιμο. Δεν γίνεται αντιληπτή η χρησιμότητα και η σοβαρότητα τους
ΕΡΩΤΗΣΗ 15 Βαθμός επηρεασμού πεποιθήσεων:	
▪ όχι πολύτιμη η ανοιχτή κοιν/ση για το κοινό	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Ελλιπείς γνώσεις πάνω στο θέμα
▪ όχι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Ελλιπείς γνώσεις πάνω στο θέμα

▪ προβλήματα ποιότητας δεδομένων	Αποτελεί εμπόδιο σε μεσαίο βαθμό. Ελλιπείς γνώσεις πάνω στο θέμα
▪ δημόσιο όφελος < κόστος	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Ελλιπείς γνώσεις για τα οφέλη
▪ οφέλη οργανισμού < κόστος	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Ελλιπείς γνώσεις για τα οφέλη
▪ δαπανηρή η διαδικασία κοιν/σης σε πόρους	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Απαιτεί οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους
▪ καμία αξία τα ανοιχτά δεδομένα για τον οργανισμό	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Ελλιπείς γνώσεις για τα οφέλη
▪ καμία αξία των κοινών δεδομένων για χρήστες	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Ελλιπείς γνώσεις για τα οφέλη
▪ κόστος προετοιμασίας/δημοσίευσης/συντήρησης > όφελος	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό. Επειδή δεν γνωρίζουν δεν αφιερώνουν πόρους σε αυτό
ΕΡΩΤΗΣΗ 16 Άλλα εμπόδια αξίας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 17 Εμπόδια κινδύνου	Δεν υπάρχουν τέτοιου είδους εμπόδια, η διαδικασία έχει σταματήσει στο αρχικό στάδιο
ΕΡΩΤΗΣΗ 18 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ φόβος κατάχρησης των διαμοιραζόμενων δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος παρερμηνείας τους	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος ότι δεν θα επαναχρησιμοποιηθούν	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος παραβίασης νομοθεσίας προστασίας δεδομένων	Πιθανόν να αποτελεί εμπόδιο λόγω έλλειψης βασικών γνώσεων όπως το GDPR
▪ φόβος ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν	Πιθανόν να αποτελεί εμπόδιο, λόγω έλλειψης βασικών γνώσεων όπως το GDPR
▪ φόβος λάθων κατά την προετοιμασία των δεδομένων	Υπαρκτός φόβος σε μεγάλο βαθμό λόγω έλλειψης εκπαίδευσης
▪ φόβος εύρεσης σφαλμάτων από τους χρήστες	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ μεγαλύτερο το κέρδος από πώληση ή άλλη χρήση	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος ότι θα επωφεληθούν ανταγωνιστές	Δεν αποτελεί εμπόδιο, δεν υπάρχουν ανταγωνιστές, Αντίθετα θα επωφελούνταν το κοινό από καλές πρακτικές
ΕΡΩΤΗΣΗ 19 Άλλα εμπόδια κινδύνου	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 20 Παραδοσιακά εμπόδια	Η αντίσταση στην αλλαγή, η δυσκολία στην προσθήκη νέων καθηκόντων στην εργασιακή καθημερινότητα και η ανάγκη απόκτησης νέων δεξιοτήτων που αυτή συνδέεται
ΕΡΩΤΗΣΗ 21 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ αρκούν τα αιτήματα Ελευθερίας της πληροφόρησης	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ άρνηση για αλλαγή κουλτούρας στον οργανισμό	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό αφού δεν υπάρχει η κατάλληλη εκπαίδευση/ενημέρωση

▪ έλλειψη δεξιοτήτων υπαλλήλων οργανισμού	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό αφού δεν υπάρχει η κατάλληλη εκπαίδευση/ενημέρωση
▪ έλλειψη δεξιοτήτων στην διατήρηση των ανοιχτών δεδομένων	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό αφού δεν υπάρχει η κατάλληλη εκπαίδευση/ενημέρωση
▪ άρνηση αλλαγής των οργανωτικών διαδ/σιών του οργ/σμού	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό.
ΕΡΩΤΗΣΗ 22 Άλλα παραδοσιακά εμπόδια	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 23 Εμπόδια εικόνας	Η δημοσίευση ΑΚΔ δεν εκλαμβάνεται ούτε θετικά ούτε αρνητικά. Ο φορέας δεν έχει ξεκάθαρη άποψη λόγω έλλειψης γνώσεων για το θέμα
ΕΡΩΤΗΣΗ 24 Βαθμός επηρεασμού των παρακάτω πεποιθήσεων	
▪ αρνητική εικόνα του οργανισμού για τα ανοιχτά κυβ. δεδομ.	Επηρεάζει αυτή η πεποίθηση σε μικρό βαθμό. Η ανοιχτή κοινοποίηση είναι μία διαδικασία που κάποια στελέχη προτιμούν να αποφεύγουν επειδή δεν την γνωρίζουν και απαιτεί χρόνο
▪ δεν είναι πολύτιμα για τους χρήστες	Αυτή η πεποίθηση επηρεάζει σε μικρό βαθμό την εικόνα για τα ανοιχτά δεδομένα. Δεν είναι αντιληπτή η χρησιμότητά τους
▪ η ανοιχτή κοιν/ση θα βλάψει τη φήμη του οργανισμού	Αυτή η πεποίθηση επηρεάζει σε μικρό βαθμό την εικόνα για τα ανοιχτά δεδομένα σε περίπτωση που βρεθούν λάθη
▪ η τυχαία δημοσίευση & χαμηλή ποιότητα θα βλάψει τη φήμη	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
ΕΡΩΤΗΣΗ 25 Άλλα εμπόδια εικόνας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 26 Γενικότερα εμπόδια που δεν αναφέρθηκαν	

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 5- ΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ/ ΤΡΑΠΕΖΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΡΩΤΗΣΗ 1 Κυβερνητικός Οργανισμός	Τράπεζα της Ελλάδος/ Διεύθυνση Οργάνωσης
ΕΡΩΤΗΣΗ 2 Καθήκοντα	Κεντρική τράπεζα της χώρας, μεριμνά για την σταθερότητα τιμών και του χρηματοπιστωτικού συστήματος
ΕΡΩΤΗΣΗ 3 Ο ρόλος σας	Επιχειρησιακή ανάλυση, εσωτερικός οργανωτικός σχεδιασμός, την υποβολή προτάσεων ψηφιακής καινοτομίας
ΕΡΩΤΗΣΗ 4 Είδος παραγόμενων δεδομένων	Ανώνυμα συγκεντρωτικά στατιστικά στοιχεία που αφορούν οικονομικά

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 5- ΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ/ ΤΡΑΠΕΖΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ
	δεδομένα
ΕΡΩΤΗΣΗ 5 Διαμοιρασμός δεδομένων	Ναι: open data
ΕΡΩΤΗΣΗ 6 Λόγοι διαμοιρασμού	Η ύπαρξη ενδιαφέροντος από τους συνεργαζόμενους φορείς και τα ερευνητικά κέντρα να έχουν πρόσβαση στα δεδομένα της κεντρικής τράπεζας. Εσωτερική πρωτοβουλία για προώθηση ανοιχτών δεδομένων
ΕΡΩΤΗΣΗ 7 Είδος δεδομένων διαμ/σμού	Συγκεντρωτικά στατιστικά οικονομικά δεδομένα όπως νομισματική οικονομία, τραπεζική δραστηριότητα, ισοζύγιο πληρωμών κ.α , σε μηχαναγνώσιμη μορφή (xls, Pdf)
ΕΡΩΤΗΣΗ 8 Διαδικασία κοινοποίησης	Οι Διευθύνσεις της ΤτΕ παράγουν δεδομένα, η Δ/ση Οργάνωσης συντονίζει τις διαδικασίες βάσει των τεχνικών προδιαγραφών από την ΕΕΛΛΑΚ και η Δ/ση Στατιστικής ελέγχει το περιεχόμενο και διασφαλίζει την ποιότητα του περιεχομένου τους
ΕΡΩΤΗΣΗ 9 Προκλήσεις	Σε πολύ μικρό βαθμό οι τεχνικές δυσκολίες. Η εταιρική κουλτούρα για τα ανοιχτά δεδομένα αν και είναι θετική, χρειάζεται ακόμα να γίνουν βήματα.
ΕΡΩΤΗΣΗ 10 Λόγοι μη διαμοιρασμού	Μικρές τεχνικές δυσκολίες και ο φόρτος εργασίας
ΕΡΩΤΗΣΗ 11 Εμπόδια χρήσης	Απαιτείται περισσότερος χρόνος προετοιμασίας των δεδομένων και η ένταξη της κοινοποίησης δεδομένων στα καθήκοντα των υπαλλήλων
ΕΡΩΤΗΣΗ 12 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ χαμηλή ποιότητα δεδομένων	Ποιότητα των δεδομένων υψηλή, δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία προετοιμασίας	Η διαδικασία είναι συγκεκριμένη, σαφής και απλή. Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία για επαναχρη/ποίηση	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία κοιν/σης σε ανοιχτή πύλη	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ ασαφής διαδικασία δημοσίευσης	Η διαδικασία είναι σαφής
▪ περιορισμένη λειτουργικότητα πυλών	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Υπάρχει μία πύλη ανοιχτών δεδομένων η οποία λειτουργεί εσωτερικά κ έχει αποκλειστικά αυτό τον σκοπό
▪ μη δυνατότητα ημιαυτοματοποιημένης διαδικασίας	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία διατήρησης δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 5- ΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ/ ΤΡΑΠΕΖΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ
ΕΡΩΤΗΣΗ 13 Άλλα εμπόδια χρήσης	Ο μηχανισμός του open data που δεν μπορεί να συνδεθεί απευθείας με τα εσωτερικά συστήματα της Τράπεζας ώστε η διαδικασία κοινοποίησης να γίνει πλήρως αυτοματοποιημένη
ΕΡΩΤΗΣΗ 14 Εμπόδια αξίας	Η Διοίκηση αναγνωρίζει την αξία των ανοιχτών δεδομένων. Ωστόσο, σε πολύ μικρό βαθμό, ο φόρτος εργασίας των εμπλεκόμενων υπαλλήλων υπερτερεί της αξία των δεδομένων
ΕΡΩΤΗΣΗ 15 Βαθμός επηρεασμού πεποιθήσεων:	
▪ όχι πολύτιμη η ανοιχτή κοιν/ση για το κοινό	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ όχι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ προβλήματα ποιότητας δεδομένων	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ δημόσιο όφελος < κόστος	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ οφέλη οργανισμού < κόστος	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ δαπανηρή η διαδικασία κοιν/σης σε πόρους	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση και δεν αποτελεί εμπόδιο. Έχει κόστος αλλά τα οφέλη το αντισταθμίζουν
▪ καμία αξία τα ανοιχτά δεδομένα για τον οργανισμό	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ καμία αξία των κοινών δεδομένων για χρήστες	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ κόστος προετοιμασίας/δημοσίευσης/συντήρησης > όφελος	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
ΕΡΩΤΗΣΗ 16 Άλλα εμπόδια αξίας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 17 Εμπόδια κινδύνου	Δεν υπάρχουν εμπόδια κινδύνου. Το νομικό πλαίσιο έχει τεθεί από το 2018, έτος λειτουργίας του open data, τηρείται και διασφαλίζει τις ενέργειες δημοσίευσης
ΕΡΩΤΗΣΗ 18 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ φόβος κατάχρησης των διαμοιραζόμενων δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος παρερμηνείας τους	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος ότι δεν θα επαναχρησιμοποιηθούν	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος παραβίασης νομοθεσίας προστασίας δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο, τα στατιστικά στοιχεία είναι ανώνυμα και συγκεντρωτικά
▪ φόβος ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν	Δεν αποτελεί εμπόδιο, τα στατιστικά στοιχεία είναι ανώνυμα και συγκεντρωτικά
▪ φόβος λάθων κατά την προετοιμασία των δεδομένων	Υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος εύρεσης σφαλμάτων από τους χρήστες	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ μεγαλύτερο το κέρδος από πώληση ή άλλη χρήση	Δεν αποτελεί εμπόδιο

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 5- ΥΠ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ/ ΤΡΑΠΕΖΑ της ΕΛΛΑΔΟΣ
▪ φόβος ότι θα επωφεληθούν ανταγωνιστές	Δεν αποτελεί εμπόδιο
ΕΡΩΤΗΣΗ 19 Άλλα εμπόδια κινδύνου	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 20 Παραδοσιακά εμπόδια	Δεν υπάρχουν παραδοσιακά εμπόδια στις διαδικασίες της τράπεζας
ΕΡΩΤΗΣΗ 21 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ αρκούν τα αιτήματα Ελευθερίας της πληροφόρησης	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ άρνηση για αλλαγή κουλτούρας στον οργανισμό	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Αντιθέτως, υπάρχει θετικό κλίμα
▪ έλλειψη δεξιοτήτων υπαλλήλων οργανισμού	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Οι εμπλεκόμενοι στην κοινοποίηση είναι εξειδικευμένοι και η εκπαίδευση είναι συνεχής
▪ έλλειψη δεξιοτήτων στην διατήρηση των ανοιχτών δεδομένων	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Οι εμπλεκόμενοι στην κοινοποίηση είναι εξειδικευμένοι και η εκπαίδευση είναι συνεχής
▪ άρνηση αλλαγής των οργανωτικών διαδ/σιών του οργ/σμού	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Εάν χρειαστεί, ο Οργανισμός είναι πρόθυμος να τις αλλάξει
ΕΡΩΤΗΣΗ 22 Άλλα παραδοσιακά εμπόδια	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 23 Εμπόδια εικόνας	Η δημοσίευση ΑΚΔ δεν γίνεται αντιληπτή ως δυσμενής εικόνα για τον Οργανισμό
ΕΡΩΤΗΣΗ 24 Βαθμός επηρεασμού των παρακάτω πεποιθήσεων	
▪ αρνητική εικόνα του οργανισμού για τα ανοικτά κυβ. δεδομ.	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Αντιθέτως, η εικόνα είναι θετική
▪ δεν είναι πολύτιμα για τους χρήστες	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Αντιθέτως, η πεποίθηση είναι θετική
▪ η ανοιχτή κοιν/ση θα βλάψει τη φήμη του οργανισμού	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Αντιθέτως, η πεποίθηση είναι θετική
▪ η τυχαία δημοσίευση & χαμηλή ποιότητα θα βλάψει τη φήμη	Δεν αποτελεί εμπόδιο. Δεν γίνεται τυχαία δημοσίευση και η ποιότητα ελέγχεται
ΕΡΩΤΗΣΗ 25 Άλλα εμπόδια εικόνας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 26 Γενικότερα εμπόδια που δεν αναφέρθηκαν	Η μη πλήρως αυτοματοποιημένες διαδικασίες δημοσίευσης για αποφυγή φόρτου εργασίας των χρηστών

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 6- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ/ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΗΣΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΕΡΩΤΗΣΗ 1 Κυβερνητικός Οργανισμός	Γενικό Νοσοκομείο- Κέντρο Υγείας /Διοικητική Υπηρεσία, Τμήμα Τεχνικό
ΕΡΩΤΗΣΗ 2 Καθήκοντα	Παροχή υπηρεσιών υγείας
ΕΡΩΤΗΣΗ 3 Ο ρόλος σας	Υποστήριξη υποδομών πληροφορικής και παράλληλα υποστήριξη του Γραφείου

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 6- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ/ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΗΣΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
	κίνησης ασθενών
ΕΡΩΤΗΣΗ 4 Είδος παραγόμενων δεδομένων	Συλλέγει ευαίσθητα ιατρικά δεδομένα. Επίσης συγκεντρωτικά στοιχεία που αφορούν στις δραστηριότητες του νοσοκομείου
ΕΡΩΤΗΣΗ 5 Διαμοιρασμός δεδομένων	Όχι. Ο Οργανισμός δεν διαμοιράζεται τα δεδομένα του ανοιχτά. Αναρτά περιοδικά σε εσωτερική πλατφόρμα του υπουργείου στατιστικά στοιχεία που αφορούν σε οικονομικά, προμήθειες, αριθμό νοσηλειών, είδος περιστατικών κ.α. Τα στοιχεία αυτά συμπεριλαμβάνονται στα συγκεντρωτικά στατιστικά που αναρτώνται από το Υπουργείο Υγείας για την περιφέρεια Αιγαίου (μορφότυπος xls, Pdf)
ΕΡΩΤΗΣΗ 6 Λόγοι διαμοιρασμού	
ΕΡΩΤΗΣΗ 7 Είδος δεδομένων διαμ/σμού	
ΕΡΩΤΗΣΗ 8 Διαδικασία κοινοποίησης	
ΕΡΩΤΗΣΗ 9 Προκλήσεις	
ΕΡΩΤΗΣΗ 10 Λόγοι μη διαμοιρασμού	Δεν υπάρχει ακόμα η σχετική εντολή από το οικείο Υπουργείο ή την Διοίκηση του νοσοκομείου για δημοσίευση δεδομένων. Η νομοθεσία είναι αυστηρή για τα ιατρικά δεδομένα. Δευτερευόντως, δεν υπάρχει εξειδικευμένο προσωπικό, οι υποδομές και ο φόρτος εργασίας μεγάλος.
ΕΡΩΤΗΣΗ 11 Εμπόδια χρήσης	Η πρακτική των ανοιχτών δεδομένων δεν έχει ενταχθεί στην εργασιακή ρουτίνα του υπαλλήλου, οπότε τα εμπόδια χρήσης είναι υπαρκτά
ΕΡΩΤΗΣΗ 12 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ χαμηλή ποιότητα δεδομένων	Η ποιότητα των δεδομένων είναι σε καλό επίπεδο, χρειάζονται όμως επεξεργασία . Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ περίπλοκη διαδικασία προετοιμασίας	Η διαδικασία φαίνεται περίπλοκη γιατί δεν εξασκείται. Θα αποτελούσε εμπόδιο στο αρχικό στάδιο εφαρμογής της, εάν δεν υπήρχε προηγούμενη εκπαίδευση του προσωπικού
▪ περίπλοκη διαδικασία για επαναχρη/ποίηση	Τα δεδομένα του νοσοκομείου δεν αναρτώνται απευθείας σε πύλη ανοιχτών δεδομένων
▪ περίπλοκη διαδικασία κοιν/σης σε ανοιχτή πύλη	Τα δεδομένα του νοσοκομείου δεν αναρτώνται απευθείας σε πύλη ανοιχτών δεδομένων
▪ ασαφής διαδικασία δημοσίευσης	Η διαδικασία δεν έχει οριστεί
▪ περιορισμένη λειτουργικότητα πυλών	Τα δεδομένα του νοσοκομείου δεν

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 6- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ/ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΗΣΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
	αναρτώνται απευθείας σε πύλη ανοιχτών δεδομένων
▪ μη δυνατότητα ημιαυτοματοποιημένης διαδικασίας	Η διαδικασία δεν έχει οριστεί
▪ περίπλοκη διαδικασία διατήρησης δεδομένων	Η διαδικασία δεν έχει οριστεί
ΕΡΩΤΗΣΗ 13 Άλλα εμπόδια χρήσης	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 14 Εμπόδια αξίας	Η ανοιχτή κοινοποίηση δεν έχει ενταχθεί στα εργασιακά καθήκοντα των υπαλλήλων. Τα δεδομένα που παρέχει ο Οργανισμός εσωτερικά στην ανώτερη διοίκηση, έχουν αξία για τη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών και την προβολή του έργου του νοσοκομείου.
ΕΡΩΤΗΣΗ 15 Βαθμός επηρεασμού πεποιθήσεων:	
▪ όχι πολύτιμη η ανοιχτή κοιν/ση για το κοινό	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση. Δεν απασχολούν τον Οργανισμό τα ΑΚΔ
▪ όχι κατάλληλα για επαναχρησιμοποίηση	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ προβλήματα ποιότητας δεδομένων	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ δημόσιο όφελος < κόστος	Αποτελεί εμπόδιο σε μικρό βαθμό διότι δεν υπάρχει επαρκής γνώση για την αξία των δεδομένων
▪ οφέλη οργανισμού < κόστος	Αποτελεί εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό διότι απαιτεί οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους. Δεν υπάρχει επαρκής γνώση που αφορά στην αξία των δεδομένων
▪ δαπανηρή η διαδικασία κοιν/σης σε πόρους	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ καμία αξία τα ανοιχτά δεδομένα για τον οργανισμό	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ καμία αξία των κοινών δεδομένων για χρήστες	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
▪ κόστος προετοιμασίας/δημοσίευσης/συντήρησης > όφελος	Δεν υπάρχει αυτή η πεποίθηση
ΕΡΩΤΗΣΗ 16 Άλλα εμπόδια αξίας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 17 Εμπόδια κινδύνου	Το νοσοκομείο δεν διαμοιράζεται τα δεδομένα του ανοιχτά, οπότε δεν έχει πλήρη επίγνωση των πιθανών κινδύνων. Παρόλα αυτά η φύση των δεδομένων που διαθέτει, το καθιστά πολύ επιφυλακτικό αποφεύγοντας την κοινοποίηση
ΕΡΩΤΗΣΗ 18 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ φόβος κατάχρησης των διαμοιραζόμενων δεδομένων	Υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος παρερμηνείας τους	Δεν γνωρίζω

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 6- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ/ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΗΣΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
▪ φόβος ότι δεν θα επαναχρησιμοποιηθούν	Δεν γνωρίζω
▪ φόβος παραβίασης νομοθεσίας προστασίας δεδομένων	Είναι υπαρκτός σε μεγάλο βαθμό λόγω της φύσης των δεδομένων που διαχειρίζεται ένα νοσοκομείο
▪ φόβος ότι ευαίσθητα δεδομένα θα εκτεθούν	Είναι υπαρκτός σε μεγάλο βαθμό λόγω των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων που διαχειρίζεται ένα νοσοκομείο
▪ φόβος λάθων κατά την προετοιμασία των δεδομένων	Υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος εύρεσης σφαλμάτων από τους χρήστες	Υπαρκτός αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ μεγαλύτερο το κέρδος από πώληση ή άλλη χρήση	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ φόβος ότι θα επωφεληθούν ανταγωνιστές	Δεν αποτελεί εμπόδιο
ΕΡΩΤΗΣΗ 19 Άλλα εμπόδια κινδύνου	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 20 Παραδοσιακά εμπόδια	Η δημοσίευση δεδομένων δεν αποτελεί πρακτική για τον Οργανισμό. Γίνονται συζητήσεις μελλοντικά να ενταχθεί στις πρακτικές του. Προς το παρόν, φαίνεται χρονοφόρο και οι προτεραιότητες είναι άλλες
ΕΡΩΤΗΣΗ 21 Βαθμός επηρεασμού:	
▪ αρκούν τα αιτήματα Ελευθερίας της πληροφόρησης	Δεν αποτελεί εμπόδιο
▪ άρνηση για αλλαγή κουλτούρας στον οργανισμό	Ο οργανισμός δεν είναι απρόθυμος για αλλαγές. Αποτελεί όμως εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό διότι είναι χρονοφόρο, απαιτεί εκπαίδευση, οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους
▪ έλλειψη δεξιοτήτων υπαλλήλων οργανισμού	Αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό διότι οι υπάλληλοι δεν διαθέτουν τις απαιτούμενες δεξιότητες
▪ έλλειψη δεξιοτήτων στην διατήρηση των ανοιχτών δεδομένων	Αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό διότι απαιτεί οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους
▪ άρνηση αλλαγής των οργανωτικών διαδ/σιών του οργ/σμού	Ο οργανισμός δεν είναι απρόθυμος για αλλαγές. Αποτελεί όμως εμπόδιο σε μεγάλο βαθμό διότι είναι χρονοφόρο, απαιτεί εκπαίδευση, οικονομικούς και ανθρώπινους πόρους
ΕΡΩΤΗΣΗ 22 Άλλα παραδοσιακά εμπόδια	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 23 Εμπόδια εικόνας	Δεν υπάρχουν εμπόδια εικόνας που να επηρεάζουν τις διαδικασίες του νοσοκομείου στα ανοιχτά δεδομένα
ΕΡΩΤΗΣΗ 24 Βαθμός επηρεασμού των παρακάτω πεποιθήσεων	
▪ αρνητική εικόνα του οργανισμού για τα	Δεν υπάρχει αρνητική εικόνα

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ Α/Α	ΣΤΕΛΕΧΟΣ 6- ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΥΓΕΙΑΣ/ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΝΗΣΟΥ ΑΙΓΑΙΟΥ
ανοικτά κυβ. δεδομ.	
▪ δεν είναι πολύτιμα για τους χρήστες	Δεν υπάρχει αρνητική εικόνα αλλά άγνοια για τις δυνατότητές τους
▪ η ανοιχτή κοιν/ση θα βλάψει τη φήμη του οργανισμού	Αποτελεί εμπόδιο σε μέτριο βαθμό. Λάθη στην δημοσίευση θα εκθέσουν την φήμη του νοσοκομείου
▪ η τυχαία δημοσίευση & χαμηλή ποιότητα θα βλάψει τη φήμη	Υπάρχει αυτή η σκέψη, αλλά δεν αποτελεί εμπόδιο
ΕΡΩΤΗΣΗ 25 Άλλα εμπόδια εικόνας	Καμία προσθήκη
ΕΡΩΤΗΣΗ 26 Γενικότερα εμπόδια που δεν αναφέρθηκαν	Υποστελέχωση νοσοκομείων. Τα ανοικτά δεδομένα θεωρούνται δευτερεύουσας σημασίας σε σχέση με τις προκλήσεις που πρέπει να αντιμετωπίσει καθημερινά ένα νοσοκομείο σε μία νησιωτική περιοχή